

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

- **B** **NEUVOSTON ASETUS (EY, Euratom) N:o 1605/2002,**
tehty 25 päivänä kesäkuuta 2002,
Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta
 (EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1)

Muutettu:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Neuvoston asetus (EY, euratom) N:o 1995/2006, annettu 13 päivänä joulukuuta 2006	L 390	1	30.12.2006

Oikaistu:

- **C1** Oikaisu, EYVL L 25, 30.1.2003, s. 43 (1605/2002)
 ► **C2** Oikaisu, EUVL L 286, 7.9.2004, s. 3 (1605/2002)

NEUVOSTON ASETUS (EY, Euratom) N:o 1605/2002,

tehty 25 päivänä kesäkuuta 2002,

Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta
varainhoitoasetuksesta

SISÄLLYS

ENSIMMÄINEN OSA	YHTEISET SÄÄNNÖKSET
I OSASTO	TARKOITUS
II OSASTO	BUDJETTIPERIAATTEET
1 luku	Yhtenäisyyden ja talousarvion totuudenmukaisuuden periaatet
2 luku	Vuotuisperiaate
3 luku	Tasapainoperiaate
4 luku	Laskentayksikön periaate
5 luku	Yleiskatteisuusperiaate
6 luku	Erittelyperiaate
7 luku	Moitteettoman varainhoidon periaate
8 luku	Seurattavuusperiaate
III OSASTO	TALOUSARVION LAATIMINEN JA RAKENNE
1 luku	Talousarvion laatiminen
2 luku	Talousarvion rakenne ja esitystapa
IV OSASTO	TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN
1 luku	Yleiset säännökset
2 luku	Toteuttamistavat
3 luku	Taloushallinnon henkilöstö
1 jakso	Tehtävien eriyttämisen periaate
2 jakso	Tulojen ja menojen hyväksyjä
3 jakso	Tilinpitäjä
	Ennakoiden hoitaja
4 luku	Taloushallinnon henkilöstön vastualueet
1 jakso	Yleiset säännöt
2 jakso	Valtuutettuihin ja edelleenvaltuutettuihin tulojen ja menojen hyväksy- jiin sovellettavat säännöt
3 jakso	Tilinpitäjiin ja ennakoiden hoitajiin sovellettavat säännöt
5 luku	Tulotapahtumat
1 jakso	Omien varojen käyttöön asettaminen
2 jakso	Saamisennuste
3 jakso	Saamisten vahvistaminen
4 jakso	Perinnän hyväksyminen
5 jakso	Perintä
6 luku	Menotapahtumat
1 jakso	Menoihin sitoutuminen
2 jakso	Menojen vahvistaminen
3 jakso	Menojen hyväksyminen
4 jakso	Menojen maksaminen

▼B

5 jakso	Menotapahtumia koskevat määräajat
7 luku	Tietojenkäsittelyjärjestelmät
8 luku	Sisäinen tarkastaja
V OSASTO	JULKISET HANKINNAT
1 luku	Yleiset säännökset
1 jakso	Soveltamisala ja tarjouskilpailujen ratkaisuperiaatteet
2 jakso	Julkaiseminen
3 jakso	Hankintamenettelyt
4 jakso	Vakuudet ja valvonta
2 luku	Yhteisöjen toimielinten omaan lukuunsa tekemiin hankintoihin sovellettavat säännökset
VI OSASTO	AVUSTUKSET
1 luku	Avustusten soveltamisala ja muoto
2 luku	Periaatteet
3 luku	Myöntämismenettely
4 luku	Maksaminen ja valvonta
5 luku	Toteuttaminen
VII OSASTO	TILINPÄÄTÖS JA KIRJANPITO
1 luku	Tilinpäätös
2 luku	Talousarvion toteuttamisen aikana toimitettavat tiedot
3 luku	Kirjanpito
1 jakso	Yhteiset säännökset
2 jakso	Liikekirjanpito
3 jakso	Talousarviokirjanpito
4 luku	Omaisuuksluettelo
VIII OSASTO	ULKONEN TARKASTUS JA VASTUUVAPAUS
1 luku	Ulkoinen tarkastus
2 luku	Vastuuvapaus
TOINEN OSA	ERITYISSÄÄNNÖKSET
I OSASTO	EUROOPAN MAATALOUDEN TUKIRAHASTO
II OSASTO	RAKENNERAHASTOT, KOHEESIORAHASTO, EUROOPAN KALATALOUSRAHASTO JA EUROOPAN MAASEUDUN KEHITTÄMISEN MAATALOUSRAHASTO
III OSASTO	TUTKIMUS
IV OSASTO	ULKOISET TOIMET
1 luku	Yleiset säännökset
2 luku	Toimien toteuttaminen
3 luku	Julkiset hankinnat
4 luku	Avustukset
5 luku	Tilien tarkastaminen
V OSASTO	YHTEISÖN VIRASTOT
VI OSASTO	HALLINTOMÄÄRÄRAHAT
VII OSASTO	ASIAANTUNTIJAT
KOLMAS OSA	SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET
I OSASTO	SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

▼B

II OSASTO LOPPUSÄÄNNÖKSET

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 279 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 183 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon ⁽³⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽⁴⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Olosuhteet, joissa Euroopan yhteisöjen talousarvioon sovellettava varainhoitoasetus 21 päivänä joulukuuta 1977 ⁽⁵⁾ annettiin, ovat huomattavasti muuttuneet erityisesti talousarvion tultua sidotuksi rahoitusnäkymien puitteisiin ja institutionaalisen kehityksen vuoksi sekä uusien jäsenmaiden liittymisen johdosta, minkä vuoksi mainittuun asetukseen on tehty useita merkittäviä muutoksia. Erityisesti lainsäädännön ja hallinnon yksinkertaistamista koskevien vaatimusten sekä yhteisön varojen aiempaa tiukemman kurinalaisuuden huomioon ottamiseksi 21 päivänä joulukuuta 1977 annettu varainhoitoasetus olisi laadittava uudelleen.
- (2) Tässä asetuksessa on määriteltävä ainoastaan ne pääperiaatteet ja perussäännöt, joilla säännellään perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvia talousarvioasioita kokonaisuudessaan. Soveltamissäännöt on koottava erilliseen asetukseen, jossa vahvistetaan soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt siten, että eri säännöt voidaan asettaa paremmin keskinäiseen arvojärjestykseen ja siten parantaa varainhoitoasetuksen selkeyttä. Sen mukaisesti komissiolle on annettava valtuudet antaa soveltamissäännöt.
- (3) Talousarvion laatimisessa ja toteuttamisessa on noudatettava neljää keskeistä budjettioikeusperiaatetta (yhtenäisyys, yleiskatteisuus, erittely ja vuotuisuus) sekä talousarviolta edellytettävän totuudenmukaisuuden, tasapainon, laskentayksikön, moitteettoman varainhoidon ja seurattavuuden periaatteita.
- (4) Tässä asetuksessa on vahvistettava uudelleen nämä periaatteet ja rajattava niihin tiukoin edellytyksin tehtävät poikkeukset ehdottoman välttämättömään.
- (5) Tässä asetuksessa on yhtenäisyysperiaatteen osalta säädettävä, että sitä sovelletaan myös toimintamenoihin, jotka liittyvät Euroopan unionista tehdyn sopimuksen yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa sekä rikosasioissa tehtävää poliisi- ja oikeudellista yhteistyötä koskevien määräysten täytäntöönpanoon, jos menot suoritetaan talousarviosta. Talousarviolta edellytettävän totuudenmukaisuuden periaatteen mukaisesti kaikki yhteisön ja unionin tulot ja menot otetaan talousarvioon, jos ne suoritetaan talousarviosta.

⁽¹⁾ EYVL C 96 E, 27.3.2001, s. 1, ja EYVL C 103 E, 30.4.2002, s. 292.

⁽²⁾ EYVL C 153 E, 27.6.2002, s. 236.

⁽³⁾ EYVL C 162, 5.6.2001, s. 1, ja EYVL C 92, 17.4.2002, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL C 260, 17.9.2001, s. 42.

⁽⁵⁾ EYVL L 356, 31.12.1977, s. 1. (Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY, EHTY, Euratom) N:o 762/2001, EYVL L 111, 20.4.2001, s. 1).

▼B

- (6) Yleiskatteisuusperiaatteen osalta olisi poistettava mahdollisuus maksaa takaisin etumaksuja ja mahdollisuus määrärahojen uudelleenkäyttöön; nämä mahdollisuudet korvataan osittain käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla ja mahdollisuudella ottaa vapautettuja määrärahoja uudelleen käyttöön. Muutokset eivät koske rakennerahastoihin sovellettavia erityissääntöjä.
- (7) Erittelyperiaatteen osalta toimielinten on voitava siirtää joustavasti määrärahoja. Tässä asetuksessa on tätä varten säädettävä mahdollisuudesta esittää tiettyyn käyttötarkoitukseen osoitetut taloudelliset ja hallintoresurssit yhtenä kokonaisuutena. Lisäksi on yhtenäistettävä määrärahojen siirtomenettelyjä kaikkien toimielinten välillä, jotta voidaan säätää, että henkilöstö- ja hallintomäärärahasiirroista päättää kukin toimielin itse. Toimintamenoja koskevien määrärahasiirtojen osalta komissio voi siirtää määrärahoja saman osaston luvusta toiseen siten, että kustakin budjettikohdasta voidaan siirtää enintään 10 prosenttia kyseisessä kohdassa olevista varainhoitovuoden määrärahoista. Budjettivallan käyttäjän oikeus tehdä varauksia on rajattava kahteen tilanteeseen: toimenpiteeltä puuttuu perussäädös tai määrärahojen riittävydestä on epävarmuutta.
- (8) Vuotuisperiaatteen osalta jaksotetut ja jaksottamattomat määrarahat on edelleen eroteltava toisistaan. Maksusitoumus- ja maksu-määrärahojen siirtämisestä varainhoitovuodelta toiselle päättää kukin toimielin. Voimassaolon jatkaminen on rajoitettava niihin tapauksiin, joissa se on ehdottoman välttämätöntä, eli EMOTR:n maksuihin.
- (9) Tasapainoperiaate on keskeinen budjettisääntö. Tässä yhteydessä on korostettava, että lainanottoon turvautuminen ei ole sopusoinnussa yhteisön omia varoja koskevan järjestelmän kanssa. Tasapainon periaate ei kuitenkaan estä unionin yleisessä talousarviossa taattujen lainanotto- ja lainanantotoimenpiteiden toteuttamista.
- (10) EY:n perustamissopimuksen 277 artiklan ja Euratomin perustamissopimuksen 181 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla on tarpeen vahvistaa talousarvion laatimisessa käytettävä laskentayksikkö, jota sovelletaan myös talousarvion toteuttamisessa ja tilinpäätöksessä.
- (11) Moitteettoman varainhoidon periaate on määritettävä viittaamalla taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteisiin ja varmistettava niiden noudattaminen seuraamalla ja arvioimalla tavoitteiden toteutumista erilaisten mittarien avulla. Toimielinten on toteutettava ennako- ja jälkiarviointi komission määrittelemien suuntaviivojen mukaisesti.
- (12) Seurattavuusperiaatteen osalta on varmistettava, että talousarvion toteuttamisesta ja kirjanpidosta tiedotetaan paremmin. On myös vahvistettava määräaika, johon mennessä talousarvio viimeistään on julkaistava, millä ei rajoiteta kuitenkaan sitä, että komissio voisi jakaa talousarvion alustavasti asianmukaisessa muodossa sen jälkeen kun Euroopan parlamentin puhemies on sen lopullisesti vahvistanut ja ennen kuin se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Lisäksi säilytetään negatiivisen varauksen mahdollisuus.
- (13) Talousarvion laatimisen ja esitystavan osalta nykyisiä säännöksiä olisi yhtenäistettävä ja selkeytettävä poistamalla täydentävien ja korjaavien talousarvioiden välinen ero, jolla ei ole käytännön vaikutusta.
- (14) On säädettävä, että komissiota koskevassa talousarvion pääloukassa määrarahat ja varat voidaan esittää käyttötarkoituksen mukaan ryhmiteltyinä ("toimintoperusteinen budjetointi"); näin voidaan lisätä talousarvion hallinnoinnin avoimuutta suhteessa moit-

▼B

teettoman varainhoidon tavoitteisiin ja erityisesti tehokkuuteen ja vaikuttavuuteen.

- (15) Toimielinten on voitava hallinnoida henkilöstösääntöjen alaisia virkoja joustavasti suhteessa budjettivallan käyttäjän myöntämien virkojen ja toimien määrään erityisesti uuden, keinojen sijasta tuloksiin keskittyvän hallintomallin mukaisesti. Tätä joustavuutta rajoittavat kuitenkin yhtäältä tietyn varainhoitovuoden talousarvion määrärahat ja toisaalta virkojen ja toimien hyväksytyt enimmäismäärät; joustava hallinnointi ei myöskään koske palkkaluokkia A 1, A 2 ja A 3.
- (16) Talousarvion toteuttamisen osalta on selkeytettävä talousarvion eri toteuttamistapoja: joko keskitetyt komission toimesta tai yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa tai hajautetusti ulkoisen avun saajina olevien kolmansien maiden kanssa taikka yhdessä kansainvälisten järjestöjen kanssa. Keskitetystä hallinnoinnista voivat huolehtia joko komission yksiköt suoraan tai tehtävät voidaan välillisesti siirtää yhteisön oikeuden tai kansallisen oikeuden mukaisille julkisyhteisöille. Eri toteuttamisjärjestelyissä on varmistettava, että Euroopan yhteisöjen varojen suojaamisenettelyjä noudatetaan riippumatta siitä, mikä yksikkö on vastuussa talousarvion tai sen osan toteuttamisesta ja taattava, että lopullinen vastuu talousarvion toteuttamisesta on komissiolla Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 274 artiklan mukaisesti.
- (17) Talousarvion toteuttamisesta vastaavana komissio ei voi siirtää sille kuuluvia julkisen vallan tehtäviä, jos niihin sisältyy harkintavaltaa. Tässä asetuksessa on mainittava tämä periaate ja täsmennettävä, mitä tehtäviä voidaan siirtää. Lisäksi on täsmennettävä, että talousarvion toteuttamistehtävää ei saa antaa yksityisoikeudellisille yhteisöille yksityiskohtaisesti määriteltyjen ehtojen mukaisesti toimivia, julkisen palvelun tehtäviä suorittavia yhteisöjä lukuun ottamatta; ne voivat suorittaa ainoastaan teknisiä asiantuntijatehtäviä, hallintotehtäviä tai muita valmistelu- ja avustustehtäviä.
- (18) Seurattavuuden ja moitteettoman varainhoidon periaatteiden noudattaminen edellyttää, että julkisoikeudelliset tai julkisen palvelun tehtäviä hoitavat yhteisöt, joille komissio siirtää toimeenpanotehtäviä, huolehtivat julkisten hankintamenettelyjen avoimuudesta ja tehokkaasta sisäisestä valvonnasta, hoitavat komission lukuun suoritettavien toimenpiteiden kirjanpidon erillään muusta toiminnastaan ja järjestävät ulkoisen tarkastuksen.
- (19) Tässä asetuksessa määritellään EY:n perustamissopimuksen 279 artiklan c alakohdan mukaisesti tulojen ja menojen hyväksyjien, tilinpitäjän ja sisäisen tarkastajan toimivaltuudet ja tehtävät.

Tulojen ja menojen hyväksyjät ovat täysin vastuussa kaikista heidän alaisuudessaan suoritetuista tulo- ja menotapahtumista. He ovat niistä tilivelvollisia ja heihin voidaan tarvittaessa kohdistaa kurinpitomenettely. Sen vuoksi tulojen ja menojen hyväksyjien vastuuta on lisättävä poistamalla keskitetyt ennakkotarkastukset ja erityisesti varainhoidon valvojan tulo- ja menotapahtumille antama ennakkohyväksyntä sekä tilinpitäjän toimittama suorituksen oikeellisuuden tarkastus.

Tilinpitäjälle jää vastuu maksujen moitteettomasta suorittamisesta, tulojen kantamisesta ja vahvistettujen saamisten perinnästä. Hänellä on vastuu kassanhallinnasta, kirjanpidosta sekä toimielimen tilinpäätösten laadinnasta.

Sisäinen tarkastaja hoitaa tehtäviään sisäistä tarkastusta koskevien kansainvälisten standardien mukaisesti. Hänen tehtävänä on tarkistaa, että tulojen ja menojen hyväksyjien kehittämät hallinnointi- ja valvontajärjestelmät toimivat moitteettomasti.

Sisäinen tarkastaja ei osallistu taloustapahtumien hoitamiseen. Hänen tehtävänä ei ole tarkastaa taloustapahtumia ennen tulo-

▼B

jen ja menojen hyväksyjien päätöksiä, sillä he ovat vastedes itse vastuussa kyseisistä ennakkotarkastuksista.

- (20) Tulojen ja menojen hyväksyjien, tilinpitäjien ja ennakoiden hoitajien vastuu ei poikkea muiden virkamiesten ja muun henkilöstön vastuusta, vaan heihin voidaan soveltaa Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen mukaisia kurinpitoseuraamuksia ja heidät voidaan saattaa korvausvelvollisiksi. Tilinpitäjien ja ennakoiden hoitajien tehtävien erityisluonteen vuoksi heidän virheitään koskevat tietyt erityissäännökset säilyvät ennallaan. Lisäksi on tarkennettava tulojen ja menojen hyväksyjän vastuu. Jotta nimittävä viranomais saisi käyttöönsä tarvitsemaansa asiantuntemusta sääntöjenvastaisuuspauksissa, kukin toimielin perustaa taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelimen määrittämään, onko tapahtunut sääntöjenvastaisuus, jonka vuoksi virkamieheen tai toimihenkilöön on sovellettava kurinpitoseuraamuksia tai hänet on saatettava korvausvelvolliseksi, ja raportoimaan tulojen ja menojen hyväksyjälle ja sisäiselle tarkastajalle havaitsemistaan järjestelmään liittyvistä ongelmista. Petostapausten varalta tässä asetuksessa on syytä viitata voimassa oleviin säännöksiin, jotka koskevat Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista ja sellaisen lahjonnan torjuntaa, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai jäsenvaltioiden virkamiehiä.
- (21) On määriteltävä menoon liittyvät talousarviositoumuksen ja oikeudellisen sitoumuksen käsitteet ja niiden toteuttamisedellytykset. Lepäävien sitoumusten määrän pitämiseksi vähäisenä on tarpeen rajoittaa aikaa, jonka kuluessa talousarvioon tehtyjen kokonaisuus- ja sitoumusten perusteella voidaan tehdä yksittäisiä oikeudellisia sitoumuksia. Lisäksi on säädettävä näiden yksittäisten sitoumusten peruuttamisesta siinä tapauksessa, että sitoumus ei ole aiheuttanut yhtään maksua kolmen vuoden aikana.
- (22) Tässä asetuksessa on määriteltävä ne maksujen lajit, joita tulojen ja menojen hyväksyjät saavat hoitaa. Kyseisiä maksuja suoritettaessa on otettava ensisijaisesti huomioon toimen vaikuttavuus ja siitä saatavat tulokset.
- On luovuttava ennako- ja etumaksujen käsitteiden erottamisesta niiden epätasapainisuuden vuoksi. Maksut on suoritettava vastedes ennako-, väli- ja loppumaksuina, paitsi silloin kun ne maksetaan kertasuorituksina.
- (23) Tässä asetuksessa olisi täsmennettävä, että menot on vahvistettava, hyväksyttävä ja maksettava täytäntöönpanosäännöissä vahvistettuna määräaikaan ja että näiden määräaikaisten ylittyessä velkojilla on oikeus talousarviosta maksettaviin viivästyskorkoihin.
- (24) Yhteisöjen toimielinten omaan lukuunsa tekemien julkisten hankintojen osalta on syytä säätää, että julkisia rakennusurakoita sekä palvelu- ja tavarahankintoja koskevien menettelyjen yhteensovittamisesta annettuihin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveihin sisältyviä sääntöjä sovelletaan; lisäksi kolmansien lukuun suoritettaviin hankintoihin sovellettavien sääntöjen on oltava sopusoinnussa näiden direktiivien periaatteiden kanssa.
- (25) Sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi, petosten ja lahjonnan torjumiseksi sekä moitteettoman ja tehokkaan varainhoidon edistämiseksi on annettava erityissäännökset, joilla suljetaan hankintamenettelyn ulkopuolelle ehdokas tai tarjoaja, joka on syyllistynyt mainittuihin tekoihin taikka on jäävi.
- (26) Avoimuuden lisäämiseksi ehdokkaille ja tarjoajille on annettava asianmukaiset tiedot tarjouskilpailun ratkaisusta.
- (27) Nykyisen hankintoja ja sopimuksia käsittelevän neuvoa-antavan komitean toteuttamat ennakkotarkastukset olisi lakkautettava osana tulojen ja menojen hyväksyjien vastuun lisäämistä.

▼B

- (28) Yhteisöjen avustusten myöntämisestä ja seurannasta on annettava erityiset säännökset seurattavuuden, tasapuolisen kohtelun, yhteisrahoituksen, taannehtimattomuuden ja valvonnan periaatteiden toteuttamiseksi.
- (29) Päällekkäisyyden välttämiseksi samaa toimintaa varten saadaan myöntää ainoastaan yksi avustus eikä avustusta saa myöntää saman varainhoitovuoden toiminnasta aiheutuvien menojen rahoittamiseen.
- (30) Petosten ja lahjonnan torjumiseksi toimielimille olisi annettava avustusten myöntämismenettelyn ulkopuolelle sulkemisesta säännöt, jotka vastaavat julkisten hankintojen menettelyn ulkopuolelle sulkemista koskevia sääntöjä.
- (31) Toimielimen ja avustuksen saajan oikeuksien ja velvollisuuksien täsmentämiseksi ja niiden noudattamisen varmistamiseksi avustuksista on tehtävä kirjallinen sopimus.
- (32) Kirjanpidon ja tilinpäätöksen osalta on täsmennettävä, että kirjanpito muodostuu liikekirjanpidosta ja talousarviokirjanpidosta ja korostettava, että liikekirjanpito on suoriteperusteista kirjanpitoa, kun taas talousarviokirjanpidon tarkoituksena on laatia talousarvion toteutumalaskelma ja selvitykset talousarvion toteuttamisesta.
- (33) On määriteltävä ne periaatteet, joiden pohjalta liikekirjanpito laaditaan ja tilinpäätös esitetään kansainvälisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden ja yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden tilinpäätöksistä annettujen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien mukaisesti, siltä osin kuin niitä voidaan soveltaa julkisen palvelun tehtäviin.
- (34) On osoitettava tarpeelliseksi mukauttaa säännöksiä talousarvion toteuttamisesta annettavista tiedoista siten, että näihin tietoihin voidaan sisällyttää myös tiedot varainhoitovuodelta toiselle siirrettyjen, uudelleen käyttöön otettujen ja uudelleen käytettyjen määrärahojen käytöstä sekä yhteisön oikeuden mukaisesta yhteisöstä ja että kuukausittain esitettävien tietojen ja budjettivallan käyttäjälle kolme kertaa vuodessa esitettävän talousarvion toteuttamista koskevan kertomuksen toimittamista voidaan kehittää.
- (35) On yhtenäistettävä toimielimissä käytettyjä kirjanpito menetelmiä ja tunnustettava komission tilinpitäjän aloiteoikeus tällä alalla.
- (36) On täsmennettävä, että tietojenkäsittelyjärjestelmien käyttö taloushallinnossa ei saa vaikuttaa tilintarkastustuomioistuimen oikeuteen saada tutustua tositteisiin.
- (37) Ulkoisen tarkastuksen ja vastuuvapauden osalta pätee se, että komissiolle kuuluu täysi vastuu talousarvion toteuttamisesta. Niin suuri osa hallinnoinnista toteutetaan kuitenkin yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, että molempien on osallistuttava tilintarkastustuomioistuimen tarkastusmenettelyihin ja budjettivallan käyttäjälle kuuluvaan vastuuvapauden myöntämiseen.
- (38) Tilinpäätöksen kattavuuden ja vastuuvapausmenettelyn sujuvuuden varmistamiseksi on muutettava vastuuvapauden myöntämiskäytäntöä.
- (39) Komission on annettava Euroopan parlamentille tämän pyynnöstä kaikki kyseistä varainhoitovuotta koskevan vastuuvapausmenettelyn moitteettomaksi toteuttamiseksi tarvittavat tiedot EY:n perustamissopimuksen 276 artiklan mukaisesti.
- (40) Eräiden yhteisöpolitiikkojen osalta on annettava erityissäännöksiä tämän asetuksen peruseriaatteita noudattaen.
- (41) EMOTR:n määrärahojen ja hallintomäärärahojen osalta näyttää olevan tarpeen säätää mahdollisuudesta tehdä 15 päivästä marras-

▼B

kuuta alkaen seuraavan varainhoitovuoden talousarviota koskevia ennakkositoumuksia.

- (42) Rakennerrahastojen osalta on säilytettävä ennakkorahoituksena maksettujen maksujen palautukset ja määrärahojen uudelleen käyttöön ottaminen niiden edellytysten mukaisesti, jotka esitetään rakennerrahastoja koskevista yleisistä säännöksistä 21 päivänä kesäkuuta 1999 annettuun neuvoston asetukseen (EY) N:o 1260/1999 ⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1447/2001 ⁽²⁾, liitetyssä komission julistuksessa.
- (43) On yhtenäistettävä tutkimustalousarvion esitystapa toimintoperusteista budjetointia koskevien säännösten kanssa; samalla on kuitenkin säilytettävä nykyinen joustavuus yhteisen tutkimuskeskusten (YTK) varojen hallinnassa.
- (44) Ulkoisten toimien osalta on annettava valtuudet ulkoisen avun hallinnoinnin hajauttamiseksi edellyttäen, että komissio saa takeet siitä, että toimet toteutetaan moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti ja että edunsaajavaltio vastaa saamiensa varojen käytöstä komissiolle.
- (45) Edunsaajavaltion tai tämän nimeämän kansallisen, yhteisöjen tai kansainvälisen oikeuden mukaisen julkisyhteisön tai luonnollisen henkilön taikka yksityisoikeudellisen oikeushenkilön kanssa tehtyjen rahoitussopimusten tai muiden sopimusten on oltava tämän asetuksen ensimmäisen osan V osaston ja toisen osan IV osaston ulkoisia toimia koskevissa säännöksissä esitettyjen, julkisia hankintoja koskevien yleisten periaatteiden mukaisia.
- (46) Yhteisön virastojen osalta on määriteltävä omassa osastossaan niiden hallinnointia koskevat yleiset säännökset.
- (47) Hallintomäärärahoja koskevat erityissäännökset on myös koottava omaan erilliseen osastoon. Lisäksi on säädettävä kummallekin budjettivallan käyttäjälle annettavasta mahdollisuudesta antaa hyvissä ajoin lausunto sellaisista kiinteistöhankeista, joilla voi olla huomattavaa taloudellista vaikutusta talousarvioon.
- (48) Toimielinten tilinpäätösten konsolidointiaikataulua koskevaa muutosta on lykättävä varainhoitovuoteen 2005 saakka, jotta toimielimillä olisi riittävästi aikaa luoda siihen tarvittavat sisäiset menettelyt.
- (49) Sellaisille yhteisöjen perustamille elimille, joilla on oikeushenkilöllisyys ja jotka saavat avustuksia Euroopan yhteisöjen yleisestä talousarviosta, on laadittava niiden hallinnointiin liittyviä erityistarpeita vastaavat varainhoidon puitesäännökset. On myös yhdenmukaistettava muun muassa vastuuvapautta ja kirjanpitoa koskevia sääntöjä loukkaamatta kuitenkin tällaisten elinten tehtävien edellyttämää riippumattomuutta. Komission sisäisellä tarkastajalla on kyseisten elinten osalta samat toimivaltuudet kuin komission yksiköiden osalta. Kyseisten elinten sisäiset varainhoitoa koskevat säännöt on sen vuoksi mukautettava tähän varainhoitoasetukseen. Komissiolle on annettava sitä varten valtuudet antaa varainhoitoa koskevat mallisäännökset, joista yhteisön elimet saavat poiketa vain komission suostumuksella,

⁽¹⁾ EYVL L 161, 26.6.1999, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 198, 21.7.2001, s. 1.

▼B

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

ENSIMMÄINEN OSA
YHTEISET SÄÄNNÖKSET

I OSASTO
TARKOITUS

1 artikla

► **MI** Tässä asetuksessa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat Euroopan yhteisöjen yleisen talousarvion, jäljempänä ”talousarvio”, laatimista ja toteuttamista sekä tilinpäätöksen laatimista ja tilintarkastusta. ◀

Tätä asetusta sovellettaessa talous- ja sosiaalikomitea, alueiden komitea, oikeusasiamies ja Euroopan tietosuojavaltuutettu rinnastetaan yhteisöjen toimielimiin.

2 artikla

Kaikkien muissa säädöksissä olevien säännösten, jotka liittyvät talousarvion toteuttamiseen tuloina tai menoina, on noudatettava II osastossa esitettyjä budjettiperiaatteita.

II OSASTO
BUDJETTIPERIAATTEET

▼MI

3 artikla

Talousarvion laatimisessa ja toteuttamisessa noudatetaan tässä asetuksessa säädettyjä yhtenäisyyden, talousarvion totuudenmukaisuuden, vuotuisuuden, tasapainon, laskentayksikön, yleiskatteisuuden, erittelyn, moitteettoman varainhoidon, mikä edellyttää vaikuttavaa ja tehokasta sisäistä valvontaa, sekä avoimuuden periaatteita.

▼B

1 LUKU

Yhtenäisyyden ja talousarvion totuudenmukaisuuden periaatteet

4 artikla

1. Talousarvio on säädös, jossa arvioidaan ja vahvistetaan joka vuodeksi kaikki Euroopan yhteisöjen ja Euroopan atomienergiayhteisön tarpeellisiksi katsotut tulot ja menot.

2. Yhteisöjen menoihin ja tuloihin kuuluvat:

a) Euroopan yhteisön menot ja tulot, mukaan lukien Euroopan unionista tehdyn sopimuksen yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alaa ja rikosasioissa tehtävän poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön alaa koskevista määräyksistä toimielimille aiheutuvat hallintomenot sekä mainittujen määräysten täytäntöönpanosta johtuvat toimintamenot, kun ne otetaan menoina talousarvioon;

b) Euroopan atomienergiayhteisön menot ja tulot.

▼B

3. Talousarvioon otetaan yhteisöjen lainanotto- ja lainanantotoimintaan liittyvät takaukset ja suoritukset takuurahastoon ulkosuhteisiin liittyville hankkeille.

5 artikla

1. Tulon tai menon saa suorittaa ainoastaan ottamalla sen johonkin budjettikohtaan, jollei 74 artiklasta muuta johdu.
2. Menoon ei saa sitoutua eikä sitä saa hyväksyä maksettavaksi, jos se ylittää vahvistetun määrärahan.
3. Talousarvioon saadaan ottaa määrärahoja vain tarpeelliseksi katsottuja menoja varten.

▼M1

4. Jollei 5 a, 18 ja 74 artiklasta muuta johdu, yhteisöille kuuluvat korkotuotot otetaan talousarvioon sekalaisina tuloina.

5 a artikla

1. Ennakkomaksuista syntyvät korkotuotot sidotaan asianomaiseen ohjelmaan tai toimeen ja vähennetään saajalle suoritettavan loppumaksun määrästä.

Tämän asetuksen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annettussa asetuksessa, jäljempänä ”soveltamissäännöt”, eritellään tapaukset, joissa toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä poikkeuksellisesti perii koron vuosittain. Tämä korko otetaan talousarvioon sekalaisena tulona.

2. Yhteisöille ei tarvitse maksaa korkoa seuraavista:
 - a) soveltamissäännöissä tarkoitetut ennakkomaksut, joiden määrä ei ole huomattava;
 - b) 88 artiklassa tarkoitetun hankintasopimuksen mukaiset ennakkomaksut;
 - c) jäsenvaltioille suoritettavat ennakkomaksut;
 - d) liittymistä valmistelevan tuen mukaiset ennakkomaksut;
 - e) Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen, jäljempänä ”henkilöstösäännöt”, mukaisesti toimielinten jäsenille ja henkilöstölle maksetut ennakot;
 - f) 53 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun yhteistyössä tapahtuvan toteuttamisen puitteissa suoritettavat ennakkomaksut.

▼B*2 LUKU**Vuotuisperiaate**6 artikla*

Talousarvioon otetaan määrärahat yhden varainhoitovuoden ajaksi, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta ja päättyy 31 päivänä joulukuuta.

7 artikla

1. Talousarvio koostuu jaksotetuista määrärahoista, jotka ovat maksumäärärahoja tai maksamäärärahoja, ja jaksottamattomista määrärahoista.

▼B

2. Maksusitoumusmäärärahat kattavat tietyn varainhoitovuoden aikana tehtyjen oikeudellisten sitoumusten kokonaiskustannukset, jollei 77 artiklan 2 kohdasta tai 166 artiklan 2 kohdasta muuta johdu.
3. Maksumäärärahat kattavat tietyn varainhoitovuoden ja/tai sitä edeltävien varainhoituvuosien aikana tehtyjen oikeudellisten sitoumusten toteuttamiseen tarvittavat maksut.
4. Edellä 1 ja 2 kohta eivät rajoita toisen osan I, IV ja VI osaston erityissännösten soveltamista. Ne eivät estä sitomasta kaikkia määrärahoja kerralla tai jakamasta talousarviositoumuksia vuotuisiin eriin.

8 artikla

1. Varainhoitovuoden tulot kirjataan kyseisen varainhoitovuoden tileille sen kuluessa toteutuneiden määrien mukaisina. Seuraavan varainhoitovuoden tammikuun omat varat saadaan kuitenkin suorittaa etukäteen yhteisöjen omien varojen järjestelmästä tehdyn päätöksen soveltamisesta annetun neuvoston asetuksen mukaisesti.
2. Arvonlisäveroon perustuviin omiin varoihin, bruttokansantuloon (BKTL) perustuviin täydentäviin omiin varoihin ja myös rahoitusosuuksiin saadaan tehdä mukautuksia 1 kohdassa mainitun asetuksen mukaisesti.
3. Tietylle varainhoitovuodelle myönnettyjä määrärahoja saadaan käyttää ainoastaan kattamaan menot, joihin on sitouduttu ja jotka on maksettu saman varainhoitovuoden aikana sekä sellaisista sitoumuksista johtuvat määrät, jotka siirtyvät edellisiltä varainhoituvuosilta.
4. Maksusitoumukset otetaan kirjanpitoon kattamaan 31 päivään joulukuuta mennessä tehdyt oikeudelliset sitoumukset, jollei muuta johdu 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista kokonaisitoumuksista tai 166 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista rahoitussopimuksista, jotka viedään kirjanpitoon 31 päivään joulukuuta mennessä tehtyjen talousarviositoumusten perusteella.
5. Maksut kirjataan tietyn varainhoitovuoden tileille niiden maksujen perusteella, jotka tilinpitäjä on suorittanut saman vuoden joulukuun 31 päivään mennessä.
6. Poiketen siitä, mitä 3, 4 ja 5 kohdassa säädetään, Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosaston menot kirjataan varainhoitovuoden tileille toisen osan I osastossa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.

9 artikla

1. Jos määrärahoja ei ole käytetty sen varainhoitovuoden aikana, jota varten ne on otettu talousarvioon, ne peruutetaan.

Käyttämättömät määrärahat voidaan kuitenkin viimeistään 15 päivänä helmikuuta 2 ja 3 kohdan mukaisesti asianomaisen toimielimen päätöksellä siirtää yksinomaan seuraavan varainhoitovuoden aikana käytettäväksi tai ne voidaan siirtää ilman eri toimenpiteitä 4 kohdan mukaisesti.

2. ►**M1** Maksusitoumusmäärärahoista ◀ ja jaksottamattomista määrärahoista, joita varainhoitovuoden tilit päätettäessä ei vielä ole si-dottu, voidaan siirtää
 - a) määrät, jotka vastaavat maksusitoumusmäärärahoja, joiden osalta useimmat sitoumusten edellyttämät alustavat muodollisuudet on tehty joulukuun 31 päivään mennessä; näitä määriä voidaan sitoa seuraavan vuoden maaliskuun 31 päivään saakka;
 - b) määrät, jotka osoittautuvat tarpeellisiksi lainsäätäjän annettua menojen perusteena olevan säädöksen varainhoitovuoden viimeisellä neljänneksellä ilman, että komissio on voinut ennen joulukuun 31 päi-

▼B

vää sitoa talousarviossa tähän tarkoitukseen tarkoitettuja määrärahoja.

3. ►**M1** Maksumäärärahoista ◀ voidaan siirtää määrät, jotka tarvitaan aiempien maksusitoumusten kattamiseen tai jotka liittyvät siirrettyihin maksusitoumusmäärärahoihin, jos seuraavan varainhoitovuoden asianomaiseen budjettikohtaan osoitetut määrärahat eivät kata rahoitustarvetta. Asianomainen toimielin käyttää ensisijaisesti kuluvalle varainhoitovuodelle vahvistettuja määrärahoja ja vasta näiden loputtua siirrettyjä määrärahoja.
4. Jaksottamattomat määrärahat, jotka vastaavat ennen varainhoitovuoden tilinpäätöstä asianmukaisesti tehtyjä maksusitoumuksia, siirretään ilman eri toimenpiteitä vain seuraavalle varainhoitovuodelle.
5. Asianomainen toimielin ilmoittaa viimeistään 15 päivänä maaliskuuta Euroopan parlamentille ja neuvostolle, jäljempänä ”budjettivallan käyttäjä”, tekemästään päätöksestä siirtää määrärahoja täsmentäen jokaisen budjettikohdan osalta, miten 2 ja 3 kohdassa säädettyjä perusteita on sovellettu.
6. Varauksiin otettuja tai henkilöstömenoihin liittyviä määrärahoja ei saa siirtää.

10 artikla

Käyttämättömät tulot ja 18 artiklassa tarkoitetuista tuloista saadut, 31 päivänä joulukuuta käytettävissä olevat määrärahat siirretään ilman eri toimenpiteitä. Ensin on käytettävä ne määrärahat, jotka vastaavat edelliseltä varainhoitovuodelta siirrettyjä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

11 artikla

Määrärahojen vapautuminen, joka aiheutuu niillä rahoitettavan toiminnan osittaisesta tai täydellisestä toteuttamatta jättämisestä ja joka tapahtuu sen varainhoitovuoden jälkeisten varainhoituvuosien aikana, jota varten määrärahat on otettu talousarvioon, johtaa määrärahojen peruuntumiseen, sanotun kuitenkin rajoittamatta ►**M1** 157 ja 160 a artiklan ◀ soveltamista.

12 artikla

Talousarvioon otetut määrärahat voidaan sitoa talousarvion lopullisen vahvistamisen jälkeen 1 päivästä tammikuuta alkaen, jollei toisen osan I tai VI osastossa säädettyistä poikkeuksista muuta johdu.

13 artikla

1. Jos talousarviota ei ole varainhoitovuoden alkaessa lopullisesti vahvistettu, sovelletaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 273 artiklan ensimmäistä kohtaa, ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 178 artiklan ensimmäistä kohtaa tehtäessä maksusitoumuksia ja suoritettaessa maksuja menoista, joiden ottaminen tiettyyn budjettikohtaan olisi ollut mahdollista viimeistä asianmukaisesti vahvistettua talousarviota toteuttaessa.

2. Maksusitoumuksia voidaan tehdä luku luvulta enintään neljäsosalla kaikista asianomaiseen lukuun edellisiksi varainhoitovuodeksi hyväksytyistä määrärahoista lisättynä yhdellä kahdestoistaosalla kutakin kuluutta kuukautta kohti.

▼B

Maksaminen voidaan suorittaa kuukausittain luku luvulta enintään kahdestoistaosalla asianomaiseen lukuun edelliseksi varainhoitovuodeksi hyväksytyistä määrärahoista.

Valmisteltavassa talousarvioesityksessä varattuja määrärahoja ei saa ylittää.

3. Jos yhteisöjen toiminnan jatkuvuus ja hallinnon tarpeet sitä edellyttävät:

- a) neuvosto voi määränemmistöllä komission pyynnöstä ja Euroopan parlamenttia kuultuaan antaa luvan käyttää samanaikaisesti kaksi väliaikaista kahdestoistaosaa tai useampia väliaikaisia kahdestoistaosia niiden lisäksi, jotka ovat käytettävissä ilman eri toimenpiteitä 1 ja 2 kohdan säännösten mukaisesti, toisaalta maksusitoumusten tekemiseen ja toisaalta suoritettaviin maksuihin;
- b) muihin menoihin kuin niihin, jotka ovat perustamissopimuksista tai niiden nojalla annetuista säädöksistä aiheutuvia pakollisia menoja, sovelletaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 273 artiklan kolmatta kohtaa, ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 178 artiklan kolmatta kohtaa.

Täydentävät kahdestoistaosat hyväksytään kokonaisina eikä niitä voida jakaa osiin.

4. Jos jossain luvussa kahden tai useamman väliaikaisen kahdestoistaosan hyväksyminen 3 kohdassa määritellyissä tilanteissa ja siinä määriteltyjen menettelyjen mukaisesti ei riitä kattamaan menoja, jotka ovat tarpeellisia yhteisöjen toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi kyseisen luvun kattamalla alalla, edellisen varainhoitovuoden talousarvion vastaavaan lukuun otettujen määrärahojen määrän ylitys voidaan poikkeuksellisesti hyväksyä. Budjettivallan käyttäjä päättää asian 3 kohdassa määrättyä menettelyä noudattaen. Tässä tapauksessa ei kuitenkaan saa missään tapauksessa ylittää edellisen varainhoitovuoden talousarviossa käyttöön annettujen määrärahojen kokonaismäärää.

3 LUKU

Tasapainoperiaate

14 artikla

1. Talousarvion tulojen ja maksumäärärahojen on oltava tasapainossa.

Euroopan yhteisö ja Euroopan atomienergiayhteisö ja 185 artiklassa tarkoitetut yhteisöjen perustamat elimet eivät saa ottaa lainaa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 46 artiklan 1 kohdan 4 alakohdan soveltamista.

15 artikla

1. Varainhoitovuoden ylijäämä otetaan seuraavan varainhoitovuoden talousarvioon tulona ja alijäämä maksumäärärahana.

2. Arviot näistä tuloista tai maksumäärärahoista otetaan talousarvioon talousarviomenettelyn kuluessa ja niitä voidaan tarkistaa 34 artiklan mukaisella oikaisukirjelmällä. Nämä arviot laaditaan yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen soveltamisesta annetun neuvoston asetuksen mukaisesti.

3. Varainhoitovuoden tilinpäätöksen jälkeen poikkeamat arvioista otetaan seuraavan varainhoitovuoden talousarvioon ainoastaan niitä koskevassa lisätalousarviossa. Tässä tapauksessa komission on esitettävä alustava ehdotus lisätalousarvioksi 15 päivän kuluessa siitä päivästä, jona alustavat tilinpäätökset esitettiin.

▼B

4 LUKU

Laskentayksikön periaate

16 artikla

Talousarvio laaditaan, toteutetaan ja tilinpäätös esitetään euroina.

▼M1

Jäljempänä 61 artiklassa tarkoitettuja kassavaroja varten tilinpitäjällä, ennakkomaksujärjestelmien osalta ennakoiden hoitajalla ja komission ulkomaanedustuksen hallinnon tarpeiden osalta toimivaltaisella tulojen ja menojen hyväksyjällä on valtuudet suorittaa maksutapahtumia kansallisissa valuutoissa soveltamissäännöissä säädetyin edellytyksin.

▼B

5 LUKU

Yleiskatteisuusperiaate

17 artikla

Tulojen kokonaismäärän on katettava maksumäärärahat, jollei 18 artiklasta muuta johdu. Tulot ja menot otetaan talousarvioon vähentämättä niitä toisistaan, jollei 20 artiklasta muuta johdu.

18 artikla

1. ►**M1** Seuraavat tulot osoitetaan tietyn menoerän rahoittamiseen, sanotun kuitenkin rajoittamatta 160 artiklan 1 a kohdan ja 161 artiklan 2 kohdan säännöksiä: ◀

a) jäsenvaltioiden rahoitusosuudet, jotka liittyvät tiettyihin tutkimusohjelmiin yhteisöjen omien varojen järjestelmästä tehdyn neuvoston päätöksen mukaisesti;

▼M1

aa) jäsenvaltioiden, ja muiden avunantajavaltioiden, niiden valtiolliset ja vastaavat elimet mukaan luettuina, tai kansainvälisten järjestöjen rahoitusosuudet eräistä yhteisön rahoittamista ulkoisen avun hankkeista tai ohjelmista, joita komissio hallinnoi niiden puolesta, asiaa koskevan perussäädöksen mukaisesti;

▼B

b) liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä annetussa asetuksessa tarkoitetuista saakoista ja talletuksista kertyvät korot;

c) määrättyyn käyttötarkoitukseen osoitetut tulot, kuten tulot rahastoista, avustukset, lahjat ja testamenttilahjoitukset, mukaan lukien kunkin toimielimen omat käyttötarkoitukseensa sidotut tulot;

d) kolmansien maiden tai eri elinten osuudet yhteisöjen toimintaan liittyvistä maksuista;

e) tulot, jotka ovat peräisin kolmansilta osapuolilta näille tilauksesta toimitetuista tarvikkeista, suoritetuista palveluista ja tehdyistä urakoista;

▼M1

ea) tulot uusittavien tai käytöstä poistettavien ajoneuvojen, tarvikkeiden, rakennelmien ja aineiden sekä teknisiin ja tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien laitteiden myynnistä, kun kirjanpitoarvo on täysin poistettu;

▼B

- f) tulot, jotka saadaan aiheettomasti maksettujen budjettimäärärahojen palauttamisesta;
 - g) tulot muille toimielimille tai elimille toimitetuista tarvikkeista, suoritetuista palveluista ja tehdyistä urakoista, mukaan lukien muiden toimielinten tai elinten lukuun maksetut ja näiden korvaamat virkatkukulut;
 - h) vakuutuskorvauksista saadut määrät;
 - i) vuokrasopimuksiin liittyvät tulot;
 - j) julkaisujen ja elokuvien sekä niiden sähköisten tallenteiden myynnistä saatavat tulot.
2. Asiaan sovellettavassa perussäädöksessä voidaan myös säätää, että siitä seuraavat tulot sidotaan tiettyihin menoihin.
3. Talousarviossa on 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja varten erityisiä budjettikohtia, joissa ilmoitetaan mahdollisuuksien mukaan myös tulojen määrä.

19 artikla

1. Komissio voi ottaa vastaan erilaisia yhteisöjen hyväksi tarkoitettuja lahjoituksia, kuten rahastoja, avustuksia, lahjoja sekä testamenttilahjoituksia.
2. ►**M1** Sellaisten arvoltaan vähintään 50 000 euron suuruisien lahjoitusten vastaanottamiseen, joista voi aiheutua kuluja, joiden arvo on enemmän kuin 10 prosenttia lahjoituksen arvosta, tarvitaan Euroopan parlamentin ja neuvoston lupa; niiden molempien on annettava lausuntonsa kahden kuukauden kuluessa siitä, kun ne ovat vastaanottaneet komission pyynnön. ◀ Jos lahjoitusta ei tässä määräajassa ole vastustettu, komissio päättää lopullisesti sen vastaanottamisesta.

20 artikla

1. Soveltamissäännöissä voidaan säätää tapauksista, joissa laskuista ja maksupyynnöistä voidaan vähentää erilaisia tuloja; tässä tapauksessa ne voidaan hyväksyä nettomääräisinä.
2. Talousarvioon kirjataan verottomana niiden yhteisöille toimitettujen tuotteiden tai palvelujen hinta, joihin sisältyvät verot jäsenvaltiot palauttavat yhteisöille Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan mukaisesti tai kolmannet maat palauttavat yhteisöille asiaan sovellettavien sopimusten perusteella.
3. Varainhoitovuoden aikana kirjatut valuuttakurssierot voidaan oikaista. Lopputulos sisällytetään varainhoitovuoden yli- tai alijäämään.

*6 LUKU**Erittelyperiaate**21 artikla*

Määrärahat eritellään osastoittain ja luvuittain; luvut jaetaan momentteihin ja alamomentteihin.

▼M1*22 artikla*

1. Muut toimielimet kuin komissio voivat tehdä siirtää määrärahoja omassa pääluokassaan:

▼ M1

- a) osastosta toiseen enintään 10 prosenttia siihen budjettikohtaan osoitetuista varainhoitovuoden määrärahoista, josta määrärahat siirretään;
- b) luvusta toiseen ja momentilta toiselle rajoituksitta.

2. Kolme viikkoa ennen 1 kohdassa tarkoitettuja määrärahasiirtoja toimielimet ilmoittavat aikeistaan budjettivallan käyttäjälle. Asianmukaisesti perustelluista syistä, jotka jompikumpi budjettivallan käyttäjä ottaa esille tämän määräajan kuluessa, sovelletaan 24 artiklan mukaista menettelyä.

3. Muut toimielimet kuin komissio voivat esittää budjettivallan käyttäjälle omassa pääluokassaan määrärahasiirtoja osastosta toiseen, kun siirron määrä ylittää 10 prosenttia siihen budjettikohtaan osoitetuista kyseisen varainhoitovuoden määrärahoista, josta määrärahat siirretään. Näihin siirtoihin sovelletaan 24 artiklassa säädettyä menettelyä.

4. Muut toimielimet kuin komissio voivat tehdä määrärahasiirtoja omassa pääluokassaan momentilta toiselle ilman ennakoilmoitusta budjettivallan käyttäjälle.

▼ B*23 artikla*

- 1. Komissio voi tehdä määrärahasiirtoja omassa pääluokassaan:
 - a) saman luvun kunkin momentin sisällä ja momentilta toiselle;

▼ M1

- b) henkilöstö- ja hallintomenojen osalta osastosta toiseen enintään 10 prosenttia siihen budjettikohtaan osoitetuista varainhoitovuoden määrärahoista, josta määrärahat siirretään, ja enintään 30 prosenttia siihen budjettikohtaan osoitetuista varainhoitovuoden määrärahoista, johon määrärahat siirretään;

▼ B

- c) toimintamenojen osalta saman osaston luvusta toiseen. Kultakin momentilta voidaan siirtää kokonaisuudessaan enintään 10 prosenttia siihen osoitetuista varainhoitovuoden määrärahoista;

▼ M1

- d) siirtää määrärahoja heti, kun perussäädös on annettu perustamissopimuksen 251 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen, 43 artiklassa tarkoitettua osastosta ”alustavat määrärahat”, kun rahoitettavalta toimenpiteeltä puuttui perussäädös talousarviota laadittaessa.

Komissio ilmoittaa päätöksestään budjettivallan käyttäjälle kolme viikkoa ennen ensimmäisen alakohdan b ja c alakohdassa tarkoitettujen määrärahasiirtojen tekemistä. Asianmukaisesti perustelluista syistä, jotka jompikumpi budjettivallan käyttäjä ottaa esille kolmen viikon määräajassa, sovelletaan 24 artiklassa säädettyä menettelyä.

Varainhoitovuoden viimeisten kahden kuukauden aikana komissio voi kuitenkin itsenäisesti siirtää yhteisön virkamiehiä ja muuta henkilöstöä sekä ulkopuolista henkilöstöä koskevia määrärahoja talousarvion osastosta toiseen enintään 5 prosentin rajoissa kyseisen varainhoitovuoden määrärahoista. Komissio ilmoittaa budjettivallan käyttäjälle kyseisiä määrärahasiirtoja koskevasta päätöksestään kahden viikon kuluessa sen tekemisestä.

Komissio ilmoittaa budjettivallan käyttäjälle ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitettuja siirtoja koskevasta päätöksestään kahden viikon kuluessa sen tekemisestä.

▼ B

- 2. Komissio voi omassa pääluokassaan esittää budjettivallan käyttäjälle myös muita kuin ► **M1** 1 kohdassa ◀ tarkoitettuja määrärahasiirtoja.

▼ **B**

24 artikla

1. Budjettivallan käyttäjä päättää määrärahasiirroista 2, 3 ja 4 kohdassa säädetyin edellytyksin, jollei toisen osan I osastossa säädetyistä poikkeuksista muuta johdu.
2. Jos määrärahasiirtoesitykset koskevat perustamissopimuksista tai niiden nojalla annetuista säädöksistä johtuvia pakollisia menoja, neuvosto tekee ratkaisunsa Euroopan parlamenttia kuultuaan määräenemmistöllä kuuden viikon kuluessa, kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta. Euroopan parlamentti antaa lausuntonsa niin ajoissa, että neuvosto voi ottaa sen huomioon ja tehdä ratkaisunsa annetussa määräajassa. Jos neuvosto ei tee päätöstä tässä määräajassa, siirtoesitys katsotaan hyväksytyksi.
3. Jos määrärahasiirtoesitykset koskevat muita menoja kuin perustamissopimuksista tai niiden nojalla annetuista säädöksistä johtuvia pakollisia menoja, Euroopan parlamentti tekee ratkaisunsa neuvostoa kuultuaan kuuden viikon kuluessa, kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta. Neuvosto antaa lausuntonsa määräenemmistöllä niin ajoissa, että Euroopan parlamentti voi ottaa sen huomioon ja tehdä ratkaisunsa annetussa määräajassa. Jos päätöstä ei tehdä tässä määräajassa, siirtoesitys katsotaan hyväksytyksi.
4. Määrärahasiirtoesitykset, jotka koskevat sekä perustamissopimuksista tai niiden nojalla annetuista säädöksistä johtuvia pakollisia menoja että muita menoja, katsotaan hyväksytyiksi, jos Euroopan parlamentti ja neuvosto eivät kumpikaan ole tehneet kielteistä päätöstä kuuden viikon kuluessa ehdotusten vastaanottamisesta. Jos Euroopan parlamentti ja neuvosto vähentävät esitettyä määrää eri tavalla, toisen toimielimen hyväksymän alemman määrän katsotaan tulleen hyväksytyksi. Jos jompikumpi toimieliin kieltäytyy hyväksymästä määrärahasiirtoa, sitä ei saa tehdä.

25 artikla

1. Määrärahoja saadaan siirtää ainoastaan budjettikohtiin, joihin on talousarviossa vahvistettu määräraha tai jotka on varustettu merkinnällä ”pro memoria” (p.m.).
2. Käyttötarkoitukseen sidottuja tuloja vastaavat määrärahat saadaan siirtää ainoastaan, jos kyseiset tulot pysyvät sidottuina käyttötarkoitukseensa.

26 artikla

▼ **M1**

1. Euroopan maatalouden tukirahaston, rakennerahastojen, koheesiorahaston, Euroopan kalatalousrahaston ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston määrärahojen sekä tutkimusmäärärahojen siirtämisestä talousarvion osastosta toiseen säädetään erikseen toisen osan I, II ja III osastossa.

▼ **B**

2. ► **M1** Budjettivallan käyttäjä päättää komission esityksestä määrärahasiirroista, joiden tarkoituksena on käyttää hätäapua koskevaa varusta. Siirtoehdotus on esitettävä erikseen kunkin toimen osalta. ◀

Tässä tapauksessa sovelletaan 24 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädettyä menettelyä. Jos budjettivallan käyttäjät eivät hyväksy komission ehdotusta eivätkä pääse kyseisten varausten käyttämistä koskevaan yhteiseen kantaan, ne pidättäytyvät päättämästä määrärahojen siirtoa koskevasta komission ehdotuksesta.

▼ **M1**

3. Asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa, kun varainhoitovuoden 15 päivän joulukuuta jälkeen tapahtuu jokin kansainvälinen

▼M1

humanitaarinen suuronnettomuus tai kriisi, komissio voi siirtää kuluvan varainhoitovuoden käyttämättä jääneitä talousarviomäärärahoja monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeesta 4 talousarvion osastoihin, jotka koskevat hätäavun ja humanitaaristen avustustoimien toteuttamista. Komissio ilmoittaa asiasta molemmille budjettivallan käyttäjille välittömästi kyseiset määrärahasiirrot tehtyään.

▼B

7 LUKU

Moitteettoman varainhoidon periaate

27 artikla

1. Talousarviomäärärahat on käytettävä moitteettoman varainhoidon periaatteen eli taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteiden mukaisesti.

2. Taloudellisuuden periaate edellyttää, että varat, joita toimitiin käyttää toimintojensa toteuttamiseksi, ovat käytettävissä oikeaan aikaan ja että ne ovat määrältään riittävät, laadultaan asianmukaiset sekä kustannuksiltaan mahdollisimman edulliset.

Tehokkuuden periaatteen tarkoituksena on saavuttaa käytetyillä varoilla parhaat mahdolliset tulokset.

Vaikuttavuuden periaatteen tarkoituksena on saavuttaa toiminnalle asetetut tavoitteet ja siltä odotetut tulokset.

3. Kaikille talousarvion kattamille toiminnan aloille on vahvistettava erityiset mitattavissa ja toteutettavissa olevat, asiaan kuuluvat ja ajallisesti määrättyt tavoitteet. Näiden tavoitteiden toteuttamista valvotaan toiminnoittain vahvistettujen tulosindikaattoreiden avulla, ja menosta vastaavat hallinnot toimittavat tiedot budjettivallan käyttäjälle. Nämä 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettavat tiedot toimitetaan vuosittain viipymättä ja ne esitetään myöhemmin alustavan talousarvioesityksen liiteasiakirjoissa.

4. Päätöksenteon tehostamiseksi toimitielimet arvioivat ohjelmia tai toimintoja etu- ja jälkikäteen komission määrittämien suuntaviivojen mukaisesti. Arviointia sovelletaan kaikkiin ohjelmiin ja toimiin, joista aiheutuu huomattavia menoja, ja arviointien tulokset ilmoitetaan menosta vastaaville hallinnoille sekä lainsäädäntö- ja budjettivallan käyttäjille.

28 artikla

▼M1

1. Jokaiseen ehdotukseen tai aloitteeseen, jonka komissio tai jäsenvaltio esittää lainsäätäjälle Euroopan yhteisön perustamissopimuksen tai Euroopan unionista tehdyn sopimuksen asiaan sovellettavien määräysten mukaisesti ja joka saattaa vaikuttaa talousarvioon ja henkilöstön määrään, on liitettävä rahoitus selvitys sekä tämän asetuksen 27 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu arviointi.

Jokaiseen lainsäätäjälle esitettävään ehdotusta tai aloitetta koskevaan muutokseen, joka saattaa vaikuttaa huomattavasti talousarvioon ja henkilöstön määrään, on liitettävä muutosta ehdottavan toimitielimen tekemä rahoitus selvitys.

▼B

2. Komissio antaa talousarviomenettelyn yhteydessä tarvittavat tiedot määrärahatarpeen kehityksen vertailemiseksi rahoitus selvityksessä annettuihin alustaviin arvioihin. Näihin tietoihin sisältyy tilannekatsaus ja selvitys siitä, miten lainsäätäjän työ ehdotusten käsittelemiseksi on edis-

▼B

tynyt. Määrärahatarvetta voidaan tarkistaa perussäädöksen käsittelyn edistymisen mukaan.

▼M1

3. Väärinkäytösten ja sääntöjenvastaisuuksien riskien estämiseksi 1 kohdassa tarkoitettussa rahoituspalveluksessa annetaan tietoja käytössä tai suunnitteilla olevista petostentorjunta- ja suojelutoimenpiteistä.

28 a artikla

1. Talousarvion toteuttamisessa noudatetaan kulloisenkin hallintomenettelyn tarpeisiin soveltuvaan, vaikuttavaa ja tehokasta sisäistä valvontaa asiaa koskevien alakohtaisten asetusten mukaisesti.

2. Talousarvion toteuttamisen yhteydessä sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan prosessia, jota sovelletaan hallinnon kaikissa vaiheissa ja jonka avulla on tarkoitus saada riittävä varmuus siitä, että seuraavat tavoitteet on saavutettu:

- a) toimien tehokkuus, vaikuttavuus ja taloudellisuus;
- b) raportoinnin luotettavuus;
- c) varojen ja tietojen turvaaminen;
- d) petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisy ja havaitseminen;
- e) tilien perustana olevien toimien laillisuuteen ja sääntöjenmukaisuuteen liittyvien riskien riittävä hallinta ottaen huomioon ohjelmien monivuotisuus ja suoritettavien maksujen luonne.

▼B*8 LUKU**Seurattavuusperiaate**29 artikla*

1. Talousarvion laatimisessa ja toteuttamisessa ja tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan seurattavuusperiaatetta.

▼M1

2. Talousarvio ja lisätalousarviot julkaistaan lopullisessa muodossaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä Euroopan parlamentin puhemiehen pyynnöstä.

Talousarvio julkaistaan kolmen kuukauden kuluessa päivästä, jona talousarvion lopullinen vahvistaminen on todettu.

Kunkin toimielimen laatima konsolidoitu tilinpäätös ja selvitys varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

▼B*30 artikla*

1. Talousarvioon kuuluu liitteenä selvitys lainoista, joita yhteisöt ovat antaneet tai ottaneet kolmansien osapuolten hyväksi.

2. Ulkosiin toimiin liittyvät takuurahaston toimenpiteet esitetään tilinpäätöksessä.

▼M1

3. Komissio asettaa asianmukaisella tavalla saataville hallussaan olevat tiedot talousarviosta peräisin olevien varojen saajista, kun talousarviota toteutetaan keskitetysti suoraan komission yksiköissä, sekä varojen saajia koskevat tiedot, joita ovat toimittaneet sellaiset yhteisöt,

▼M1

joille talousarvion toteuttamistehtävät on siirretty muiden hallintomenetelyjen nojalla.

Kyseiset tiedot on asetettava saataville noudattaen asianmukaisesti luotamuksellisuutta koskevia vaatimuksia, erityisesti yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 95/46/EY⁽¹⁾ ja yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18 päivänä joulukuuta 2001 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 45/2001⁽²⁾ säädettyjä vaatimuksia henkilötietojen suojasta, sekä turvallisuutta koskevia vaatimuksia ottaen huomioon kunkin 53 artiklassa tarkoitetun hallintomenettelyn erityispiirteet ja noudattaen tarvittaessa asiaa koskevia alakohtaisia säännöksiä.

▼B

III OSASTO

TALOUSARVION LAATIMINEN JA RAKENNE

1 LUKU

Talousarvion laatiminen

31 artikla

Euroopan parlamentti, neuvosto, Euroopan yhteisöjen tuomioistuin, tilintarkastustuomioistuin, talous- ja sosiaalikomitea, alueiden komitea, oikeusasiamies ja Euroopan tietosuojavaltuutettu laativat ennakoarvion menoistaan ja tuloistaan tulevaa varainhoitovuotta varten ja toimittavat sen komissiolle joka vuosi ennen 1 päivää heinäkuuta.

Kyseiset toimielimet toimittavat ennakoarvionsa tiedoksi myös budjettivallan käyttäjälle joka vuosi ennen 1 päivää heinäkuuta. Komissio laatii oman ennakoarvionsa ja toimittaa sen budjettivallan käyttäjälle ennen mainittua päivää.

Omaa ennakoarviotaan laatiessaan komissio käyttää 32 artiklassa mainittuja tietoja.

32 artikla

Jokainen 185 artiklassa tarkoitettu elin toimittaa oman perustamissäädöksensä mukaisesti komissiolle vuosittain ennen 1 päivää huhtikuuta ennakoarvion menoistaan ja tuloistaan ja sen mukana henkilöstötaulukon sekä työohjelmansa.

Komissio toimittaa nämä asiakirjat budjettivallan käyttäjälle tiedoksi muissa paitsi 46 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan d alakohdassa säädettyssä tapauksessa.

33 artikla

1. Komissio toimittaa alustavan talousarvioesityksen neuvoston käsiteltäväksi joka vuosi viimeistään 1 päivänä syyskuuta. Alustava talousarvioesitys toimitetaan samanaikaisesti Euroopan parlamentille.

⁽¹⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1.

▼B

Alustava talousarvioesitys käsittää yhteenvedon yhteisöjen menoista ja tuloista sekä 31 artiklassa tarkoitetut ennakkoarviot.

2. Komissio liittää alustavaan talousarvioesitykseen:

- a) selvityksen kuluneen varainhoitovuoden taloushallinnosta sekä tilanteesta maksattamatta olevien sitoumusten osalta;
- b) tarvittaessa lausunnon muiden toimielinten ennakkoarvioista; lausunnossa voi olla asianmukaisesti perusteltuja poikkeavia arvioita;
- c) tarpeellisiksi katsottuja valmisteluasiakirjoja, jotka koskevat toimielinten henkilöstötaulukkoja ja avustuksia, joita komissio myöntää 185 artiklassa tarkoitetuille elimille ja Eurooppa-kouluille;

▼M1

d) toimintaselvitykset, joissa on:

- tietoja kaikkien ennalta vahvistettujen erityisten, mitattavissa ja saavutettavissa olevien, asiaan kuuluvien ja ajallisesti määrättyjen tavoitteiden toteuttamisesta toimintokohtaisesti sekä indikaattoreilla mitatuista uusista tavoitteista.
- määrärahoihin ehdotettujen muutosten täydelliset perustelut ja kustannushyötysuhteen arviointi;
- selkeät perustelut EU:n tasolla toteutettavalle tukitoimenpiteelle ottaen huomioon muun muassa toissijaisuusperiaate;
- tiedot edellisen vuoden toimien toteuttamisasteesta ja kuluvan vuoden toteuttamisasteesta.

Arviointien tuloksia tarkastellaan ja käytetään niiden hyötyjen osoittamiseksi, joita ehdotetulla talousarviolla koskevalla muutoksella voidaan saada aikaan;

e) yhteenvedo niiden tulevana varainhoitovuosina suoritettavien maksujen eräänymisaikatauluista, jotka perustuvat aiempina varainhoituvuosina tehtyihin talousarviositoumuksiin.

▼B*34 artikla*

1. Komissio voi omasta aloitteestaan tai muiden toimielinten pääluskaan osalta näiden pyynnöstä saattaa neuvoston käsiteltäväksi oikaisukirjelmän, jolla muutetaan alustavaa talousarvioesitystä sellaisten tietojen perusteella, jotka eivät olleet tiedossa sitä laadittaessa.

2. Lukuun ottamatta poikkeustilanteita tai jos toimielimet toisin sopivat, komission on toimitettava oikaisukirjelmä neuvoston käsiteltäväksi vähintään 30 päivää ennen talousarvioesityksen ensimmäistä käsittelyä Euroopan parlamentissa. Neuvoston on toimitettava talousarvioesitystä koskeva oikaisukirjelmä Euroopan parlamentin käsiteltäväksi vähintään 15 päivää ennen mainittua ensimmäistä käsittelyä.

35 artikla

1. Neuvosto hyväksyy talousarvioesityksen Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 272 artiklan 3 kohdassa ja Euroopan atomienergiajärjestön perustamissopimuksen 177 artiklan 3 kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

2. Neuvosto toimittaa talousarvioesityksen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi viimeistään talousarvion toteuttamista edeltävän vuoden lokakuun 5 päivänä. Neuvosto liittää siihen perustelut ja täsmentää syyt, jos se poikkeaa alustavasta talousarvioesityksestä.

▼B*36 artikla*

1. Euroopan parlamentin puhemies toteaa talousarvion lopullisesti vahvistetuksi Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 272 artiklan 7 kohdassa ja Euroopan atomienergiajärjestön perustamissopimuksen 177 artiklan 7 kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

2. Kun talousarvio on todettu lopullisesti vahvistetuksi, kullakin jäsenvaltiolla on seuraavan varainhoitovuoden 1 päivästä tammikuuta alkaen tai siitä päivästä alkaen, jona talousarvion lopullinen vahvistaminen todetaan, jos tämä tapahtuu myöhemmin, velvollisuus asettaa yhteisöjen käytettäväksi maksut, jotka on suoritettava yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen soveltamisesta annetussa neuvoston asetuksessa vahvistetuin edellytyksin.

37 artikla

1. Komissio voi tehdä alustavia lisätalousarvioesityksiä väistämättömissä, poikkeuksellisissa tai odottamattomissa olosuhteissa.

Edellisessä 1 alakohdassa tarkoitetuissa olosuhteissa laaditut, alustavia lisätalousarvioesityksiä koskevat muiden toimielinten pyynnöt toimitetaan komissiolle.

▼M1

Ennen alustavan lisätalousarvioesityksen esittämistä komissio ja muut toimielimet kuin komissio tarkastelevat asiaa koskevien määrärahojen jakamista uudelleen ottaen huomioon oletettu määrärahojen vajaakäyttö.

▼B

2. Komissio toimittaa neuvoston käsiteltäväksi vuoden kaikki alustavat lisätalousarvioesitykset viimeistään 1 päivänä syyskuuta, poikkeustilanteita lukuun ottamatta. Se voi liittää lausunnon muiden toimielinten laatimiin alustaviin lisätalousarvioesityksiin.

3. Budjettivallan käyttäjä käsittelee asian ottaen huomioon sen kiireellisyyden.

38 artikla

1. Jos neuvosto saa käsiteltäväkseen alustavan lisätalousarvioesityksen, se laatii esityksen lisätalousarvioksi 35 ja 37 artiklan mukaisesti.

2. Lisätalousarvioihin sovelletaan 35 ja 36 artiklan säännöksiä, aikataulua koskevia säännöksiä lukuun ottamatta. Lisätalousarviot on perusteltava viittaamalla siihen talousarvioon, jonka arvioita niillä muutetaan.

39 artikla

Komissio ja budjettivallan käyttäjä voivat sopia siitä, että tiettyjä ennakkoarvioiden toimittamiseen sekä alustavan talousarvioesityksen ja talousarvioesityksen hyväksymiseen ja toimittamiseen liittyviä päivämääriä aikaistetaan. Tällainen järjestely ei kuitenkaan voi johtaa siihen, että näiden tekstien tarkasteluun Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 272 artiklassa ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 177 artiklassa asetetut määräajat lyhenevät tai pitenevät.

*2 LUKU**Talousarvion rakenne ja esitystapa**40 artikla*

Talousarvioon kuuluu:

▼M1

- a) yleinen tulo- ja menotaulukko;

▼B

- b) kunkin toimielimen pääluokat, jotka on jaoteltu tulo- ja menotaulukoihin.

41 artikla

1. Budjettivallan käyttäjä luokittelee komission tulot sekä muiden toimielinten tulot ja menot niiden lajin tai käyttötarkoituksen mukaan osastoihin, lukuihin, momentteihin ja alamomentteihin.

2. Komission pääluokan menotaulukko perustuu budjettivallan käyttäjän vahvistamaan budjettinimikkeistöön, jossa menot luokitellaan niiden käyttötarkoituksen mukaan.

Osasto vastaa toimintalohkoa ja luku pääsääntöisesti toimintoa.

Kussakin osastossa voi olla toimintamäärärahoja ja hallintomäärärahoja.

Osaston sisällä hallintomäärärahat kootaan yhteen lukuun.

42 artikla

Talousarvio ei saa sisältää negatiivisia tuloja.

Yhteisöjen omien varojen järjestelmästä tehdyn neuvoston päätöksen nojalla perityt omat varat ovat nettomääräisiä, ja ne merkitään talousarvion tuloja koskevaan yhteenvetoon nettomääräisinä.

43 artikla

1. Jokaiseen talousarvion pääluokkaan voi kuulua osasto ”alustavat määrärahat”. Tähän osastoon otetaan määrärahoja kahdessa seuraavassa tapauksessa:

- a) kyseiseltä toimenpiteeltä puuttuu perussäädös talousarviota laadittaessa;
- b) on vahvoja epäilyjä määrärahojen riittävydestä tai mahdollisuudesta toteuttaa kyseisiin budjettikohtiin otettuja määrärahoja moitteettoman varainhoidon mukaisin edellytyksin.

▼M1

Tämän osaston määrärahoja voidaan käyttää ainoastaan 23 artiklan 1 kohdan d alakohdassa säädetyn menettelyn mukaan tehdyn määrärahasiirron jälkeen, kun perussäädöksen antaminen edellyttää perustamis-sopimuksen 251 artiklassa säädettyä menettelyä, ja muissa tapauksissa 24 artiklassa säädetyn menettelyn mukaan tehdyn määrärahasiirron jälkeen.

▼B

2. Jos toteuttamisessa ilmenee vakavia vaikeuksia, komissio voi varainhoitovuoden kuluessa ehdottaa määrärahojen siirtämistä osastoon ”alustavat määrärahat”. Budjettivallan käyttäjä päättää näistä siirroista 24 artiklassa säädetyn edellytyksin.

44 artikla

Komission talousarvion pääluokkaan voi kuulua ”negatiivinen varaus”, jonka enimmäismäärä on 200 miljoonaa euroa. Tämä varaus, joka otetaan erilliseen osastoon, voi koskea sekä maksusitoumusmäärärahoja että maksumäärärahoja.

▼B

Varaus on otettava käyttöön ennen varainhoitovuoden loppua ► **M1** 23 ja 25 artiklassa ◀ säädetyn menettelyn mukaan tehtävällä määrärahasiirrolla.

▼M1*45 artikla*

1. Komissiota koskevassa talousarvion pääluokassa on varaus kolmansille maille annettavaa hätäapua varten.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu varaus on otettava käyttöön ennen varainhoitovuoden loppua 24 ja 26 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti tehtävällä määrärahasiirrolla.

▼B*46 artikla*

1. Talousarviossa esitetään:
 1. ► **M1** yleisessä tulo- ja menotaulukossa: ◀
 - a) yhteisöjen arvioidut tulot asianomaisen varainhoitovuoden aikana;
 - b) edellisen varainhoitovuoden arvioidut tulot sekä varainhoitovuoden $n - 2$ tulot;
 - c) asianomaisen varainhoitovuoden maksusitoumus- ja maksumäärärahat;
 - d) edellisen varainhoitovuoden maksusitoumus- ja maksumäärärahat;
 - e) varainhoitovuoden $n - 2$ aikana sidotut ja maksetut menot;

▼M1

g) asianmukainen selvitysosa kustakin alajaottelusta, sellaisena kuin se määritellään 41 artiklan 1 kohdassa;

2. kunkin toimielimen pääluokassa tulot ja menot 1 alakohdassa esitetyn rakenteen mukaisesti;

▼B

3. henkilöstön osalta:
 - a) henkilöstötaulukko, jossa vahvistetaan talousarvion jokaisen pääluokan osalta toimien määrä palkkaluokittain kullakin ura-alueella ja kussakin virkaryhmässä, sekä talousarviomäärärahojen perusteella hyväksytyjen vakinaisten ja väliaikaisten toimien määrä;
 - b) henkilöstötaulukko, joka käsittää tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen määrärahoista rahoitettavan suoran tutkimustoiminnan henkilöstön, ja henkilöstötaulukko, joka käsittää samoista määrärahoista rahoitettavan epäsuoran tutkimustoiminnan henkilöstön; taulukot jaotellaan palkkaluokittain ja ura-alueittain ja niissä erotellaan talousarviomäärärahojen perusteella hyväksytyt vakinaiset ja väliaikaiset toimet;

▼M1

c) tieteellisen ja teknisen henkilöstön osalta jakauma voidaan esittää palkkaluokkaryhmittäin kussakin talousarviossa määritettyjen ehtojen mukaisesti; henkilöstötaulukossa on eriteltävä ne tieteellisesti tai teknisesti erityisen pätevät henkilöt, joille myönnetään Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavissa henkilöstösäännöissä olevien erityissäännösten mukaisia erityisetuja;

▼B

d) henkilöstötaulukko, jossa vahvistetaan toimien määrä palkkaluokittain ja ura-alueittain kunkin 185 artiklassa tarkoitetun elimen osalta, joka saa avustusta talousarviosta. Henkilöstötaulukoissa

▼B

esitetään varainhoitovuodeksi hyväksytyjen toimien määrän rinnalla vastaava luku edelliseltä varainhoitovuodelta;

4. lainanotto- ja lainanantotoimenpiteiden osalta:

a) yleisessä tulotaulukossa kyseisiä toimenpiteitä vastaavat budjettikohdat, joihin otetaan mahdolliset maksusuoritukset niiltä edunsaajilta, jotka ovat aluksi laiminlyöneet niille kuuluvat maksut, minkä vuoksi on ollut tarpeen ottaa käyttöön niin sanottu suoritustakuu. Nämä kohdat varustetaan merkinnällä ”pro memoria” (p.m.) ja niihin liitetään tarpeelliset selvitykset;

b) komission pääluokassa:

i) budjettikohdat, joilla on Euroopan yhteisöjen suoritustakuu kyseisten toimenpiteiden osalta. Näissä kohdissa on merkintä ”pro memoria” (p.m.), kunnes ilmenee todellinen menoerä, joka on katettava lopullisesta talousarviosta;

ii) selvitysosat, joista ilmenevät perussäädöksen viitetiedot ja suunniteltujen toimien laajuus ja kesto sekä niiden toteuttamiseen myönnetty Euroopan yhteisöjen rahoitustakuu;

c) komission pääluokkaan tiedoksi liitettyssä asiakirjassa:

i) vireillä olevat pääomaoperaatiot ja velanhoitoon liittyvät toimet;

ii) asianomaisen varainhoitovuoden pääomaoperaatiot ja velanhoito;

▼M1

5. ne tulo- ja menupuolen budjettikohdat, jotka tarvitaan ulkosuhteisiin liittyviä hankkeita varten perustetun takuurahaston täytäntöönpanoa varten.

▼B

2. Edellä 1 kohdassa mainittujen asiakirjojen lisäksi budjettivallan käyttäjä voi lisätä talousarvion liitteeksi minkä tahansa muun asiaa koskevan asiakirjan.

47 artikla

1. Edellä 46 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa esitetty henkilöstötaulukko muodostaa kussakin toimielimessä tai muussa elimessä ehdotetun ylärajan nimityksille.

Kukin toimielin tai muu elin voi kuitenkin tehdä sille myönnettyjen toimien puitteissa henkilöstötaulukkoihinsa muutoksia, jotka koskevat enintään 10:tä prosenttia toimista, ►**M1** palkkaluokkiin AD 16, AD 15 ja AD 14 ◀ kuuluvia toimia lukuun ottamatta, edellyttäen, että:

a) ne eivät vaikuta täyttää varainhoitovuotta vastaavien henkilöstömäärärahojen määrään, ja

b) ne eivät ylitä henkilöstötaulukossa myönnettyjen toimien kokonaismäärää.

Kolme viikkoa ennen toisessa alakohdassa tarkoitettujen muutosten tekemistä kukin toimielin ilmoittaa budjettivallan käyttäjälle aikeistaan. Asianmukaisesti perustelluista syistä, jotka jompikumpi budjettivallan käyttäjä ottaa esille edellä mainitussa määräajassa, toimielimet pidätyvät muutoksista ja sovelletaan tavanomaista menettelyä.

2. Edellä 1 kohdan ensimmäisestä alakohdasta poiketen osa-aikaiset toimet, jotka nimittävä viranomainen on hyväksynyt henkilöstösääntöjen mukaisesti, voidaan korvata muilla nimityksillä.

IV OSASTO
TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN

1 LUKU

Yleiset säännökset

48 artikla

1. Komissio toteuttaa talousarvion tuloja ja menoja tämän asetuksen mukaisesti, omalla vastuullaan ja annettujen määrärahojen rajoissa.
2. Jäsenvaltiot toimivat yhteistyössä komission kanssa siten, että määrärahat käytetään moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti.

49 artikla

1. Talousarvion yhteisöjen toimintaa tai muuta Euroopan unionin toimintaa varten otettuja määrärahoja voidaan käyttää vasta kun on annettu perussäädös.

Perussäädös on oikeudellinen toimi, joka muodostaa oikeudellisen perustan tällaiselle toiminnalle ja sitä vastaavalle, talousarvioon otetun menon käytölle.

2. Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja Euroopan atomienergiajärjestön perustamissopimuksen alalla perussäädös on lainsäätäjän antama säädös, joka voi olla muodoltaan asetus, direktiivi, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 249 artiklassa tarkoitettu päätös tai sui generis -päätös.

3. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston määräyksiä (yhteisestä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta) sovellettaessa perussäädös voi olla jokin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 13 artiklan 2 tai 3 kohdassa, 14 artiklassa, 18 artiklan 5 kohdassa, 23 artiklan 1 tai 2 kohdassa tai 24 artiklassa mainittu asiakirja.

4. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston määräyksiä (poliisiyhteistyöstä ja oikeudellisesta yhteistyöstä rikosasioissa) sovellettaessa perussäädös voi olla jokin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan 2 kohdassa mainittu asiakirja.

5. Suositukset ja lausunnot, päätöslauselmat, päätelmät, julistukset ja muut toimet, joilla ei ole oikeudellisia vaikutuksia, eivät ole tässä artiklassa tarkoitettuja perussäädöksiä.

6. Poiketen siitä, mitä 1–4 kohdassa säädetään, seuraavat määrärahat voidaan kuitenkin käyttää ilman perussäädöstä edellyttäen, että rahoitettavat toimet kuuluvat yhteisöjen tai Euroopan unionin toimivaltaan:

- a) määrärahat kokeiluluonteisiin pilottihankkeisiin, joiden tarkoituksena on toiminnan toteutettavuuden ja sen hyödyllisyyden selvittäminen. Vastaavat maksusitoumusmäärärahat voidaan ottaa talousarvioon enintään kahdeksi peräkkäiseksi varainhoitovuodeksi;
- b) määrärahat valmistelutoimiin, joilla valmistellaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen, Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston määräysten piiriin kuuluvia tulevia toimia koskevia ehdotuksia. Valmistelutoimissa noudatetaan yhdenmukaista lähestymistapaa, ja ne voivat olla muodoltaan erilaisia. Vastaavat maksusitoumusmäärärahat voidaan ottaa talousarvioon enintään kolmeksi peräkkäiseksi varainhoitovuodeksi. Lainsäädäntömenettely on saatettava päätökseen ennen kolmannen varainhoitovuoden päättymistä. Lainsäädäntömenettelyn aikana määrärahojen sitomisessa on otettava huomioon valmis-

▼M1

telutoimen erityispiirteet suunniteltujen toimintojen, tavoitteiden ja edunsaajien osalta. Tämän vuoksi suoritettujen varojen määrä ei voi suuruudeltaan vastata lopullisen toiminnan rahoittamiseen tarkoitettuja varoja.

Alustavan talousarvioesityksen yhteydessä komissio esittää budjettivallan käyttäjälle a ja b alakohdassa tarkoitetuista toimista kertomuksen, johon sisältyy tulosten arviointi sekä arvio suunnitelluista jatko-toimista;

- c) määrärahat valmisteleviin toimenpiteisiin, jotka kuuluvat Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston (määräykset yhteisestä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta) piiriin. Näiden toimenpiteiden kesto rajoitetaan lyhytaikaiseksi ja niillä pyritään luomaan edellytykset Euroopan unionin toiminnalle yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteiden täyttämiseksi ja tarvittavien oikeudellisten asiakirjojen antamiseksi.

Euroopan unionin kriisinhallintaoperaatioita valmistelevilla toimenpiteillä pyritään muun muassa arvioimaan operatiivisia vaatimuksia, varmistamaan resurssien saaminen nopeasti käyttöön ja selvittämään kenttäolosuhteet ennen operaation käynnistämistä.

Neuvosto hyväksyy valmistelevat toimenpiteet täydessä yhteistyössä komission kanssa. Tätä varten neuvoston puheenjohtaja yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkeana edustajana toimivan neuvoston pääsihteerin avustamana tiedottaa komissiolle mahdollisimman varhain neuvoston aikomuksesta toteuttaa valmisteleva toimenpide ja ilmoittaa erityisesti arvion tätä varten tarvittavista resursseista. Komissio toteuttaa tämän asetuksen säännösten mukaisesti kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että varat maksetaan viipymättä;

- d) määrärahat kertaluonteisiin tai pysyviin toimiin, joita komissio toteuttaa niiden tehtävien perusteella, jotka Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja Euroopan atomienergiajärjestön perustamissopimuksen nojalla johtuvat sen muista institutionaalisista oikeuksista kuin b alakohdassa tarkoitusta lainsäädännöllisestä aloiteoikeudesta sekä sille suoraan perustamissopimusten nojalla kuuluvasta erityisestä toimivallasta ja jotka luetellaan soveltamissäännöissä;
- e) määrärahat kunkin hallinnollisesti itsenäisen toimielimen toimintaan.

▼B*50 artikla*

Komissio tunnustaa muiden toimielinten toimivallan toteuttaa niitä koskevia talousarvion pääluokkia.

▼M1

Kukin toimielin käyttää näitä valtuuksia tämän asetuksen mukaisesti ja annettujen määrärahojen rajoissa.

▼B*51 artikla*

Komissio ja muut toimielimet voivat siirtää talousarvion toteuttamisvaltuuksia yksiköidensä sisällä tässä asetuksessa sekä toimielinten työjärjestyksissä määritettyjen edellytysten mukaisesti ja valtuutusasiakirjassa vahvistamissaan rajoissa. Valtuutetut voivat toimia ainoastaan heille erikseen myönnettyjen valtuuksien rajoissa.

▼ M1*52 artikla*

1. Taloushallinnon toimija tai talousarvion toteuttamiseen, varainhallintoon, tilintarkastukseen tai varainhoidon valvontaan osallistuva muu henkilö ei saa ryhtyä sellaisiin toimiin, joiden yhteydessä saattaa syntyä ristiriita henkilön omien etujen ja yhteisön etujen välille. Ristiriitapauksessa kyseisen henkilön on pidättäydyttävä toimista ja jätettävä asia toimivaltaisen viranomaisen ratkaistavaksi.

2. Eturistiriita vallitsee silloin, jos 1 kohdassa tarkoitetun taloushallinnon toimijan tai muun henkilön tehtävien puolueeton ja objektiivinen hoitaminen vaarantuu perhe- tai tunnesiteisiin, poliittiseen tai kansalliseen yhteenkuuluvuuteen tai taloudellisiin etuihin liittyvästä tai mistä tahansa muusta syystä, jossa asianomaisella ja edunsaajalla on yhteinen etu.

▼ B*2 LUKU**Toteuttamistavat*▼ M1*53 artikla*

Komissio toteuttaa talousarviota 53 a – 53 d artiklan mukaisesti:

- a) keskitetysti;
- b) yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa tai hajautetusti;
- c) yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa.

53 a artikla

Kun komissio toteuttaa talousarviota keskitetysti, toteuttamistehtävät suoritetaan joko suoraan sen yksiköissä tai siten, että toimeenpanovalta siirretään 54 – 57 artiklan mukaisesti.

53 b artikla

1. Kun komissio toteuttaa talousarviota yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, talousarvion toteuttamistehtäviä siirretään jäsenvaltioille. Tätä menettelyä sovelletaan erityisesti toisen osan I ja II osastossa tarkoitettuihin toimiin.

2. Jotta talousarviota yhteistyössä toteutettaessa varat käytettäisiin asiaan sovellettavien säännösten ja periaatteiden mukaisesti, jäsenvaltioiden on annettava kaikki tarvittavat lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset sekä toteutettava muut yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamiseksi tarvittavat toimenpiteet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asiaa koskeviin alakohtaisiin asetuksiin sisältyvien täydentävien säännösten soveltamista. Tätä varten niiden on erityisesti:

- a) varmistettava, että talousarviosta rahoitettavat toimet todella toteutetaan ja että ne toteutetaan oikein;
- b) estettävä sääntöjenvastaisuudet ja petokset sekä puututtava niihin;
- c) perittävä takaisin aiheettomasti maksetut tai sääntöjenvastaisuuksien tai virheiden vuoksi menetetyt varat;
- d) varmistettava asiaa koskevin alakohtaisin asetuksin ja 30 artiklan 3 kohdan mukaisesti, että talousarviosta peräisin olevien varojen saajista julkaistaan vuosittain riittävät tiedot.

Tätä varten jäsenvaltiot toteuttavat tarkastuksia ja kehittävät 28 a artiklassa vahvistettujen säännösten mukaisen, vaikuttavan ja tehokkaan si-

▼M1

säisen valvontajärjestelmän. Ne ryhtyvät tarvittaessa asianmukaisiin oikeudellisiin toimiin.

3. Jäsenvaltiot laativat asianmukaisella kansallisella tasolla vuotuisen yhteenvedon saatavilla olevista tarkastuksista ja ilmoituksista.
4. Komissio soveltaa tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyjä tai tekee rahoituskorjauksia varmistaakseen, että varat käytetään asiaan sovellettavan lainsäädännön mukaisesti ja että sen on mahdollista kantaa lopullinen vastuu talousarvion toteuttamisesta.

53 c artikla

1. Kun komissio toteuttaa talousarviota hajautetusti, talousarvion toteuttamistehtäviä siirretään kolmansille maille 56 artiklan ja toisen osan IV osaston säännösten mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäljelle jäävien tehtävien siirtämistä 54 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuille elimille.
2. Komissio toteuttaa tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyjä tai tekee rahoituskorjauksia varmistaakseen, että varat käytetään asiaan sovellettavan lainsäädännön mukaisesti ja että sen on mahdollista kantaa lopullinen vastuu talousarvion toteuttamisesta.
3. Kolmansien maiden, joille talousarvion toteuttamistehtäviä on siirretty, on varmistettava 30 artiklan 3 kohdan mukaisesti, että talousarviosta peräisin olevien varojen saajista julkaistaan vuosittain riittävät tiedot.

53 d artikla

1. Kun komissio toteuttaa talousarviota yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa, tiettyjä toteuttamistehtäviä siirretään kansainvälisille järjestöille soveltamissäännöissä määriteltyjen edellytysten mukaisesti seuraavissa tapauksissa:
 - a) kun komissiolla ja kansainvälisellä järjestöllä on pitkäaikainen puitesopimus, jossa määrätään niiden hallinnollisista ja taloudellisista yhteistyöjärjestelyistä;
 - b) kun komissio ja kansainvälinen järjestö perustavat yhteisen hankkeen tai ohjelman;
 - c) monenvälisissä toimissa, millä tarkoitetaan toimia, joissa usean avunantajan varat yhdistetään, eikä niitä ole osoitettu minkään tietyn menoerän tai -ryhmän rahoittamiseen.

Nämä järjestöt soveltavat kirjanpidossa, tilintarkastuksessa, sisäisessä valvonnassa ja julkisia hankintoja koskevissa menettelyissä standardeja, jotka antavat samat takeet kuin kansainvälisesti tunnustetut standardit.

2. Kansainvälisten järjestöjen kanssa rahoituksen myöntämisestä tehdyissä sopimuksissa on oltava yksityiskohtaiset määräykset kyseisille järjestöille annettujen tehtävien toteuttamisesta.
3. Kansainvälisten järjestöjen, joille talousarvion toteuttamistehtäviä on siirretty, on varmistettava 30 artiklan 3 kohdan mukaisesti, että talousarviosta peräisin olevien varojen saajista julkaistaan vuosittain riittävät tiedot.

▼B*54 artikla***▼M1**

1. Komissio ei saa siirtää kolmansille osapuolille perustamissopimusten mukaisia toimeenpanovaltuuksiaan, jos niihin sisältyy poliittisia valintoja edellyttävää laajaa harkintavaltaa. Kolmansille osapuolille siirre-

▼M1

tyt toteuttamistehtävät on määriteltävä tarkasti ja niiden käyttöä on kokonaisuudessaan valvottava.

Talousarvion toteuttamista koskevien tehtävien siirtämisessä on noudatettava moitteettoman varainhoidon periaatetta, mikä edellyttää vaikuttavaa ja tehokasta sisäistä valvontaa, ja siinä on varmistettava syrjimättömyyden periaatteen noudattaminen ja yhteisön toiminnan näkyvyys. Näin siirretyt toteuttamistehtävät eivät saa johtaa eturistiriitaan.

▼B

2. ►**M1** Toteuttaessaan talousarviota välillisesti ja keskitetysti tai hajautetusti 53 a artiklan tai 53 c artiklan mukaisesti komissio voi 1 kohdassa säädetyin rajoituksin siirtää julkisen vallan tehtäviä, kuten talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä: ◀

a) jäljempänä 55 artiklassa tarkoitetuille yhteisön oikeuden mukaisille virastoille, jäljempänä ”toimeenpanovirastot”;

▼M1

b) jäljempänä 185 artiklassa tarkoitetuille yhteisöjen perustamille elimille sekä muille yhteisön erityiselimille, kuten Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle, edellyttäen, että tehtävä on sopusoinnussa elimelle perussäädöksessä säädetyin tehtävien kanssa;

c) kansallisille tai kansainvälisille julkisoikeudellisille yhteisöille tai yksityisoikeudellisille yhteisöille, jotka suorittavat julkisen palvelun tehtäviä ja jotka esittävät riittävät rahoitustakuut ja noudattavat soveltamissäännöissä säädettyjä edellytyksiä;

d) henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston mukaisia erityistoimia ja jotka nimitään tämän asetuksen 49 artiklan mukaisessa, asiaa koskevassa perussäädöksessä.

▼B

3. Kun toteuttamistehtäviä suorittavat 2 kohdassa tarkoitettut yhteisöt tai elimet, ne tarkastavat säännöllisesti, että talousarviosta rahoitettavat toimet on toteutettu oikein.

▼M1

Nämä elimet tai henkilöt toteuttavat toimenpiteitä estääkseen sääntöjenvastaisuudet ja petokset ja ryhtyvät tarvittaessa oikeudellisiin toimiin periäkseen takaisin aiheettomasti maksetut tai väärin käytetyt varat.

55 artikla

1. Toimeenpanovirastot ovat yhteisön oikeuden mukaisia komission päätöksellä perustettuja oikeushenkilöitä, joille voidaan siirtää kokonaan tai osittain yhteisön ohjelman tai hankkeen toimeenpano komission puolesta ja komission vastuulla tiettyjä yhteisön ohjelmien hallinnointitehtäviä hoitavien toimeenpanovirastojen asemasta 19 päivänä joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 58/2003 (!) mukaisesti.

2. Vastaavien toimintamäärärahojen toteuttamista koskeva toimivalta siirretään viraston johtajalle.

56 artikla

1. Kun komissio toteuttaa talousarviota välillisesti ja keskitetysti, se vaatii ensin moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti todisteet, jotka osoittavat, että yhteisöissä, joille se antaa toteuttamistehtäviä, on käytössä seuraavat toimivat järjestelyt:

(!) EUVL L 11, 16.1.2003, s. 1.

▼ M1

- a) avoimet, syrjimättömät ja kaikki eturistiriidat poissulkevat, julkisia hankintoja ja avustusten myöntämistä koskevat osaston V ja vastaavasti osaston VI mukaiset menettelyt;
- b) toimien hallinnoinnin vaikuttava ja tehokas sisäinen valvontajärjestelmä, jossa huolehditaan siitä, että tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävät on tehokkaasti erotettu tilinpitäjän tehtävistä tai että näitä vastaavat tehtävät on tehokkaasti erotettu toisistaan;
- c) kirjanpitojärjestelmä, jonka avulla voidaan varmistua yhteisön varojen käytön moitteettomuudesta ja jota soveltamalla yhteisön tilit kuvaavat varojen käyttöä;
- d) riippumaton ulkoinen tarkastus;
- e) yleisön oikeus tutustua tietoihin yhteisön säännöstyössä säädetyllä tasolla;
- f) varmistettava 30 artiklan 3 kohdan mukaisesti, että talousarviosta peräisin olevien varojen saajista julkaistaan vuosittain riittävät tiedot.

Komissio voi tunnustaa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tahojen valvontaja laskentajärjestelmät ja hankintamenettelyt omien sääntöjensä mukaisiksi ottaen huomioon kansainvälisesti tunnustetut standardit.

2. Talousarvion hajautetussa toteuttamisessa noudatetaan 1 kohdassa vahvistettuja edellytyksiä 1 kohdan e alakohdassa vahvistettua edellytystä lukuun ottamatta, joko kokonaan tai osittain sen mukaan, minkä asteisesta hajauttamisesta on sovittu komission ja asianomaisen kolmannen maan, kansallisen tai kansainvälisen julkisoikeudellisen yhteisön kesken.

Sen estämättä, mitä 1 kohdan a alakohdassa ja 169 a artiklassa säädetään, komissio voi päättää:

- varojen yhdistämistapauksissa ja
- perussäädöksessä säädetyin edellytyksin

soveltaa edunsaajana olevan kumppanimaan hankinta- tai avustusmenettelyjä tai avunantajien sopimia menettelyjä.

Ennen tällaisen päätöksen tekemistä komission on saatava ensin tapauskohtaisesti todisteet siitä, että kyseiset menettelyt ovat avoimuuden, tasapuolisen kohtelun ja syrjimättömyyden periaatteiden mukaiset ja että ne estävät kaikki eturistiriidat, tarjoavat kansainvälisesti tunnustettuja standardeja vastaavat takeet ja varmistavat, että noudatetaan moitteettoman varainhoidon periaatetta, mikä edellyttää vaikuttavaa ja tehokasta sisäistä valvontaa.

Kolmannen maan, kansallisen tai kansainvälisen julkisoikeudellisen yhteisön on sitouduttava täyttämään seuraavat velvoitteet:

- a) sen on noudatettava, jollei tämän kohdan ensimmäisestä alakohdasta muuta johdu, 1 kohdassa vahvistettuja edellytyksiä;
- b) sen on varmistettava, että 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen tarkastuksen toimittamisesta vastaa riippumaton kansallinen ulkoista tarkastusta suorittava laitos;
- c) sen on tarkastettava säännöllisesti, että talousarviosta rahoitettavat toimet on toteutettu oikein;
- d) sen on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet estääkseen sääntöjen vastaisuudet ja petokset ja tarvittaessa ryhdyttävä oikeudellisiin toimiin periäkseen takaisin aiheettomasti maksetut varat.

3. Komissio huolehtii muille siirrettyjen tehtävien toteuttamisen valvonnasta, arvioinnista ja tarkastuksesta. Komissio ottaa huomioon valvontajärjestelmien vastaavuuden suorittaessaan tarkastuksiaan omia valvontajärjestelmiään käyttäen.

▼B*57 artikla***▼M1**

1. Komissio ei saa siirtää talousarviosta peräisin olevien varojen käyttöön liittyviä tehtäviä, mukaan lukien maksu- ja perintätehtäviä, ulkopuolisille yksityisoikeudellisille yksiköille tai yhteisöille, paitsi 54 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa tai erityisissä tapauksissa, joissa komission määrittelemille edunsaajille suoritetaan maksuja, joiden ehdot ja määrät komissio vahvistaa ja joihin ei liity maksajayksikön tai -yhteisön harkintavaltaa.

▼B

2. Ulkopuolisille yksityisoikeudellisille yksiköille tai yhteisöille voidaan siirtää sopimuksella ainoastaan teknisiä asiantuntijatehtäviä sekä sellaisia hallinto-, valmistelu- ja avustustehtäviä, joiden suorittaminen ei edellytä julkisen vallan eikä arviointiin tai asianmukaisuuteen liittyvän harkintavallan käyttöä; poikkeuksen muodostavat julkisen palvelun tehtäviä suorittavat yhteisöt.

*3 LUKU**Taloushallinnon henkilöstö**1 Jakso***Tehtävien eriyttämisen periaate***58 artikla*

Tulojen ja menojen hyväksyjä ja tilinpitäjä hoitavat eri tehtäviä, joita ei voi yhdistää keskenään.

*2 Jakso***Tulojen ja menojen hyväksyjä***59 artikla*

1. Tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävistä vastaa toimitus.

▼M1

1 a. Tässä osastossa ilmaisulla ”henkilöstö” tarkoitetaan henkilöstösääntöjen alaisia henkilöitä.

2. Kukin toimitus määrittää sisäisissä hallintoa koskevissa säännöissään sen henkilöstötason, joka saadaan valtuuttaa tulojen ja menojen hyväksyjän tehtäviin noudattaen työjärjestyksessään määrättyjä edellytyksiä, tehtävien laajuuden sekä valtuutettujen mahdollisuuden siirtää valtuutusta.

3. Tulojen ja menojen hyväksyjän tehtäviä voidaan siirtää ja siirrettyjä tehtäviä siirtää edelleen ainoastaan henkilöstölle.

▼B

4. Valtuutetut ja edelleenvaltuutetut tulojen ja menojen hyväksyjät saavat toimia vain valtuutus- tai edelleenvaltuutusasiakirjassaan määrättyissä rajoissa. Toimivaltaisen valtuutetun ja edelleenvaltuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän avustajana hänen tehtävissään voi toimia yksi tai useampi henkilö, jonka tehtävänä on suorittaa ensiksi mainitun vastuulla tietyt talousarvion toteuttamiseksi ja tilinpäätöksessä tarvittavia toimia.

▼B*60 artikla*

1. Tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävänä on käsitellä toimieliemensä tuloja ja menoja moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti ja huolehtia siitä, että käsittely on laillista ja asianmukaista.
2. Menojen toteuttamiseksi valtuutettu ja edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä tekee talousarviositoumuksia ja oikeudellisia sitoumuksia, vahvistaa menoja, hyväksyy niitä maksettavaksi ja valmistelee määrärahojen käyttöä.
3. Tulojen toteuttamiseen kuuluu saamisennusteiden laatiminen, perittävien maksujen vahvistaminen sekä perintämääräysten lähettäminen. Tulojen käsittelyyn voi kuulua myös vahvistetuista saatavista luopuminen.
4. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä laatii toimielimen vahvistamien vähimmäissääntöjen mukaisesti ja ottaen huomioon toimintaympäristön ja rahoitettavien toimien luonteeseen liittyvät riskit, organisaatorakenteen sekä tehtävien toteuttamiseen soveltuvat hallinnointia ja sisäistä valvontaa koskevat järjestelmät ja menettelyt, mukaan luetuna tarvittaessa tarkastaminen jälkikäteen. Ennen toimen hyväksymistä sen toiminnalliset ja taloudelliset näkökohdat tarkastetaan; toimen aloittanut henkilö ei saa toimia tarkastajana. Toimen aloittaminen ja sen tarkastaminen etukäteen ja jälkikäteen on pidettävä erillään.
5. Taloustapahtumia valvovalla henkilöllä on oltava tehtäviensä edellyttämä ammatillinen pätevyys. Hänen on noudatettava kyseisen toimielimen vahvistamaa johtosääntöä.
6. Jos toimien taloushallintoon ja valvontaan osallistuva henkilö katsoo, että päätös, jonka hänen esimiehensä antaa hänen täytäntöönpantavakseen tai hyväksyttäväkseen, on sääntöjenvastainen tai vastoin moitteettoman varainhoidon periaatteita tai ammatillisia sääntöjä, joita hänen on noudatettava, hänen on ilmoitettava asiasta kirjallisesti valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle ja, jos tämä ei puutu asiaan, 66 artiklan 4 kohdassa tarkoitettulle elimelle. Jos kyseessä on laiton toiminta, petos tai lahjonta, joka saattaa vahingoittaa yhteisön etuja, hänen on ilmoitettava asiasta voimassa olevassa lainsäädännössä nimetyille viranomaisille ja elimille.

▼M1

7. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä laatii toimielimelleen vuosittain tehtäviensä suorittamisesta toimintakertomuksen, joka sisältää taloutta ja hallinnointia koskevat tiedot, sekä vakuutuksen, jonka mukaan kertomuksen tiedot ovat oikeat ja riittävät, jollei tulojen ja menojen tiettyihin aloihin liittyvissä varaumissa toisin mainita.

Kertomuksesta on käytävä ilmi, vastaavatko saavutetut tulokset asetettuja tavoitteita, millaisia riskejä tehtäviin liittyy, miten käyttöön asetetut varat on käytetty, miten tehokkaasti sisäinen valvontajärjestelmä toimii ja mikä on sen vaikutus. Sisäinen tarkastaja tutustuu vuosittain annettavaan toimintakertomukseen sekä muihin yksilöityihin tietoihin. Komissio toimittaa vuosittain viimeistään 15 päivänä kesäkuuta budjettivallan käyttäjälle yhteenvedon edellisen vuoden toimintakertomuksista.

▼B

3 J a k s o

Tilinpitäjä*61 artikla*

1. Kukin toimielin nimeää tilinpitäjän, jolla on seuraavat tehtävät:
 - a) maksujen moitteeton suorittaminen, tulojen kantaminen ja vahvistettujen saamisten perintä;

▼B

- b) tilinpäätöksen laatiminen ja esittäminen VII osaston mukaisesti;
- c) kirjanpito VII osaston mukaisesti;
- d) kirjanpidossa noudatettavien sääntöjen ja menetelmien sekä tililuetelun määrittelyminen VII osaston mukaisesti;
- e) kirjanpitojärjestelmien määrittelyminen ja hyväksyminen sekä tarvittaessa sellaisten tulojen ja menojen hyväksyjän määrittelymien järjestelmien hyväksyminen, joiden tarkoituksena on tuottaa tai perustella kirjanpitotietoja; ►**M1** tilinpitäjä valtuutetaan tarkistamaan, että hyväksymisperusteita on noudatettu; ◀
- f) kassanhallinta.

2. Tilinpitäjä saa tulojen ja menojen hyväksyjiltä kaikki näiden luotettaviksi vahvistamat tiedot, joita tarvitaan, jotta tilinpäätöksessä voidaan antaa oikea kuva yhteisöjen varallisuudesta ja talousarvion toteuttamisesta.

▼M1

2 a. Ennen kuin toimitella hyväksyy tilinpäätöksen, tilinpitäjä varmentaa allekirjoituksellaan, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan toimielimen taloudellisesta asemasta.

Tätä varten tilinpitäjän on varmistuttava siitä, että tilinpäätös on laadittu hänen vastuullaan olevien kirjanpitosääntöjen, menetelmien ja järjestelmien mukaisesti, kuten tässä asetuksessa on hänen toimielimensä tilinpäätöksestä säädetty, ja että kaikki tulot ja menot on merkitty kirjanpitoon.

Valtuutetut tulojen ja menojen hyväksyjät toimittavat tilinpitäjälle kaikki tiedot, jotka hän tarvitsee tehtäviensä hoitamiseksi.

Tulojen ja menojen hyväksyjät vastaavat täysin hallinnoimiensa varojen asianmukaisesta käytöstä sekä valvonnassaan olevien menojen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta.

2 b. Tilinpitäjä valtuutetaan tarkistamaan saamansa tiedot sekä toimittamaan sellaiset muut tarkistukset, jotka hän katsoo tarpeellisiksi voidakseen varmentaa tilinpäätöksen allekirjoituksellaan.

Tilinpitäjä esittää tarvittaessa varaumia ja tekee selkoa niiden laajuudesta.

2 c. Muiden toimielinten ja virastojen tilinpitäjät varmentavat tilinpäätöksensä allekirjoituksellaan ja toimittavat ne komission tilinpitäjälle.

3. Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, vain tilinpitäjällä on toimivalta hoitaa käteisvaroja ja muita vastaavia varoja. Hän on vastuussa niiden säilyttämisestä.

▼B*62 artikla*

►**M1** Tilinpitäjä voi tehtäviensä suorittamiseksi siirtää joitakin tehtäviään alaisuudessaan toimivalle henkilöstölle. ◀

Heille siirretyt tehtävät määritellään valtuutusasiakirjassa.

4 J a k s o

Ennakoiden hoitaja**▼M1***63 artikla*

1. Muita kuin omia varoja koskevien tulojen kantamista ja vähäisten menojen maksamista varten voidaan perustaa ennakotilejä soveltamissäännöissä määriteltyin ehdoin.

▼M1

Ennakkotilejä voidaan kuitenkin käyttää ilman määrällisiä rajoituksia, kun on kysymys 110 artiklassa tarkoitettusta hätäavusta ja humanitaarisista avustustoimista ottaen huomioon budjettivallan käyttäjän päättämät vastaavan budjettikohdan määrärahat kuluvana varainhoitovuonna.

2. Toimielimen tilinpitäjä hankkii varat ennakkotileihin, ja niistä vastaavat toimielimen tilinpitäjän nimeämät ennakoiden hoitajat.

▼B

4 LUKU

Taloushallinnon henkilöstön vastualueet

1 J a k s o

Yleiset säännöt*64 artikla*

1. Nimittävä viranomainen voi milloin tahansa päättää peruuttaa väliaikaisesti tai lopullisesti valtuutettujen ja edelleenvaltuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien valtuutuksen tai edelleenvaltuutuksen sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisten kurinpidollisten toimenpiteiden toteuttamista.

2. Nimittävä viranomainen voi milloin tahansa päättää pidättää tilinpitäjän väliaikaisesti tai lopullisesti virantoimituksesta sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisten kurinpidollisten toimenpiteiden toteuttamista.

3. Nimittävä viranomainen voi milloin tahansa päättää pidättää ennakoiden hoitajat väliaikaisesti tai lopullisesti virantoimituksesta sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisten kurinpidollisten toimenpiteiden toteuttamista.

*65 artikla***▼M1**

1. Tämän luvun säännökset eivät rajoita rikosoikeudellista vastuuta, joka 64 artiklassa tarkoitetulle taloushallinnon henkilöstölle saattaa aiheutua asiaan sovellettavan kansallisen lainsäädännön perusteella sekä yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista ja yhteisöjen tai jäsenvaltioiden virkamiesten lahjonnan torjumista koskevien voimassa olevien säännösten perusteella.

▼B

2. Tulojen ja menojen hyväksyjään, tilinpitäjään tai ennakoiden hoitajaan voidaan kohdistaa kurinpitomenettely ja hänet voidaan saattaa korvausvelvolliseksi henkilöstösääntöjen ehtojen mukaisesti sanotun kuitenkaan rajoittamatta 66, 67 ja 68 artiklan soveltamista. Yhteisön etuja haittaava laiton toiminta, petos tai lahjonta saatetaan voimassa olevassa lainsäädännössä nimetyn viranomaisen tai elimen käsiteltäväksi.

▼B

2 Jakso

Valtuutettuihin ja edelleenvaltuutettuihin tulojen ja menojen hyväksyjiin sovellettavat säännöt

66 artikla

▼M1

1. Tulojen ja menojen hyväksyjä voidaan saattaa taloudelliseen vastuuseen henkilöstösääntöjen ehtojen mukaisesti.

1 a. Korvausvelvollisuus koskee erityisesti tapauksia, joissa:

- a) tulojen ja menojen hyväksyjä joko tahallisesti tai vakavan laiminlyönnin seurauksena toteaa perittävät saatavat tai antaa perintämääräyksen, tekee menositoumuksen tai allekirjoittaa maksuääräyksen jättäen noudattamatta tätä asetusta ja soveltamissääntöjä.
- b) tulojen ja menojen hyväksyjä joko tahallisesti tai vakavan laiminlyönnin seurauksena jättää laatimatta saamista koskevan asiakirjan tai jättää antamatta perintämääräyksen tai viivyyttää perintä- tai maksuääräyksen antamista, minkä johdosta toimitelmin voi joutua vastamaan kolmannen osapuolen nostamaan vahingonkorvauskanteeseen.

▼B

2. Jos valtuutettu tai edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä katsoo, että hänen toteutettavakseen annettuun päätökseen liittyy sääntöjenvastaisuuksia tai että päätös on moitteettoman varainhoidon periaatteiden vastainen, hänen on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuutuksen antajalle. Jos valtuutuksen antaja antaa valtuutetulle tai edelleenvaltuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle kyseisen päätöksen tekemistä varten kirjallisesti perustellun toimeksiannon, tämä vapautuu vastuustaan.

▼M1

3. Yksikkönsä sisällä edelleenvaltuutuksen antanut valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä on vastuussa hallinnointijärjestelmien ja sisäisen valvonnan järjestelmien tehokkuudesta ja vaikuttavuudesta sekä edelleenvaltuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän valinnasta.

4. Jokainen toimitelmin perustaa erityisen taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelimen tai osallistuu usean toimitelimen yhteisen tutkintaelimen perustamiseen. Tutkintaelimet toimivat riippumattomasti, ja niiden tehtävänä on selvittää, onko taloudellinen väärinkäyttö tapahtunut, ja päättää mahdollisista seuraamuksista.

▼B

Toimitelmin päättää kyseisen elimen lausunnon perusteella, aloittaako se kurinpitomenettelyn tai saattaako se asianomaiset korvausvelvollisiksi. Jos elin on havainnut järjestelmään liittyviä ongelmia, se toimittaa tulojen ja menojen hyväksyjälle ja valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle, jos tämä ei ole osallisena jutussa, sekä sisäiselle tarkastajalle kertomuksen, jossa se esittää asiaa koskevia suosituksia.

3 Jakso

Tilinpitäjiin ja ennakoiden hoitajiin sovellettavat säännöt

67 artikla

Tilinpitäjään voidaan kohdistaa kurinpitomenettely ja hänet voidaan saattaa korvausvelvolliseksi henkilöstösääntöjen ehtojen ja niissä määrättyjen menettelyjen mukaisesti. Hänet voidaan erityisesti saattaa vastuuseen, jos:

▼B

- a) hänen hallussaan olevat rahavarat, muut varat tai asiakirjat katoavat taikka menettävät arvonsa;
- b) pankki- tai postisiirtotilejä on aiheettomasti muutettu;
- c) perinnät tai maksut eivät ole perintä- tai maksumääräyksien mukaisia;
- d) tulojen kantaminen on laiminlyöty.

68 artikla

Ennakoiden hoitajaan voidaan kohdistaa kurinpitomenettely ja hänet voidaan saattaa korvausvelvolliseksi henkilöstösääntöjen ehtojen ja niissä määrättyjen menettelyjen mukaisesti. Hänet voidaan erityisesti saattaa vastuuseen, jos:

- a) hänen hallussaan olevat rahavarat, muut varat tai asiakirjat katoavat taikka menettävät arvonsa;
- b) hänen suorittamiensa maksujen perustana ei ole asianmukaisia tositteita;
- c) maksu on suoritettu muulle kuin maksuun oikeutetulle;
- d) tulojen kantaminen on laiminlyöty.

*5 LUKU****Tulotapahtumat*****1 J a k s o****O m i e n v a r o j e n k ä y t t ö ö n a s e t t a m i n e n***69 artikla*

Talousarvioon otetaan euroina ilmaistu arvio yhteisöjen omien varojen järjestelmästä tehdyssä neuvoston päätöksessä tarkoitetuista omista varoista muodostuvista tuloista. Ne asetetaan käyttöön päätöksen soveltamisesta annetun neuvoston asetuksen mukaisesti.

2 J a k s o**S a a m i s e n n u s t e***70 artikla*

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä laatii saamisennusteen jokaisesta toimenpiteestä tai tilanteesta, josta aiheutuu yhteisöille saamia tai joka muuttaa yhteisöjen saamia.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, yhteisöjen omien varojen järjestelmästä tehdyssä neuvoston päätöksessä määritellyistä omista varoista, jotka jäsenvaltiot maksavat määrättyinä eräpäivinä, ei laadita saamisennustetta ennen kuin jäsenvaltiot asettavat varat komission käyttöön. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä laatii sen sijaan niitä koskevan perintämääräyksen.

▼B

3 J a k s o

S a a m i s t e n v a h v i s t a m i n e n*71 artikla*

1. Saamisen vahvistaminen on toimi, jolla valtuutettu tai edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä:
 - a) varmistaa, että velallisella on velkaa;
 - b) määrittää tai tarkastaa velan aiheellisuuden ja sen määrän; ja
 - c) tarkastaa, että velka on riidaton.
2. Komission käyttöön asetetut omat varat sekä kaikki saamiset, jotka ovat selvät, rahassa määritellyt ja erääntyneet, on vahvistettava tilinpitäjälle annettulla perintämääräyksellä ja sen jälkeen velalliselle osoitetulla veloitusilmoituksella; nämä laatii toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä.
3. Aiheettomasti maksetut määrät peritään takaisin.
4. Yhteisöille maksettavan viivästyskoron edellytyksistä säädetään soveltamissäännöissä.

4 J a k s o

P e r i n n ä n h y v ä k s y m i n e n*72 artikla*

1. Perintätoimen hyväksyminen on toimi, jolla toimivaltainen valtuutettu tai edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä antaa tilinpitäjälle perintämääräyksellä ohjeet periä hänen vahvistamansa saaminen.
2. Toimielin voi määrätä saamisen maksuvelvollisuuden myös muille kuin valtioille Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 256 artiklassa tarkoitetulla täytäntöönpanokelpoisella päätöksellä.

5 J a k s o

P e r i n t ä*73 artikla*

1. Tilinpitäjä on vastuussa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti laatimista saamisen perintää koskevista määräyksistä. Hän huolehtii siitä, että yhteisöjen tulot maksetaan kassaan asianmukaisesti ja että yhteisöjen oikeudet turvataan.

Periessään saamia tilinpitäjä ottaa huomioon velallisen omat selvät, rahassa määritellyt ja erääntyneet saamiset yhteisöiltä.

▼M1

2. Aikoessaan luopua vahvistetun saamisen perimisestä kokonaisuudessaan tai osittain toimivaltainen valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä tarkastaa, että luopuminen on asianmukainen ja moitteettoman varainhoidon ja suhteellisuuden periaatteen mukainen menettelyistä riippuen ja että soveltamissäännöissä asetettuja perusteita on noudatettu. Luopumispäätös on perusteltava. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi siirtää tätä päätöstä koskevaa toimivaltaa ainoastaan soveltamissäännöissä säädetyin edellytyksin.

▼M1

Lisäksi toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi peruuttaa vahvistetun saamisen tai mukauttaa sitä soveltamissäännöissä säädetyin edellytyksin.

73 a artikla

Yhteisöjen saamiset kolmansilta ja kolmansien saamiset yhteisöiltä vanhentuvat viidessä vuodessa, sanotun kuitenkin rajoittamatta asiaan sovellettavia erityissäännöksiä tai yhteisöjen omien varojen järjestelmästä tehdyn neuvoston päätöksen soveltamista.

Vanhentumisajan alkamisajankohdasta ja vanhentumisajan keskeyttämisen edellytyksistä säädetään soveltamissäännöissä.

▼B*74 artikla*

Sakoista, uhkasakoista ja maksuseuraamuksista peräisin olevia tuloja sekä niistä kertyneitä korkoja ei kirjata lopullisesti budjettituloiksi niin kauan kuin Euroopan yhteisöjen tuomioistuin voi kumota niitä koskevat päätökset.

Ensimmäisen alakohdan säännöstä ei sovelleta päätöksiin tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä tai oikaisuista.

*6 LUKU****Menotapahtumat****75 artikla*

1. Kaikista menoista tehdään sitoumus, joka vahvistetaan, hyväksytään ja maksetaan.
2. Menoon sitoutumista edeltää rahoituspäätös, jonka tekee toimielin tai ne viranomaiset, jolle se on siirtänyt päätöstä koskevan toimivallan paitsi jos on kysymyksessä määrärahat, jotka voidaan ►**M1** 49 artiklan 6 kohdan e alakohdassa ◀ mukaisesti toteuttaa ilman perussäädestä.

1 J a k s o**M e n o i h i n s i t o u t u m i n e n***76 artikla*

1. Talousarviositoumus on toimi, jolla maksuihin tarvittavat määrärahat varaudutaan suorittamaan talousarviosta myöhemmin oikeudellisen sitoumuksen mukaisesti.

Oikeudellisen sitoumuksen tekeminen on toimi, jolla tulojen ja menojen hyväksyjä luo tai vahvistaa velvoitteen, josta aiheutuu meno.

Talousarviositoumuksen ja oikeudellisen sitoumuksen tekee sama tulojen ja menojen hyväksyjä, paitsi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, joista säädetään soveltamissäännöissä.

2. Talousarviositoumus on yksittäinen, jos menon edunsaaja ja määrä on määritelty.

Talousarvioon tehdään kokonaissitoumus, jos ainakin yksi yksittäisen sitoumuksen tunnuspiirre on yksilöimättä.

▼B

Talousarviositoumus on alustava, jos se on tarkoitettu kattamaan 150 artiklassa tarkoitettuja menoja tai juoksevia hallintomenoja, joiden määrää tai lopullisia edunsaajia ei ole lopullisesti vahvistettu.

3. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiin eriin ainoastaan silloin kun perussäädöksessä niin säädetään ja jos on kyse hallintomenoista. Talousarviositoumuksen jakamisesta vuotuisiin eriin mainitaan erikseen oikeudellisessa sitoumuksessa paitsi jos on kyse henkilöstömenoista.

77 artikla

1. Tulojen ja menojen hyväksyjän on tehtävä talousarviositoumus jokaisesta toimenpiteestä, josta aiheutuu meno talousarvioon, ennen kuin hän voi tehdä oikeudellisen sitoumuksen kolmansiin osapuoliin nähden.

2. Jollei toisen osan IV osaston erityissäännöksistä muuta johdu, talousarvioon tehtävät kokonaissitoumukset kattavat niihin liittyvien yksittäisten oikeudellisten sitoumusten kokonaiskulut vuoden $n + 1$ joulukuun 31 päivään saakka.

Yksittäisiin tai alustaviin talousarviositoumuksiin liittyvät yksittäiset oikeudelliset sitoumukset tehdään viimeistään 31 päivänä joulukuuta vuonna n , jollei 76 artiklan 3 kohdasta tai 179 artiklan 2 kohdasta muuta johdu.

Ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitettujen ajanjaksojen päätyttyä toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä purkaa käyttämättömiä määriä koskevat talousarviositoumukset.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä kirjaa ennen kokonaissitoumuksen perusteella tehdyn yksittäisen oikeudellisen sitoumuksen allekirjoittamista sen määrän talousarviokirjanpitoon vähentämällä sen kokonaissitoumuksista.

3. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskeviin oikeudellisiin sitoumuksiin ja niitä vastaaviin talousarviositoumuksiin sisältyy moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti määräpäivä, johon mennessä toteuttaminen on saatettava päätökseen, paitsi silloin kun on kyse henkilöstömenoista.

Ne osat tällaisista sitoumuksista, joita ei ole käytetty kuuden kuukauden kuluttua määräajan päättymisestä, peruuntuvat 11 artiklan mukaisesti.

▼M1

Jos oikeudellisen sitoumuksen perusteella ei ole suoritettu 81 artiklassa tarkoitettua maksua kolmen vuoden kuluessa kyseisen sitoumuksen allekirjoittamisesta, oikeudellista sitoumusta vastaavan talousarviositoumuksen määrä peruuntuu.

▼B*78 artikla*

1. Talousarviositoumusta tehdessään toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä huolehtii siitä, että:

- a) meno on kirjattu oikeaan budjettikohtaan;
- b) määrärahat ovat käytettävissä;
- c) meno on perustamissopimusten, talousarvion, tämän asetuksen ja soveltamissääntöjen määräysten ja säännösten sekä kaikkien, perustamissopimusten ja asetusten soveltamiseksi annettujen säädösten mukainen;
- d) moitteettoman varainhoidon periaatetta on noudatettu.

▼B

2. Oikeudellista velvoitetta kirjattaessaan tulojen ja menojen hyväksyjä huolehtii siitä, että:

- a) velvoitetta vastaa talousarviositoumus;
- b) meno on asianmukainen ja perustamissopimusten, talousarvion, tämän asetuksen ja soveltamissääntöjen määräysten ja säännösten sekä kaikkien, perustamissopimusten ja soveltamiseksi annettujen säädösten mukainen;
- c) moitteettoman varainhoidon periaatetta on noudatettu.

2 J a k s o

Menojen vahvistaminen*79 artikla*

Menoja vahvistaessaan toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä:

- a) tarkastaa, että velkojalla on oikeus saamiseen;
- b) määrittää tai tarkastaa saamisen aiheellisuuden ja sen määrän;
- c) tarkastaa ne edellytykset, joilla saaminen voidaan vaatia maksettavaksi.

3 J a k s o

Menojen hyväksyminen*80 artikla*

Menoja hyväksyessään toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antaa tilinpitäjälle maksumääräyksellä ohjeet maksaa vahvistamansa menon määrä tarkastettuaan ensin, että määrärahat ovat käytettävissä.

▼M1

Jos toimitetuista palveluista, vuokrauspalvelut mukaan luettuina, tai tavaroista suoritetaan toistuvia maksuja, tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarvioinnin perusteella määrätä, että käytetään suoraveloitusta.

▼B

4 J a k s o

Menojen maksaminen*81 artikla*

1. Maksu suoritetaan, jos on olemassa todisteet siitä, että asianomainen toiminta on perussäädöksen säännösten tai sopimusmääräysten mukainen, yhdellä tai useammalla seuraavista tavoista:

- a) maksetaan koko erääntynyt määrä;
- b) maksetaan:
 - i) ennakkomaksu, joka voidaan jakaa useaan maksuerään;
 - ii) yksi tai useampi välimaksu;
 - iii) loput erääntyneestä määrästä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut maksutyypit erotetaan toisistaan kirjanpidossa maksujen suorittamisajankohtana.

▼B*82 artikla*

Tilinpitäjä maksaa menot käytettävissä olevien varojen rajoissa.

5 Jaks o

Menotapahtumia koskevat määräajat*83 artikla*

Menot on vahvistettava, hyväksyttävä ja maksettava soveltamissäännöissä vahvistettujen määräaikojen mukaisesti. Soveltamissäännöissä täsmennetään myös edellytykset, joiden täytyessä velkojilla on oikeus saada myöhässä maksetuista määristä viivästyskorkoa. Viivästyskorko maksetaan samasta budjettikohdasta kuin alkuperäinen meno.

7 LUKU

Tietojenkäsittelyjärjestelmät*84 artikla*

Kun tuloja ja menoja hallinnoidaan tietojenkäsittelyjärjestelmillä, allekirjoitukset voidaan tehdä sähköisesti.

8 LUKU

Sisäinen tarkastaja*85 artikla*

Kukin toimielin perustaa sisäisen tarkastuksen tehtävän, jota on hoidettava kansainvälisten standardien mukaisesti. Toimielimen nimeämä sisäinen tarkastaja vastaa toimielimelle talousarvion toteuttamisjärjestelmien ja -menettelyjen moitteettoman toiminnan tarkastamisesta. Sisäinen tarkastaja ei saa olla samalla tulojen ja menojen hyväksyjä eikä tilinpitäjä.

86 artikla

1. Sisäinen tarkastaja neuvoo toimielintään riskienhallinnassa, esittää riippumattomia lausuntoja hallinnointi- ja valvontajärjestelmien laadusta sekä antaa suosituksia toimintojen toteuttamisedellytysten parantamiseksi ja edistääkseen toimielimen varojen taloudellista käyttöä.

Hänen tehtävänään on erityisesti:

- a) arvioida sisäisten hallinnointijärjestelmien asianmukaisuutta ja tehokkuutta sekä yksiköiden toiminnan tuloksellisuutta politiikkojen, ohjelmien ja toimien toteuttamisessa niihin liittyvien riskien kannalta; ja
- b) arvioida kaikkiin talousarvion toteuttamistoimiin sovellettavien sisäisen valvonnan ja tilintarkastuksen järjestelmien tehokkuutta ja vaikuttavuutta.

▼M1**▼B**

2. Sisäisen tarkastajan tehtäväkenttään kuuluvat toimielimen kaikki toiminnot ja yksiköt. Hän saa käyttöönsä rajoituksetta kaikki tiedot, joita hän tarvitsee tehtäviensä suorittamiseksi ja tarvittaessa paikan päällä myös jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa.

▼B

3. Sisäinen tarkastaja antaa kertomuksen havainnoistaan ja suosituksistaan toimielimelle. Tämä varmistaa puolestaan, että tarkastusten perusteella annettuja suosituksia noudatetaan. Lisäksi sisäinen tarkastaja esittää toimielimelle sisäistä tarkastusta koskevan vuosikertomuksen, jossa ilmoitetaan tehtyjen sisäisten tarkastusten lukumäärä ja tyyppi, annetut suositukset ja näiden suositusten johdosta toteutetut jatkotoimet.

4. Toimielin toimittaa vuosittain vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle kertomuksen, jossa on yhteenveto tehtyjen tarkastusten määrästä ja tyypistä, annetuista suosituksista ja näiden suositusten johdosta toteutetuista jatkotoimista.

87 artikla

Toimielin antaa sisäiseen tarkastajaan sovellettavat erityissäännökset siten, että niissä taataan hänen täydellinen riippumattomuutensa ja määritetään hänen vastuunsa.

▼M1

Jos sisäinen tarkastaja on henkilöstöön kuuluva, hänen vastuustaan on säädetty henkilöstösäännöissä ja se on täsmennetty soveltamissäännöissä.

▼B

V OSASTO

JULKISET HANKINNAT*1 LUKU**Yleiset säännökset*

1 Jaks o

Soveltamisala ja tarjouskilpailujen ratkaisuperiaatteet**▼M1***88 artikla*

1. Julkiset hankinnat ovat vastikkeellisia kirjallisia sopimuksia, jotka tehdään yhden tai useamman taloudellisen toimijan sekä yhden tai useamman 104 ja 167 artiklassa tarkoitetun hankintaviranomaisen välillä ja jotka koskevat irtaimen tai kiinteän omaisuuden, työsuoritusten taikka palveluiden hankkimista yhteisöjen talousarviosta osittain tai kokonaan suoritettavaa maksua vastaan.

Tällaisia sopimuksia ovat:

- a) kiinteistön ostoa tai vuokrausta koskevat sopimukset
- b) tavarahankintasopimukset
- c) urakkasopimukset
- d) palveluhankintasopimukset.

2. Puitesopimus on yhden tai useamman hankintaviranomaisen sekä yhden tai useamman taloudellisen toimijan välinen sopimus, jonka tarkoituksena on määrittää ehdot, joita sovelletaan määrätyn ajanjakson kuluessa tehtäviin hankintasopimuksiin erityisesti hintojen ja tarvittaessa myös määrien osalta. Siihen sovelletaan tämän osaston ratkaisumenettelyä ja sen julkistamista koskevia säännöksiä.

3. Rajoittamatta 93 – 96 artiklan soveltamista tässä osastossa ei käsitellä avustuksia.

▼B*89 artikla*

1. Talousarviosta kokonaan tai osittain rahoitettavissa julkisissa hankinnoissa on noudatettava avoimuuden, suhteellisuuden, tasapuolisen kohtelun ja syrjimättömyyden periaatteita.
2. Julkiset hankinnat on kilpailutettava mahdollisimman laajasti, jollei 91 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetuista neuvottelumenetelystä muuta johdu.

▼M1

Hankintaviranomaiset eivät saa käyttää puitesopimuksia väärin tai siten, että niiden tarkoituksena tai seurauksena on kilpailun estäminen, rajoittaminen tai vääristyminen.

▼B

2 J a k s o

Julkaiseminen*90 artikla***▼M1**

1. Jäljempänä 105 tai 167 artiklassa säädetyn kynnysarvon ylittävistä hankinnoista on julkaistava ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tarjouskilpailua koskevan ennakoilmoituksen saa jättää julkaisematta ainoastaan tämän asetuksen 91 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa soveltamissäännöissä säädetyllä tavalla ja julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekemettelyjen yhteensovittamisesta 31 päivänä maaliskuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/18/EY⁽¹⁾ liitteessä II B tarkoitettujen palveluhankintojen osalta.

▼B

Joitakin tietoja tarjouskilpailun ratkaisusta voidaan jättää julkaisematta, jos niiden julkaiseminen estäisi lain soveltamista tai olisi yleisen edun vastaista tai vahingoittaisi julkisyhteisöjen tai yksityisten yritysten laillisia kaupallisia etuja taikka häiritäisi tarjoajien välistä rehellistä kilpailua.

▼M1

2. Hankinnat, joiden arvo on pienempi kuin 105 tai 167 artiklassa säädetty kynnysarvo, sekä direktiivin 2004/18/EY liitteessä II B tarkoitettujen palveluhankinnat on julkaistava asianmukaisin keinoin soveltamissäännöissä säädetyllä tavalla.

▼B

3 J a k s o

Hankintamenettelyt*91 artikla***▼M1**

1. Hankintamenettelyt ovat seuraavat:
 - a) avoin menettely
 - b) rajoitettu menettely
 - c) suunnittelukilpailu

⁽¹⁾ EUVL L 134, 30.4.2004, s. 114, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 2083/2005 (EUVL L 333, 20.12.2005, s. 28).

▼M1

- d) neuvottelumenettely
- e) kilpailullinen neuvottelumenettely.

Jos hankinta- tai puitesopimus kiinnostaa kahta tai useampaa toimielintä, toimeenpanovirastoa tai 185 artiklassa tarkoitettua elintä ja aina, kun on mahdollista lisätä tehokkuutta, asianomaiset hankintaviranomaiset pyrkivät toteuttamaan hankintamenettelyn toimielinten yhteisenä menettelynä.

Jos hankinta- tai puitesopimus on tarpeen jonkin toimielimen ja jäsenvaltion hankintaviranomaisen yhteisen toimen toteuttamiseksi, toimielin ja kyseinen hankintaviranomainen voivat toteuttaa hankintamenettelyn yhteisesti soveltamissäännöissä säädetyllä tavalla.

▼B

2. Kun hankinnan arvo on suurempi kuin 105 tai 167 artiklassa säädetty kynnysarvo eikä kyseessä ole soveltamissäännöissä tarkoitettu palveluhankinta, siihen voidaan soveltaa neuvottelumenettelyä ainoastaan soveltamissäännöissä esitetyissä tapauksissa.

▼M1

▼B

3. Kynnysarvot, jotka alittavissa hankinnoissa hankintaviranomainen voi joko soveltaa neuvottelumenettelyä tai 88 artiklan 1 kohdan ensimmäisestä alakohdasta poiketen vain maksaa laskut, määritetään soveltamissäännöissä.

▼M1

4. Soveltamissäännöissä säädetään, mitä 1 kohdassa tarkoitetuista hankintamenettelyistä sovelletaan direktiivin 2004/18/EY liitteessä II B tarkoitettuihin palvelusopimuksiin sekä salaisiksi julistettuihin hankintasopimuksiin, joiden täyttäminen edellyttää erityisiä turvatoimenpiteitä taikka kun yhteisöjen tai Euroopan unionin olennaiset turvallisuusedut sitä vaativat.

92 artikla

Tarjouspyyntöasiakirjoissa on annettava täydellinen, selkeä ja täsmällinen määritelmä hankintasopimuksen aiheesta ja esitettävä hankintaan sovellettavat hylkäämis-, valinta- ja ratkaisuperusteet.

▼B*93 artikla*

1. ►**M1** Hankintamenettelyihin ei saa osallistua ehdokas tai tarjoaja, joka: ◀

- a) on konkurssissa tai selvitystilassa taikka on keskeyttänyt liiketoimintansa tai jolle on vahvistettu akordi tai jota koskeva konkurssi- tai akordihakemus tai hakemus yhtiön purkamiseksi on vireillä tai joka on muun vastaavan kansalliseen lainsäädäntöön ja kansallisiin määräyksiin perustuvan menettelyn alainen;
- b) on tuomittu ammattinsa harjoittamiseen liittyvästä rikkomuksesta lainvoimaisella tuomiolla;
- c) on syylistynyt ammattiaan harjoittaessaan vakavaan virheeseen, jonka hankintaviranomainen voi näyttää toteen;
- d) on laiminlyönyt verojen tai lakisääteisten sosiaalimaksujen suorittamisen maassa, johon se on sijoittautunut, tai hankintaviranomaisen maassa taikka maassa, jossa hankinta toteutetaan;
- e) on tuomittu lainvoimaisella päätöksellä petoksesta, lahjonnasta, rikollisjärjestykseen osallistumisesta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa yhteisöjen taloudellisia etuja;

▼ M1

f) on 96 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun hallinnollisen seuraamuksen kohteena.

Ensimmäisen alakohdan a–d alakohtaa ei sovelleta tapauksiin, joissa tavaroita hankitaan erityisen edullisin ehdoin joko liiketoimintansa lopettavalta toimittajalta tai konkurssipesän pesänhoitajalta tai selvittäjältä taikka velkojien kanssa tehdyn akordin tai muun vastaavan kansallisen menettelyn tuloksena.

2. Ehdokkaan tai tarjoajan on osoitettava, että mikään 1 kohdassa esitetyistä tilanteista ei koske sitä. Hankintaviranomainen voi kuitenkin soveltamissäännöissä säädettävällä tavalla luopua tästä vaatimuksesta, jos avustus on hyvin vähäinen.

Jotta 1 kohtaa sovellettaisiin oikein, ehdokkaan tai tarjoajan on hankintaviranomaisen pyynnöstä

- a) annettava tiedot omistussuhteista tai hallinnasta, valvonnasta ja edustusvaltuutuksesta, kun ehdokas tai tarjoaja on oikeussubjekti,
- b) osoitettava, kun suunnitellaan alihankintaa, että alihankkijaa ei koske mikään 1 kohdassa tarkoitettuista tilanteista.

3. Soveltamissäännöissä säädetään enimmäismääräajasta, jona 1 kohdassa tarkoitetut tilanteet johtavat ehdokkaan tai tarjoajan sulkemiseen hankintamenettelyn ulkopuolelle. Enimmäismääräaika ei saa olla pitempi kuin 10 vuotta.

94 artikla

Hankintamenettelyn ulkopuolelle suljetaan ehdokas tai tarjoaja, joka kyseisen hankintamenettelyn yhteydessä:

- a) on jäävi;
- b) on syyllistynyt väärin tietojen antamiseen ilmoittaessaan hankintaviranomaiselle hankintamenettelyyn osallistumista varten vaadittuja tietoja tai ei ole toimittanut vaadittuja tietoja;
- c) on jossakin 93 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista, hankintamenettelyä poissulkemiseen johtavista tilanteista.

95 artikla

1. Komissio perustaa keskustietokannan ja hoitaa sitä henkilötietojen suojelua koskevia yhteisön säännöksiä noudattaen. Keskustietokanta sisältää tiedot ehdokkaista ja tarjoajista, jotka ovat jossakin 93 tai 94 artiklassa tai 96 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tai 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista tilanteista. Tietokanta on toimielinten, toimeenpanovirastojen ja 185 artiklassa tarkoitettujen elinten yhteinen.

2. Jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisien samoin kuin talousarvion toteuttamiseen 53 ja 54 artiklan mukaisesti osallistuvien, muiden kuin 1 kohdassa tarkoitettujen elinten on annettava toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle tiedot niistä hakijoista ja tarjoajista, jotka ovat jossakin 93 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetuista tilanteista, joissa kyseisen toimijan menettely on vahingoittanut yhteisöjen taloudellisia etuja. Tulojen ja menojen hyväksyjä ottaa vastaan tiedot ja pyytää tilinpitäjää kirjaamaan tiedot tietokantaan.

Ensimmäisessä alakohdassa mainituilla viranomaisilla ja elimillä on oltava pääsy tietokannan tietoihin, ja ne voivat ottaa ne huomioon tarpeen mukaan ja omalla vastuullaan talousarvion toteuttamiseen liittyvissä hankintamenettelyissä.

3. Soveltamissäännöissä säädetään avoimista ja johdonmukaisista perusteista poissulkemisperusteiden oikeasuhteisen soveltamisen varmistamiseksi. Komissio määrittelee tietokannan käyttöön sovellettavat vakio-menettelyt ja tekniset eritelvät.

▼M1*96 artikla*

1. Hankintaviranomainen voi määrätä hallinnollisia tai taloudellisia seuraamuksia:

- a) ehdokkaalle tai tarjoajalle 94 artiklan b alakohdassa tarkoitetuissa tilanteissa;
- b) toimeksisaajalle, jonka on todettu rikkoneen vakavasti talousarviosta rahoitettavaan hankintaan liittyviä velvoitteitaan.

Kaikissa tapauksissa hankintaviranomaisen on kuitenkin annettava asianomaiselle tilaisuus esittää huomautuksensa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen seuraamusten on oltava suhteessa hankinnan merkitykseen ja väärinkäytöksen vakavuuteen, ja se voi johtaa siihen, että:

- a) kyseinen ehdokas, tarjoaja tai toimeksisaaja suljetaan talousarviosta rahoitettavien hankintojen ja avustusten ulkopuolelle enintään kymmeneksi vuodeksi; ja/tai
- b) ehdokkaalle tai tarjoajalle taikka toimeksisaajalle määrätään taloudellisia seuraamuksia, joiden määrä ei kuitenkaan saa ylittää kyseisen sopimuksen arvoa.

97 artikla

1. Tarjouskilpailu ratkaistaan sen sisältöön sovellettavien ratkaisuperusteiden perusteella, sen jälkeen kun niiden taloudellisten toimijoiden, joita ei ole suljettu pois 93 tai 94 artiklan tai 96 artiklan 2 kohdan a alakohdan perusteella, valmiudet on tarkastettu tarjouspyyntöasiakirjoissa esitettyjen valintaperusteiden mukaisesti.

2. Tarjouskilpailu ratkaistaan tarjousmenettelyssä tai valitsemalla taloudellisesti edullisin tarjous.

▼B*98 artikla***▼M1**

1. Tarjousten jättäminen on järjestettävä siten, että tarjouksista syntyy todellista kilpailua ja että ne pysyvät salaisina niiden samanaikaiseen avaamiseen asti.

2. Hankintaviranomainen voi, jos katsoo sen asianmukaiseksi ja oikeasuhteiseksi, vaatia tarjoajilta soveltamissäännöissä säädettyjen edellytysten mukaisesti vakuuden tarjousten poisvetämisen varalta.

▼B

3. Edellä 91 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja vähäisiä hankintoja lukuun ottamatta hakemukset tai tarjoukset saa avata ainoastaan tätä varten nimitetty lautakunta. Kaikki tarjoukset tai hakemukset, jotka todetaan sääntöjenvastaisiksi, hylätään.

▼M1

4. Osallistumispyynnöt tai tarjoukset, jotka lautakunta toteaa sääntöjenmukaisiksi, arvioidaan tarjouspyyntöasiakirjoissa määriteltyjen perusteiden mukaisesti, minkä jälkeen hankintaviranomaiselle ehdotetaan sopimuksen tekemistä tai käydään sähköinen huutokauppa.

▼B*99 artikla*

Hankintamenettelyn aikana hankintaviranomainen ja ehdokas tai tarjoaja saavat olla yhteydessä toisiinsa ainoastaan silloin, kun avoimuuden ja

▼B

tasapuolisen kohtelun periaatteet voidaan turvata. Yhteydenotot eivät saa johtaa sopimusehtojen tai alkuperäisten tarjousehtojen muuttamiseen.

100 artikla

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä nimeää tämän jälkeen tarjouskilpailun voittajan noudattaen tarjouspyyntöasiakirjoissa määritellyjä valinta- ja ratkaisuperusteita ja julkisista hankinnoista annettuja sääntöjä.

2. Hankintaviranomaisen on ilmoitettava jokaiselle hylätylle ehdokkaalle tai tarjoajalle seikat, joiden perusteella tämän ehdokkuus tai tarjous on hylätty, sekä jokaiselle valintaperusteet täyttävän tarjouksen tehneelle, joka sitä kirjallisesti pyytää, valitun tarjouksen ominaisuudet ja siihen liittyvät edut sekä valitun tarjouksen tekijän nimi.

Joitakin tietoja voidaan kuitenkin jättää ilmoittamatta, jos niiden ilmoittaminen estäisi lain soveltamista tai olisi yleisen edun vastaista tai vahingoittaisi julkisyhteisöjen tai yksityisten yritysten laillisia kaupallisia etuja taikka haittaisi tarjoajien välistä rehellistä kilpailua.

101 artikla

Hankintaviranomainen voi sopimuksen allekirjoittamiseen asti joko luopua sopimuksen tekemisestä tai peruuttaa hankintamenettelyn. Tässä tapauksessa ehdokkaat tai tarjoajat eivät voi vaatia minkäänlaista korvausta.

Tällainen päätös on perusteltava ja saatettava ehdokkaiden tai tarjoajien tietoon.

4 J a k s o

Vakuudet ja valvonta**▼M1***102 artikla*

1. Hankintaviranomainen vaatii toimeksisaajilta etukäteen vakuuden soveltamissäännöissä säädettyissä tapauksissa.

2. Hankintaviranomainen voi, jos katsoo sen asianmukaiseksi ja oikeasuhteiseksi, vaatia toimeksisaajilta etukäteen vakuuden:

- a) sopimuksen täyden täytäntöönpanon varmistamiseksi;
- b) ennakkomaksujen suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajoittamiseksi.

103 artikla

Jos ilmenee, että ratkaisumenettelyyn on liittynyt huomattavia virheitä, väärinkäytöksiä tai petoksia, toimielinten on keskeytettävä menettely ja toteutettava tarvittavat toimenpiteet, menettelyn peruuttaminen mukaan luettuna.

Jos hankintasopimuksen tekemisen jälkeen ilmenee, että ratkaisumenettelyyn tai sopimuksen täytäntöönpanoon on liittynyt huomattavia virheitä, väärinkäytöksiä tai petoksia, toimielimet voivat joko jättää sopimuksen tekemättä tai keskeyttää sen täytäntöönpanon sen mukaan, mihin menettelyn vaiheeseen on edetty, tai tarvittaessa purkaa sopimuksen.

Jos toimeksisaaja on syyllistynyt tällaisiin virheisiin, väärinkäytöksiin tai petoksiin, toimielimet voivat lisäksi kieltäytyä suorittamasta maksuja ja periä takaisin jo maksetut määrät tai purkaa kyseisen toimeksisaajan

▼ M1

kanssa tehdyt sopimukset suhteessa virheiden, väärinkäytösten tai petosten vakavuuteen.

▼ B

2 LUKU

Yhteisöjen toimielinten omaan lukuunsa tekemiin hankintoihin sovellettavat säännökset

104 artikla

Hankintaviranomaisia ovat yhteisöjen toimielimet, jotka tekevät hankintoja omaan lukuunsa. ► M1 Ne siirtävät hankintaviranomaisen tehtävien hoitamiseen tarvittavat toimivaltuutensa 59 artiklan mukaisesti. ◀

▼ M1

105 artikla

1. Jollei tämän asetuksen toisen osan IV osaston säännöksistä muuta johdu, direktiivissä 2004/18/EY vahvistetaan kynnysarvot, joilla määritetään:

- a) 90 artiklassa tarkoitetut julkaisemistavat,
- b) 91 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen menettelytapojen valinta;
- c) niitä koskevat määräajat.

2. Jollei soveltamissäännöissä säädetyistä poikkeuksista tai edellytyksistä muuta johdu, hankintaviranomainen saa allekirjoittaa direktiivin 2004/18/EY soveltamisalaan kuuluvan sopimuksen tai puitesopimuksen tarjouskilpailun voittajan kanssa vasta odotusajan kuluttua.

▼ B

106 artikla

Tarjouskilpailuun voivat osallistua tasapuolisin edellytyksin luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, jotka kuuluvat perustamissopimusten soveltamisalaan, sekä sellaisen kolmannen maan, joka on tehnyt yhteisöjen kanssa erillissopimuksen yhteistyöstä julkisten hankintojen alalla, luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, kyseisessä sopimuksessa määrättyin edellytyksin.

107 artikla

Kun on sovellettava Maailman kauppajärjestössä tehtyä julkisia hankintoja koskevaa monenkeskistä sopimusta, tarjouskilpailuihin voivat osallistua myös kyseisessä sopimuksessa määrättyin edellytyksin sellaisen valtion, joka on ratifoinut tämän sopimuksen, luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt.

▼BVI OSASTO
AVUSTUKSET▼M1

1 LUKU

Avustusten soveltamisala ja muoto▼B

108 artikla

1. Avustus on välitöntä vastikkeetonta rahoitusta, joka myönnetään talousarviosta
- a) joko toimintaan, jolla edistetään Euroopan unionin politiikan mukaisen tavoitteen toteutumista,
 - b) tai sellaisen yhteisön toimintaan, joka edistää Euroopan unionin yleisen edun tai unionin politiikan mukaista tavoitetta.

▼M1

Avustuksista on laadittava kirjallinen sopimus tai niistä on tehtävä hakijalle tiedoksiannettava komission päätös.

2. Tässä osastossa tarkoitettuja avustuksia eivät ole:
- a) toimielinten jäsenistä ja muusta henkilöstöstä aiheutuvat menot ja Eurooppa-kouluja koskevat maksusuudet;
 - b) lainat, yhteisön riskirahoitusvälineet tai yhteisön rahoitusosuudet tällaisista välineistä, 88 artiklassa tarkoitettujen julkisten hankinnat sekä makrotaloudellisena rahoitusapuna maksettu tuki ja budjettituki;
 - c) yksityistä sijoittajaa koskevan periaatteen mukaisesti tehdyt pääomasijoitukset, oman pääoman luonteinen rahoitus (quasi-equity financing) sekä osuudet ja osakkuudet kansainvälisissä rahoituslaitoksissa, kuten Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankissa (EBRD), tai yhteisön erityiselimissä, kuten Euroopan investointirahastossa (EIR);
 - d) yhteisöjen jäsenmaksut elimille, joiden jäseniä ne ovat;
 - e) 53 – 53 d artiklassa tarkoitettujen yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, hajautetusti tai yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa suoritettujen maksut;
 - f) maksut elimille, joille on siirretty täytäntöönpanotehtäviä 54 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja maksut, jotka suoritetaan lainsäätäjän perustamille elimille niiden perustamissäädöksen nojalla;
 - g) yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 21 päivänä kesäkuuta 2005 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 ⁽¹⁾ 3 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettujen kalastusmarkkinoihin liittyvät menot;
 - h) toimielinten kutsusta tai toimeksiannosta tehdyistä virkamatkoista koituneiden matka- ja oleskelukulujen korvaukset ja tarvittaessa muut niihin liittyvät kulukorvaukset.
3. Tämän osaston säännöksiä sovelletaan soveltuvien osin seuraaviin, avustuksiin rinnastettaviin eriin:
- a) tiettyjen lainojen korkotuesta johtuva hyöty;
 - b) muut kuin 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen pääomasijoitukset tai osuudet.

⁽¹⁾ EUVL L 209, 11.8.2005, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 320/2006 (EUVL L 58, 28.2.2006, s. 42).

▼M1

4. Kukin toimielin voi myöntää avustuksia tiedotustoimintaan tapauksissa, joissa julkisten hankintamenettelyjen käyttäminen asianmukaisesti perustelluista syistä ei olisi tarkoituksenmukaista.

108 a artikla

1. Avustuksia ovat:

- a) korvaukset, jotka kattavat yksilöidyn osuuden tosiasiallisesti syntyneistä avustuskelpoisista kustannuksista;
- b) kertakorvaukset;
- c) kiinteämääräinen rahoitus;
- d) a, b ja c alakohdassa tarkoitettujen avustusmuotojen yhdistelmät.

2. Avustusten yhteenlaskettu arvo ei saa ylittää absoluuttisena arvona ilmaistua enimmäismäärää.

*2 LUKU****Periaatteet****109 artikla*

1. Avustuksiin sovelletaan avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteita.

Päällekkäisiä tai taannehtivia avustuksia ei saa myöntää, ja avustettavaan toimintaan on saatava rahoitusta myös muista lähteistä.

Soveltamissäännöissä määriteltyä avustuskelpoisten kokonaiskustannusten yhteenlaskettua määrää ei missään tapauksessa saa ylittää.

2. Avustuksen tarkoituksena tai tuloksena ei saa olla voiton tuottaminen avustuksen saajalle.

3. Edellä olevaa 2 kohtaa ei sovelleta:

- a) luonnollisille henkilöille opiskelua, tutkimusta tai ammatillista koulutusta varten myönnettyihin apurahoihin;
- b) kilpailupalkintoihin;
- c) toimintaan, jonka tavoitteena on parantaa saajan rahoitusvalmiuksia tai tuottaa tuloa ulkoisten toimien alalla.

▼B*110 artikla***▼M1**

1. Avustusten on perustuttava varainhoitovuoden alussa julkaistavaan vuotuisen työohjelmaan.

Vuotuinen työohjelma toteutetaan julkaisemalla ehdotuspyyntöjä paitsi poikkeuksellisissa ja asianmukaisesti perustelluissa kiireellisissä tapauksissa tai jollei muita vaihtoehtoja ole avustuksen saajan aseman tai toiminnan luonteen vuoksi tai jos avustuksen saaja on nimetty perussäädöksessä.

Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta hätäapuun tai humanitaarisiin avustustoimiin.

▼B

2. Kaikista varainhoitovuoden aikana myönnettyistä avustuksista on julkaistava vuosittain luettelo noudattaen luottamuksellisuutta ja turvallisuutta koskevia vaatimuksia.

▼M1*111 artikla*

Kutakin toimintaa varten voidaan samalle saajalle myöntää ainoastaan yksi avustus talousarviosta, paitsi jos asianomaisissa perussäädöksissä toisin säädetään.

Saaja voi saada talousarviosta saman varainhoitovuoden aikana vain yhden toiminta-avustuksen.

Hakijan on ilmoitettava välittömästi tulojen ja menojen hyväksyjälle tekemistään muista hakemuksista tai saamistaan muista avustuksista, jotka liittyvät samaan toimintaan tai työohjelmaan.

Samoja kustannuksia ei missään olosuhteissa saa rahoittaa kahdesti talousarviosta.

112 artikla

1. Avustusta ei myönnetä jo aloitettuun toimintaan, ellei hakija voi osoittaa, että toiminta oli aloitettava ennen avustuksen myöntämistä.

Tällaisissa tapauksissa rahoitettavat kustannukset eivät kuitenkaan saa olla aiheutuneet ennen avustushakemuksen jättämispäivää, paitsi perussäädöksessä säädetyissä asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa tai jos on kyse menoista, joita tarvitaan hätäavun ja humanitaaristen avustustoimien toteuttamiseen soveltamissäännöissä säädettyjen edellytysten mukaisesti.

Päättäneeseen toimintaan ei myönnetä avustusta takautuvasti.

2. Toiminta-avustus on myönnettävä kuuden kuukauden kuluessa avustuksen saajan budjettivuoden alkamisesta. Rahoitettavat menot eivät saa olla aiheutuneet ennen avustushakemuksen jättämispäivää eivätkä ennen avustuksen saajan budjettivuoden alkamispäivää.

▼B*113 artikla*

1. Avustuksella ei saa rahoittaa koko toiminnan kustannuksia, jollei toisen osan IV osaston säännöksistä muuta johdu.

Toiminta-avustuksella ei saa rahoittaa saajayhteisön hallintomenoja kokonaan.

▼M1

2. Ellei perussäädöksessä toisin säädetä, yleistä eurooppalaista etua edistäville elimille myönnetyt toiminta-avustukset pienenevät asteittain, kun ne uusitaan. Tätä säännöstä ei sovelleta 108 a artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettuihin avustuksiin.

▼B*3 LUKU**Myöntämismenettely***▼M1***114 artikla*

1. Avustushakemus on esitettävä kirjallisena.
2. Avustushakemus on hyväksymiskelpoinen, jos sen esittäjä on
 - a) oikeushenkilö; avustushakemus voidaan hyväksyä, jos sen on tehnyt oikeussubjekti, jolla ei ole asiaan sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaista oikeushenkilöllisyyttä edellyttäen, että sen edustajilla on valtuudet tehdä oikeudellisia sitoumuksia sen puolesta ja sen edustajat ottavat taloudellisen vastuun.

▼M1

b) luonnollinen henkilö, jos toiminnan luonne tai ominaisuudet tai hakijan tavoitteet sitä edellyttävät.

3. Avustusta ei myönnetä hakijalle, joka on avustuksen myöntämismenettelyn aikana jossakin 93 artiklan 1 kohdassa, 94 artiklassa tai 96 artiklan 2 kohdan a alakohdassa esitetyistä tilanteista.

Hakijan on osoitettava, että mikään ensimmäisessä alakohdassa esitetyistä tilanteista ei koske sitä. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi kuitenkin soveltamissäännöissä säädettävällä tavalla luopua tästä vaatimuksesta, jos avustus on hyvin vähäinen.

4. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi määrätä hakijalle 96 artiklan mukaisesti tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia hallinnollisia tai taloudellisia seuraamuksia.

Tällaisia seuraamuksia voidaan määrätä myös saajalle, joka on hakemuksen jättämisen tai avustussopimuksen täyttämisen yhteydessä syylistynyt väärien tietojen antamiseen toimittaessaan tulojen ja menojen hyväksyjälle tämän vaatimia tietoja tai ei ole toimittanut vaadittuja tietoja.

▼B*115 artikla*

1. Valintaperusteiden avulla arvioidaan hakijan valmiuksia toteuttaa ehdottamansa toiminta tai toimintasuunnitelma.

2. Avustusten myöntämisessä noudatettavien, ehdotuspyynnössä etukäteen ilmoitettujen perusteiden avulla ehdotuksia arvioidaan toiminnalle asetettujen tavoitteiden ja painopisteiden kannalta.

*116 artikla***▼M1**

1. Ehdotukset arvioidaan ennakolta ilmoitettujen valinta- ja myöntämisperusteiden mukaisesti sen määrittämiseksi, mille ehdotuksille voidaan myöntää rahoitusta.

▼B

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa tämän jälkeen 1 kohdassa säädetyn arvioinnin perusteella luettelon avustuksen saajista ja avustusten määristä.

3. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ilmoittaa hakijalle kirjallisesti hakemuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Jos avustushakemus hylätään, toimielimen on ilmoitettava syyt hakemuksen hylkäämiseen viittaamalla ennen kaikkea etukäteen ilmoitettuihin valinta- ja myöntämisperusteisiin.

*4 LUKU****Maksaminen ja valvonta****117 artikla*

Maksuaikataulu määräytyy rahoitukseen liittyvien riskien, toiminnan keston ja edistymisen tai saajalle aiheutuneiden kulujen perusteella.

▼M1*118 artikla*

1. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi, jos katsoo sen asianmukaiseksi ja oikeasuhteiseksi, vaatia avustuksen saajalta etukäteen vakuuden en-

▼M1

nakkomaksujen suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajoittamiseksi.

2. Tulojen ja menojen hyväksyjä vaatii avustuksen saajalta tällaisen etukäteen asetettavan vakuuden soveltamissäännöissä säädetyissä tapauksissa.

▼B*119 artikla*

1. Avustuksen määrä vahvistetaan lopullisesti vasta sitten, kun toimielin on hyväksynyt loppuselvityksen ja kustannus selvityksen, mikä ei kuitenkaan estä toimielintä tekemästä myöhemmin tarkastuksia.

▼M1

2. Jos avustuksen saaja ei noudata velvoitteitaan, avustusta supistetaan tai sen maksaminen keskeytetään tai lopetetaan kokonaan soveltamissäännöissä säädetyissä tapauksissa sen jälkeen, kun saajalle on annettu mahdollisuus esittää huomautuksensa.

▼B*5 LUKU****Toteuttaminen*****▼M1***120 artikla*

1. Jos toiminnan toteuttaminen edellyttää avustuksen saajalta julkisia hankintoja, niiden yhteydessä noudatetaan soveltamissäännöissä säädetyjä menettelyjä.

2. Jos toiminnan toteuttaminen edellyttää taloudellisen tuen myöntämistä kolmansille, yhteisön avustuksen saaja voi antaa tällaista tukea edellyttäen, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) taloudellinen tuki ei ole toiminnan ensisijainen tarkoitus;
- b) tällaisen tuen antamisen ehdot määritellään täsmällisesti avustuspäätöksessä tai saajan ja komission välisessä avustussopimuksessa, ja niissä ei ole harkintavaltaa;
- c) kyseiset määrät ovat vähäisiä.

Soveltamissäännöissä säädetään c alakohdan osalta taloudellisen tuen enimmäismäärästä, jonka avustuksen saaja voi maksaa kolmannelle.

3. Jokaisessa avustuspäätöksessä ja -sopimuksessa määrätään nimenomaisesti komission ja tilintarkastustuomioistuimen valtuuksista tarkastaa kaikkien yhteisön varoja saaneiden toimeksisaajien ja alihankkijoiden tositteet ja tehdä näiden luo tarkastuskäyntejä.

▼B

VII OSASTO

TILINPÄÄTÖS JA KIRJANPITO*1 LUKU****Tilinpäätös****121 artikla*

Yhteisöjen tilinpäätökseen sisältyvät:

▼M1

- a) toimielinten tilinpäätökset sellaisina kuin ne määritellään 126 artiklassa, 185 artiklassa tarkoitettujen elinten tilinpäätökset ja sellaisten muiden elinten tilinpäätökset, joiden tilinpäätös on konsolidoitava yhteisön kirjanpitosääntöjen mukaisesti;

▼B

- b) konsolidoitu tilinpäätös, jossa esitetään yhdistettyinä a alakohdassa tarkoitettujen tilinpäätösten tiedot;
- c) selvitykset toimielinten ja 185 artiklassa tarkoitettujen elinten talousarvioiden toteuttamisesta;

▼M1

- d) talousarvion toteuttamista koskeva yhteenveto, jossa esitetään yhdistettyinä c alakohdassa tarkoitettujen selvitysten tiedot.

122 artikla:

1. Toimielinten ja 121 artiklassa tarkoitettujen elinten tilinpäätösten liitteissä on oltava selvitys varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa selvityksessä on esitettävä muun muassa tiedot määrärahojen toteuttamisasteesta ja yhteenveto määrärahasiirroista eri budjetikohtien välillä.

▼B*123 artikla*

Tilinpäätöksen on oltava asianmukainen, totuudenmukainen ja täydellinen ja sen on annettava oikea kuva:

- a) tilinpäätöksen osalta varoista ja veloista, kuluista ja tuotoista sekä oikeuksista ja velvollisuuksista, jotka eivät näy taseessa, ja rahavirrasta;
- b) talousarvion toteuttamisselvitysten osalta talousarvion toteuttamisesta tuloina ja menoina.

124 artikla

Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan yleisesti hyväksytyjä kirjanpitoperiaatteita, joita ovat:

- a) toimintojen jatkuvuus;
- b) varovaisuus;
- c) kirjanpitomenetelmien johdonmukaisuus;
- d) tietojen vertailtavuus;
- e) olennaisuus;
- f) bruttoperiaate;
- g) sisältöpainotteisuus;
- h) suoriteperusteinen kirjanpito.

125 artikla

1. Suoriteperusteisen kirjanpidon periaatteen mukaisesti tilinpäätöksessä otetaan huomioon varainhoitovuoden kulut ja tuotot niiden maksupäivästä riippumatta.
2. Vastaavan ja vastattavan arvo määritetään 133 artiklassa säädetyissä kirjanpitomenetelmissä vahvistettuja arvostussääntöjä noudattaen.

▼B*126 artikla*

1. Tilinpäätös laaditaan miljoonina euroina ja se sisältää:
 - a) taseen ja tuloslaskelman, joista käy ilmi varallisuus ja taloudellinen asema sekä kuluneen varainhoitovuoden taloudellinen tulos 31 päivältä joulukuuta; ne esitetään yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden tilinpäätöksistä annetuissa neuvoston ja Euroopan parlamentin direktiiveissä vahvistettua rakennetta noudattaen yhteisöjen toimintojen erityispiirteet huomioon ottaen;
 - b) rahavirtalaskelman, josta käyvät ilmi varainhoitovuoden kassaan- ja kassastamaksut sekä kassatilanne varainhoitovuoden lopussa;
 - c) selvityksen oman pääoman muutoksista, joka osoittaa yksityiskohtaisesti pääomatilien erissä varainhoitovuoden kuluessa tapahtuneet korotukset ja vähennykset.
2. Tilinpäätöksen liitteessä täydennetään ja tulkitaan 1 kohdassa tarkoitetuissa tilinpäätöksissä esitettyjä tietoja ja annetaan kaikki muut kansainvälisen tason kirjanpitoikäytännössä hyväksytyt tiedot, jos nämä tiedot ovat yhteisöjen toimintojen kannalta olennaisia.

127 artikla

Talousarvion toteuttamisselvitykset laaditaan miljoonina euroina. Niihin kuuluu:

- a) talousarvion toteutumalaskelma, johon kootaan kaikki varainhoitovuoden talousarviotapahtumat tuloina ja menoina ja joka laaditaan noudattaen samaa rakennetta kuin talousarviossa;
- b) talousarvion toteutumalaskelman liite, jossa täydennetään ja tulkitaan laskelmassa esitettyjä tietoja.

▼M1*128 artikla*

Muiden toimielinten ja 121 artiklassa tarkoitettujen elinten tilinpitäjät toimittavat alustavan tilinpäätöksensä ja selvityksensä varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta komission tilinpitäjälle ja tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 1 päivänä maaliskuuta.

Komission tilinpitäjä konsolidoi nämä alustavat tilinpäätökset komission alustavaan tilinpäätökseen ja toimittaa tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä maaliskuuta komission alustavan tilinpäätöksen, jonka liitteenä on komission selvitys varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta, sekä alustavan konsolidoidun tilinpäätöksen.

Kunkin toimielimen ja 121 artiklassa tarkoitetun elimen tilinpitäjä toimittaa selvityksen varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta Euroopan parlamentille ja neuvostolle toisessa kohdassa mainittuun päivään mennessä.

▼B*129 artikla*

1. Tilintarkastustuomioistuin esittää viimeistään 15 päivänä kesäkuuta huomautuksensa kunkin toimielimen ja kunkin **►M1** 121 artiklassa **◄** tarkoitetun elimen alustavista tilinpäätöksistä.

▼M1

2. Kukin toimielin komissiota lukuun ottamatta ja kukin 121 artiklassa tarkoitettu elin laatii lopulliset tilinpäätöksensä 61 artiklan mukaisesti ja toimittaa ne päättynyttä varainhoitovuotta seuraavan varainhoi-

▼M1

tovuoden 1 päivään heinäkuuta mennessä komission tilinpitäjälle ja tilintarkastustuomioistuimelle lopullisen konsolidoidun tilinpäätöksen laatimista varten.

2 a. Komission tilinpitäjän on laadittava lopullinen konsolidoitu tilinpäätös muilta toimielimiltä 2 kohdan mukaisesti saamiensa tietojen perusteella. Lopulliseen konsolidoituun tilinpäätökseen liitetään komission tilinpitäjän ilmoitus, jonka mukaan tilinpäätös on laadittu VII osaston säännösten sekä tilinpäätöksen liitteessä esitettyjen kirjanpitoperiaatteiden, -sääntöjen ja -menetelmien mukaisesti.

3. Komissio hyväksyy lopullisen konsolidoidun tilinpäätöksen ja oman lopullisen tilinpäätöksensä ja toimittaa ne päättynyttä varainhoitovuotta seuraavan varainhoitovuoden 31 päivään heinäkuuta mennessä Euroopan parlamentille, neuvostolle ja tilintarkastustuomioistuimelle.

▼B

4. Konsolidoitu tilinpäätös julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ennen päättynyttä varainhoitovuotta seuraavan varainhoitovuoden ►**M1** 15 päivää marraskuuta ◀ yhdessä tilintarkastustuomioistuimen Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 248 artiklan ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 160 c artiklan mukaisesti toimittaman tarkastuslausuman kanssa.

2 LUKU

Talousarvion toteuttamisen aikana toimitettavat tiedot

130 artikla

Edellä 126 ja 127 artiklassa säädettyjen selvitysten lisäksi komissio laatii Euroopan parlamentille ja neuvostolle kaksi kertaa vuodessa kertomuksen talousarviosta tehdyistä takauksista ja niihin liittyvistä riskeistä.

Kyseiset tiedot toimitetaan samaan aikaan tilintarkastustuomioistuimelle.

131 artikla

1. Edellä 126 ja 127 artiklassa säädettyjen selvitysten lisäksi ►**M1** komission tilinpitäjä ◀ toimittaa kerran kuukaudessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle sekä tulojen että määrärahoja koskevien menojen osalta talousarvion toteuttamista koskevat numerotiedot, jotka on ryhmitelty ainakin luvuittain.

Näihin tietoihin sisältyvät myös tiedot edellisiltä varainhoituvuosilta siirrettyjen määrärahojen käytöstä.

Numerotiedot toimitetaan kuukauden päättymistä seuraavien kymmenen arkipäivän kuluessa.

2. ►**M1** Komission tilinpitäjä ◀ toimittaa kolme kertaa vuodessa, kolmenkymmenen arkipäivän kuluessa 31 päivästä toukokuuta, elokuuta ja joulukuuta, Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen talousarvion toteuttamisesta sekä tulojen että menojen osalta; tiedot jaotellaan luvuittain, momenteittain ja alamamenteittain.

Kertomuksessa esitetään myös tiedot edellisiltä varainhoituvuosilta siirrettyjen määrärahojen käytöstä.

3. Numerotiedot sekä kertomus talousarvion toteuttamisesta toimitetaan yhdessä tilintarkastustuomioistuimelle.

▼B*3 LUKU****Kirjanpito*****1 Jaks o****Yhteiset säännökset***132 artikla*

1. Toimielinten kirjanpito on järjestelmä, johon järjestetään talousarviota ja rahoitusta koskevat tiedot ja jonka avulla voidaan koota, luokitella ja kirjata numerotietoja.
2. Kirjanpito muodostuu liikekirjanpidosta ja talousarviokirjanpidosta. Molempia hoidetaan kalenterivuositain ja euromääräisinä.
3. Liikekirjanpitoa ja talousarviokirjanpitoa koskevat tiedot vahvistetaan varainhoitovuoden päättyessä 1 luvussa tarkoitetun tilinpäätöksen laatimiseksi.
4. Edellä 2 ja 3 kohdasta huolimatta valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä voi suorittaa kustannuslaskentaa.

133 artikla

1. Komission tilinpitäjä vahvistaa muiden toimielinten ja ►**M1** 121 artiklassa ◀ tarkoitettujen elinten tilinpitäjiä kuultuaan kirjanpidossa noudatettavat säännöt ja menetelmät sekä yhdenmukaistetun tililuettelon, jota kaikkien toimielinten, toisen osan V osastossa tarkoitettujen virastojen ja ►**M1** 121 artiklassa ◀ tarkoitettujen elinten on noudatettava.
2. Komission tilinpitäjä vahvistaa 1 kohdassa tarkoitetut säännöt ja menetelmät käyttäen ohjeenaan kansainvälisesti hyväksytyjä julkisen sektorin kirjanpitosääntöjä, joista hän voi poiketa yhteisöjen toimintojen erityispiirteiden niin vaatiessa.

2 Jaks o**Liikekirjanpito***134 artikla*

Liikekirjanpitoon merkitään aikajärjestyksessä kahdenkertaista kirjanpitoa noudattaen tapahtumat ja toimenpiteet, jotka vaikuttavat toimielinten ja ►**M1** 121 artiklassa ◀ tarkoitettujen elinten taloudelliseen asemaan ja rahoitustilanteeseen sekä varallisuuteen.

135 artikla

1. Eri tilitapahtumat ja saldot viedään kirjanpitoon.
2. Kirjausten, myös niiden korjausten, on perustuttava tositteisiin, joilla kirjanpitotapahtuma voidaan todentaa.
3. Kirjanpitojärjestelmän avulla on kyettävä jäljittämään kaikki kirjaukset.

136 artikla

Tilinpitäjä tekee varainhoitovuoden päätyttyä ja tilinpäätöksen esittämiseen saakka oikaisut, jotka ovat tarpeen asianmukaiset, oikeat ja riittävät tiedot sisältävän tilinpäätöksen laatimiseksi mutta jotka eivät aiheuta

▼B

kyseistä varainhoitovuotta koskevia kassastamaksuja tai kassaanmaksuja.

3 Jaks o

Talou sarviokirjanpito*137 artikla*

1. Talou sarviokirjanpidon avulla voidaan seurata yksityiskohtaisesti talou sarvion toteuttamista.
2. Edellä 1 kohdan soveltamiseksi talou sarviokirjanpitoon kirjataan kaikki ensimmäisen osan IV osastossa säädetyt talou sarvion toteuttamistoimet tuloina ja menoina.

4 LUKU

Omaisuu sluettelo*138 artikla*

1. Kukin toimielin ja kukin ►**M1** 121 artiklassa ◀ tarkoitettu elin laatii kaikista yhteisöjen varallisuuden perustana olevista aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä rahoitusomaisuudesta komission tilinpitäjän laatiman mallin mukaiset pysyvät omaisuusluettelot, joihin merkitään omaisuuden määrä ja arvo.

Jokaisen toimielimen ja jokaisen ►**M1** 121 artiklassa ◀ tarkoitettun elimen on tarkistettava, että omaisuusluetteloon tehdyt merkinnät vastaavat todellisuutta.

2. Irtaimen omaisuuden myymisestä on tiedotettava asianmukaisesti.

VIII OSASTO

ULKONEN TARKASTUS JA VASTUUVAPAAUS

1 LUKU

Ulkoisen tarkastus*139 artikla*

1. Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission on ilmoitettava tilintarkastus- tuomioistuimelle viipymättä kaikki päätökset ja säädökset, jotka ne ovat antaneet 9, 13, 18, 22, 23, 26 ja 36 artiklan soveltamiseksi.

▼M1

2. Kukin toimielin toimittaa tilintarkastustuomioistuimelle ja molemmille budjettivallan käyttäjille varainhoitoa koskevat sisäiset sääntönsä.

▼B

3. Tilintarkastustuomioistuimelle on ilmoitettava tulojen ja menojen hyväksyjien, sisäisten tarkastajien, tilinpitäjien ja ennakoiden hoitajien nimeämisestä sekä 51, 61, 62, 63 ja 85 artiklan nojalla siirretyistä valtuutuksista.

140 artikla

1. Tilintarkastustuomioistuin toimittaa tulojen ja menojen laillisuuden ja asianmukaisuuden tarkastuksen perustamissopimusten määräyksiin, talousarvioon, tähän asetukseen, soveltamissääntöihin ja kaikkiin perustamissopimusten soveltamiseksi annettuihin säädöksiin nähden.

2. Tehtäväänsä suorittaessaan tilintarkastustuomioistuin voi 142 artiklassa määritetyin ehdoin perehtyä kaikkiin niihin yksiköiden ja elinten taloushallintoon liittyviin asiakirjoihin ja tietoihin, jotka koskevat yhteisön kokonaan tai osittain rahoittamia toimia. Sillä on toimivalta kuulla jokaista henkilöä, joka on vastuussa meno- tai tulotapahtumasta, ja käyttää kaikkia edellä tarkoitetuissa yksiköissä ja elimissä soveliaita tarkastusmenetelmiä. Tarkastukset toimitetaan jäsenvaltioissa yhdessä kansallisten tilintarkastuselinten kanssa tai, jos näillä ei ole tarvittavia valtuuksia, toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kanssa. Tilintarkastustuomioistuin ja kansalliset tilintarkastuselimet toimivat luottamuksellisessa yhteistyössä riippumattomuutensa säilyttäen.

Tilintarkastustuomioistuin voi omasta pyynnöstään olla läsnä tarkastustoimenpiteissä, jotka jokin yhteisön toimielin suorittaa talousarvion toteuttamisen yhteydessä tai jotka suoritetaan tässä yhteydessä jonkin yhteisön toimielimen lukuun, saadakseen kaikki tiedot, jotka ovat välttämättömiä sille perustamissopimuksissa tai niiden soveltamiseksi annetuissa säädöksissä uskottujen tehtävien suorittamiseksi.

Toimielimet valtuuttavat tilintarkastustuomioistuimen pyynnöstä rahoituslaitokset, joissa on talletettuna yhteisöjen varoja, varaamaan tilintarkastustuomioistuimelle tilaisuuden varmistaa, että ulkopuolelta saadut tiedot täsmäävät kirjanpidon kanssa.

3. Tehtävänsä suorittamiseksi tilintarkastustuomioistuin ilmoittaa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluville toimielimille ja viranomaisille niiden henkilöiden nimet, joilla on toimivalta toimittaa tarkastus kyseisissä toimielimissä tai kyseisten viranomaisten luona.

141 artikla

Tilintarkastustuomioistuin huolehtii siitä, että kaikki talletetut ja kassassa olevat arvopaperit ja varat tarkastetaan talletusten vastaanottajien allekirjoittamia kuitteja taikka kassaa ja arvopapereita koskevia virallisia asiakirjoja vastaan. Se voi toimittaa tällaisia tarkastuksia itse.

142 artikla

1. Komissio, muut toimielimet, yhteisöjen puolesta tuloja ja menoja hoitavat laitokset ja talousarviosta suoritettujen maksujen lopulliset saajat avustavat tilintarkastustuomioistuinta kaikin tavoin ja antavat sille kaikki tiedot, jotka se katsoo tarvitsevansa tehtäviään suorittaessaan. Niiden on annettava tilintarkastustuomioistuimen käyttöön kaikki Euroopan yhteisöjen talousarviosta rahoitettavien hankintasopimusten tekemistä ja niiden toteuttamista koskevat asiakirjat ja kaikki rahavaroja ja aineellista omaisuutta koskevat tilit, kaikki kirjanpitositteet ja muut kirjanpitoa koskevat asiakirjat sekä niitä koskevat hallinnolliset asiakirjat, kaikki yhteisöjen tuloja ja menoja koskevat asiakirjat, omaisuusluettelot ja hallintokaaviot, jotka tilintarkastustuomioistuin katsoo tarpeelliseksi tarkastaakseen talousarvion toteuttamista ja taloudellista tulosta koskevat kertomukset asiakirjojen perusteella tai paikan päällä sekä samaa tarkoitusta varten kaikki asiakirjat ja tiedot, jotka on laadittu tai joita säilytetään magneettisessa muodossa.

Asianomaisten kansallisten hallintojen sisäisen tarkastuksen yksiköt antavat tilintarkastustuomioistuimelle kaikki välineet, joita tämä katsoo tarvitsevansa tehtävänsä suorittamisessa.

▼B

Ensimmäistä alakohtaa sovelletaan myös niihin luonnollisiin ja oikeushenkilöihin, joille suoritetaan maksuja Euroopan yhteisöjen talousarviosta.

2. Henkilöstön, jonka toimintaa tilintarkastustuomioistuin tarkastaa, on:

- a) avattava kassansa ja esitettävä rahavarat, muut varat ja kaikenlainen aineellinen omaisuus sekä kaikki hallussaan olevat tilikirjat, luettelot ja muut niitä koskevat asiakirjat; ja
- b) esitettävä 140 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tarkastuksen täydelliseksi toimittamiseksi tarvittava kirjeenvaihto ja kaikki muut tarpeelliset asiakirjat.

Ainoastaan tilintarkastustuomioistuin saa pyytää ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuja tietoja.

3. Tilintarkastustuomioistuimella on toimivalta tarkastaa sellaiset yhteisöjen tuloja ja menoja koskevat asiakirjat, jotka ovat toimielinten yksiköiden ja erityisesti tuloja ja menoja koskevista päätöksistä vastuussa olevien yksiköiden, tuloja ja menoja yhteisöjen puolesta hoitavien laitosten tai talousarviosta maksuja saavien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden hallussa.

4. Tulojen ja menojen laillisuuden ja asianmukaisuuden sekä varainhoidon moitteettomuuden tarkastus koskee myös yhteisöjen toimielinten ulkopuolisten elinten avustuksina saamien yhteisöjen varojen käyttöä.

5. Yhteisöjen rahoitus edellyttää toimielinten ulkopuolisilta saajilta tai – jos ne eivät tähän suostu – toimeksisaajilta ja alihankkijoilta kirjallista suostumusta siihen, että tilintarkastustuomioistuin tarkastaa, miten myönnettyä rahoitusta on käytetty.

6. Komissio toimittaa tilintarkastustuomioistuimelle tämän pyynnöstä kaikki tiedot, jotka koskevat lainanotto- ja lainanantotoimenpiteitä.

7. Integroitujen tietojenkäsittelyjärjestelmien käyttö ei saa heikentää tilintarkastustuomioistuimen oikeuksia tutustua tositteisiin.

143 artikla

1. Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksesta säädetään tämän artiklan 2–6 kohdassa.

2. Tilintarkastustuomioistuimen on toimitettava komissiolle ja asianomaisille toimielimille viimeistään ►**M1** 30 päivänä kesäkuuta ◀ huomautukset, jotka sen mielestä ovat sen laatuksia, että ne on esitettävä vuosikertomuksessa. Näiden huomautusten on säilyttävä luottamuksellisina. Kaikkien toimielinten on toimitettava vastauksensa tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään ►**M1** 15 päivänä lokakuuta ◀. Muiden toimielinten on toimitettava vastauksensa samanaikaisesti komissiolle.

3. Vuosikertomus sisältää arvion siitä, onko varainhoito ollut moitteetonta.

4. Vuosikertomuksessa on jakso kutakin toimielintä varten. Tilintarkastustuomioistuin voi lisätä siihen yhteenvedon tai yleisluonteisia huomautuksia.

Tilintarkastustuomioistuin toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet, jotta toimielinten vastaukset sen huomautuksiin julkaistaan välittömästi asianomaisten huomautusten jälkeen.

▼M1

5. Tilintarkastustuomioistuin toimittaa viimeistään 15 päivänä marraskuuta vastuuvapauden myöntämisestä vastaaville viranomaisille ja muille toimielimille vuosikertomuksensa yhdessä toimielinten vastausten kanssa ja varmistaa, että ne julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

▼B

6. Komissio antaa heti tilintarkastustuomioistuimen toimitettua vuosikertomuksen asianomaisille jäsenvaltioille tiedoksi tämän kertomuksen sellaiset varojen hallinnointia koskevat osat, joihin nähden jäsenvaltioilla on toimivaltaa asiaan sovellettavan lainsäädännön nojalla.

Jäsenvaltiot toimittavat vastauksensa komissiolle 60 päivän kuluessa edellä mainittujen tietojen vastaanottamisesta. Komissio toimittaa tilintarkastustuomioistuimelle, neuvostolle ja Euroopan parlamentille yhteenvedon ennen ►**M1** 28 päivää helmikuuta ◀.

144 artikla

1. Tilintarkastustuomioistuimen on toimitettava asianomaiselle toimielimelle kaikki huomautukset, jotka sen mielestä ovat sen laatuista, että ne on esitettävä erityiskertomuksessa. Näiden huomautusten on säilyttävä luottamuksellisina.

Asianomaisen toimielimen on kahden ja puolen kuukauden kuluessa toimitettava tilintarkastustuomioistuimelle vastauksensa kyseisiin huomautuksiin.

Tilintarkastustuomioistuin vahvistaa seuraavan kuukauden kuluessa asianomaisen erityiskertomuksen lopullisen tekstin.

Erytyiskertomukset ja niiden mukana olevat asianomaisten toimielinten vastaukset toimitetaan viipymättä Euroopan parlamentille ja neuvostolle, jotka päättävät kumpikin osaltaan jatkotoimenpiteistä, mahdollisesti yhdessä komission kanssa.

▼M1

Jos tilintarkastustuomioistuin päättää julkaista erityiskertomuksiaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, niihin liitetään asianomaisten toimielinten vastaukset.

▼B

2. ►**M1** Tilintarkastustuomioistuin voi julkaista Euroopan unionin virallisessa lehdessä ne Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 248 artiklan 4 kohdassa ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 160 c artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista lausunnoista, jotka eivät liity ehdotuksiin tai hankkeisiin, joihin sovelletaan lakisääteistä kuulemismenettelyä. ◀ Tilintarkastustuomioistuin päättää julkaisemisesta kuultuaan toimielintä, joka lausunnon on pyytänyt tai jota tilintarkastustuomioistuimen selvitys koskee. Julkaistaviin lausuntoihin liitetään asianomaisten toimielinten mahdolliset huomiot.

*2 LUKU**Vastuuvapaus**145 artikla*

1. Ennen vuoden $n + 2$ ►**M1** toukokuun 15 päivää ◀ Euroopan parlamentti myöntää neuvoston määräenemmistöllä antamasta suosituksista komissiolle vastuuvapauden varainhoitovuoden n talousarvion toteuttamisesta.

2. Jos 1 kohdassa säädettyä määräaika ei voida noudattaa, Euroopan parlamentti tai neuvosto antaa komissiolle tiedon siitä, miksi päätöstä on täytynyt lykätä.

3. Jos Euroopan parlamentti lykkää vastuuvapauden myöntämistä koskevaa päätöstä, komissio pyrkii viipymättä toteuttamaan kaikki toimenpiteet helpottaakseen tämän päätöksen tiellä olevien esteiden poistamista.

▼B*146 artikla*

1. Päätös vastuuvapauden myöntämisestä koskee yhteisöjen kaikkien tulojen ja menojen tilejä sekä niiden saldoa ja yhteisöjen taseessa esitettyjä varoja ja velkoja.
2. Vastuuvapauden myöntämistä varten Euroopan parlamentti tutkii neuvoston jälkeen Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 275 artiklassa ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 179 a artiklassa tarkoitetut tilit, tilinpäätöksen ja taseen. Se tutkii myös tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen, jonka liitteinä ovat tarkastettujen toimielinten vastaukset, sekä asian kannalta merkitykselliset erityiskertomukset kyseiseltä varainhoitovuodelta ja tilintarkastustuomioistuimen antaman tarkastuslausuman tilitietojen luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta.
3. Komissio antaa Euroopan parlamentille tämän pyynnöstä kaikki kyseistä varainhoitovuotta koskevan vastuuvapausmenettelyn moitteettomaksi toteuttamiseksi tarvittavat tiedot EY:n perustamissopimuksen 276 artiklan mukaisesti.

147 artikla

1. Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 276 artiklan ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 180 b artiklan mukaisesti komissio ja muut toimielimet pyrkivät kaikin tavoin toimimaan vastuuvapauden myöntämistä koskevaan Euroopan parlamentin päätökseen liitettyjen huomautusten sekä neuvoston vastuuvapausuosiin liitettyjen selvitysten mukaisesti.
2. Toimielimet antavat Euroopan parlamentin tai neuvoston pyynnöstä selvityksen toimenpiteistä, jotka on toteutettu näiden huomautusten ja selvitysten perusteella, ja erityisesti ohjeista, jotka ne ovat antaneet talousarvion toteuttamiseen osallistuville yksiköilleen. Jäsenvaltiot ovat yhteistyössä komission kanssa ilmoittamalla sille kyseisten huomautusten perusteella toteuttamansa toimenpiteet, jotta komissio voi ottaa ne huomioon omassa selvityksessään. Toimielinten selvitykset toimitetaan myös tilintarkastustuomioistuimelle.

TOINEN OSA

ERITYISSÄÄNNÖKSET

▼M1

I OSASTO

EUROOPAN MAATALOUDEN TUKIRAHASTO

▼B*148 artikla***▼M1**

1. Euroopan maatalouden tukirahastoon, jäljempänä ”maataloustukirahasto”, sovellettavissa säännöksissä tarkoitettujen viranomaisten ja elinten rahoittamiin menoihin ja rahastojen tuloihin sovelletaan tämän asetuksen ensimmäisen ja kolmannen osan säännöksiä, jollei tässä osastossa toisin säädetä.

▼B

2. Komission suoraan hallinnoimat toimet toteutetaan ensimmäisessä ja kolmannessa osassa vahvistettuja sääntöjä noudattaen.

▼B*149 artikla***▼M1**

1. Maataloustukirahastossa on joka vuosi jaksottamattomia määrärahoja lukuun ottamatta asetuksen (EY) N:o 1290/2005 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin liittyviä menoja, jotka katetaan jaksetuista määrärahoista.

▼B

►C1 2. Siirretyt määrärahat, joita ◀ ei ole käytetty ennen varainhoitovuoden loppua, peruutetaan.

▼M1

3. Asetuksen (EY) N:o 1290/2005 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin toimiin liittyviä sitomatta olevia määrärahoja voidaan siirtää yksinomaan seuraavan varainhoitovuoden aikana käytettäväksi.

Siirron määrä ei saa olla enempää kuin 2 prosenttia ensimmäisen alakohdan mukaisista alkuperäisistä määrärahoista eikä saa ylittää yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä 29 päivänä syyskuuta 2003 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1782/2003 ⁽¹⁾ 11 artiklassa tarkoitetun, edellisen varainhoitovuoden aikana suorasta tuesta tehdyn mukautuksen määrää.

Siirretyt määrärahat palautetaan yksinomaan sellaisiin budjettikohtiin, jotka koskevat asetuksen (EY) N:o 1290/2005 3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja toimia.

Tällaiset siirrot voivat johtaa lisäsuorituksiin ainoastaan sellaisille lopullisille edunsaajille, joille maksetusta suorasta tuesta on tehty mukautus asetuksen (EY) N:o 1782/2003 11 artiklan mukaisesti viimeksi kuluneen varainhoitovuoden aikana.

Komissio tekee siirtopäätöksen viimeistään 15 päivänä helmikuuta sinä varainhoitovuonna, jolle määrärahoja aiotaan siirtää, ja ilmoittaa asiasta budjettivallan käyttäjälle.

▼B*150 artikla*

1. Komissio korvaa jäsenvaltioille aiheutuneet menot.

▼M1

2. Komission päätökset, joissa vahvistetaan nämä suoritukset, ovat alustavia kokonaissitoumuksia, joiden määrä ei saa ylittää maataloustukirahastoon otettuja kokonaismäärärahoja.

3. Maataloustukirahaston juoksevista hallintomenoista voidaan tehdä 15 päivästä marraskuuta alkaen seuraavan varainhoitovuoden määrärahoja koskevia ennakkositoumuksia. Nämä sitoumukset eivät saa kuitenkaan olla enemmän kuin kolme neljäsosaa kuluvan varainhoitovuoden vastaavista määrärahoista. Ne saavat koskea ainoastaan menoja, jotka perustuvat voimassa olevaan perussäädökseen.

▼B*151 artikla*

1. ►M1 Menoista, joita maataloustukirahastoon sovellettavissa säännöksissä tarkoitettujen viranomaiset ja elimet rahoittavat, tehdään kahden kuukauden kuluessa jäsenvaltioiden toimittamien yhteenvetojen vastaanottamisesta maksusitoumukset luvuittain, momenteittain ja alamomenteittain. Sitoumukset voidaan tehdä vielä kahden kuukauden määräajan päättymisen jälkeen, jos tarvitaan asianomaisten budjettikohtien välistä

⁽¹⁾ EUVL L 270, 21.10.2003, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1405/2006 (EUVL L 265, 26.9.2006, s. 1).

▼B

määrärahasiirtomenettelyä. Määrät kirjataan maksuiksi samassa kahden kuukauden määräajassa, lukuun ottamatta tapauksia, joissa jäsenvaltiot eivät vielä ole suorittaneet maksua tai menojen tukikelpoisuudesta ei ole varmuutta. ◀

Tämä talousarviositumus vähennetään 150 artiklassa tarkoitetusta alustavasta kokonaissitoumuksesta.

2. Jos varainhoitovuodelle tehtyt alustavat kokonaissitoumukset eivät ole ennen seuraavan varainhoitovuoden 1 päivää helmikuuta johtaneet budjettinimikkeistön mukaisesti eriteltyihin maksusitoumuksiin, ne peruutetaan sen varainhoitovuoden osalta, jota varten ne on alun perin otettu talousarvioon.

3. Edellä 1 ja 2 kohtaa sovelletaan, jollei tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä muuta johdu.

▼M1*152 artikla*

Menot kirjataan talousarviokirjanpidossa varainhoitovuoden tileille niiden maksujen perusteella, jotka komissio suorittaa jäsenvaltioille viimeistään kyseisen varainhoitovuoden 31 päivänä joulukuuta, edellyttäen, että tilinpitäjä saa maksumääräykset viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä tammikuuta.

▼B*153 artikla***▼M1**

1. Silloin kun komissio voi tehdä 23 artiklan 1 kohdan mukaisesti määrärahasiirtoja, se tekee päätöksensä viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä tammikuuta ja ilmoittaa siitä 23 artiklan 1 kohdassa säädetyn mukaisesti budjettivallan käyttäjälle.

▼B

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa komissio esittää budjettivallan käyttäjälle määrärahasiirrot viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 10 päivänä tammikuuta.

Budjettivallan käyttäjä päättää määrärahasiirroista 24 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti, kuitenkin kolmen viikon kuluessa.

▼M1*154 artikla*

1. Tämän osaston käyttötarkoitukseensa sidotut tulot kohdennetaan alkuperänsä mukaan 18 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2. Asetuksen (EY) N:o 1290/2005 30 artiklassa tarkoitettujen tilien tarkastusta ja hyväksymistä koskevien päätösten tulos kirjataan yhdelle momentille.

▼ M1

II OSASTO

**RAKENNERAHASTOT, KOHEESIORAHASTO, EUROOPAN
KALATALOUSRAHASTO JA EUROOPAN MAASEUDUN
KEHITTÄMISEN MAATALOUSRAHASTO****▼ B***155 artikla***▼ M1**

1. Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (EMKMR) ⁽¹⁾, Euroopan aluekehitysrahastosta ⁽²⁾, Euroopan sosiaalirahastosta ⁽³⁾, koheesiorahastosta ⁽⁴⁾ ja Euroopan kalatalousrahastosta ⁽⁵⁾, jäljempänä ”rahastot”, annetuissa asetuksissa tarkoitettujen viranomaisien ja elinten rahoittamiin menoihin ja rahastojen tuloihin sovelletaan tämän asetuksen ensimmäisen ja kolmannen osan säännöksiä, jollei tässä osastossa toisin säädetä.

▼ B

2. Myös komission suoraan hallinnoimat toimenpiteet toteutetaan tämän asetuksen ensimmäisessä ja kolmannessa osassa vahvistettuja sääntöjä noudattaen.

▼ M1

▼ B*156 artikla*

1. Komissio maksaa rahoitusosuutensa rahastoihin 155 artiklassa tarkoitettujen säännösten mukaisesti.

2. Määräaika, jonka kuluessa komission on maksettava välimaksut, vahvistetaan 155 artiklassa tarkoitettujen säännösten mukaisesti.

3. Edellä 155 artiklassa tarkoitetuissa säännöksissä säädetään siitä, miten jäsenvaltiot palauttavat maksuja ja miten palautukset vaikuttavat rahoitusosuuksiin rahastoissa.

157 artikla

Komissio purkaa sidotut määrärahat ilman eri toimenpiteitä 155 artiklassa tarkoitetuissa säännöksissä säädettyjen edellytysten mukaisesti.

▼ M1

Vapautetut määrärahat voidaan ottaa uudelleen käyttöön, jos asiaan liittyy yksin komission tekemä ilmeinen virhe.

▼ B

Tätä varten komissio tarkastelee edellisen varainhoitovuoden aikana pu-
rettuja maksusitoumuksia ja päättää viimeistään kuluvan varainhoitovuoden 15 päivänä helmikuuta, tarvitseeko niitä koskevat määrärahat ottaa uudelleen käyttöön.

⁽¹⁾ Asetus (EY) N:o 1290/2005.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1080/2006, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2006, Euroopan aluekehitysrahastosta (EUVL L 210, 31.7.2006, s. 1).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1081/2006, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2006, Euroopan sosiaalirahastosta (EUVL L 210, 31.7.2006, s. 12).

⁽⁴⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1084/2006, annettu 11 päivänä heinäkuuta 2006, koheesiorahaston perustamisesta (EUVL L 210, 31.7.2006, s. 79).

⁽⁵⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1198/2006, annettu 27 päivänä heinäkuuta 2006, Euroopan kalatalousrahastosta (EUVL L 223, 15.8.2006, s. 1).

▼M1*158 artikla*

Komissio voi tehdä tässä osastossa tarkoitettujen toimintamenojen osalta, lukuun ottamatta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston toimintamenoja, määrärahasiirtoja talousarvion osastosta toiseen edellyttäen, että määrärahat on tarkoitettu saman tavoitteen toteuttamiseen 155 artiklassa tarkoitettuja rahastoja koskevien asetusten tarkoittamassa merkityksessä tai teknisestä avusta aiheutuviin menoihin.

▼B*159 artikla*

Hankkeiden hallinnointia ja valintaa sekä valvontaa koskevista seikoista säädetään 155 artiklassa tarkoitetuissa säännöksissä.

III OSASTO

TUTKIMUS

160 artikla

1. Tutkimukseen ja teknologiseen kehittämiseen osoitettuihin määrärahoihin sovelletaan ensimmäisen ja kolmannen osan säännöksiä, jollei tässä osastossa säädetystä poikkeuksista muuta johdu.

Nämä määrärahat otetaan joko johonkin tutkimuspolitiikan toimintalohkon epäsuoraa tai suoraa tutkimustoimintaa koskevaan talousarvion osastoon tai johonkin toiseen osastoon kuuluvaan tutkimustoimintaa koskevaan lukuun.

Ne otetaan käyttöön toteuttamalla soveltamissäännöissä luetellut toimet.

▼M1

1 a. Määrärahat, jotka liittyvät Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen taloudellisista seurauksista ja hiili- ja terästudkimusrahastosta Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitettyllä pöytäkirjalla perustetun hiili- ja terästudkimusrahaston tuottamiin tuloihin, rinnastetaan 18 artiklan mukaisesti käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin. Näistä tuloista saatavat maksusitoumusmäärärahat ovat käytettävissä, kun saamisesta on laadittu ennuste, ja vastaavat maksuäärärahat ovat käytettävissä, kun tulot on vastaanotettu.

▼B

2. Komissio voi tehdä tässä osastossa tarkoitettujen toimintamenojen osalta määrärahasiirtoja talousarvion osastosta toiseen edellyttäen, että määrärahat käytetään samaan päämäärään.

3. Tutkimukseen ja teknologiseen kehittämiseen osoitetuilla määrärahoilla palkkavien asiantuntijoiden palvelukseenottomenettelyt määritellään kunkin tutkimusta koskevan puiteohjelman hyväksymisen yhteydessä.

▼M1*160 a artikla*

1. Osittain tai kokonaan toteutumatta jääneisiin tutkimushankkeisiin osoitetuista maksusitoumusmäärärahoista osuus, joka vastaa hankkeiden toteutumatta jäämisen vuoksi purettujen maksusitoumusten määrää, voidaan asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa ottaa uudelleen käyttöön, kun tämä on tarpeen ohjelman toteuttamiseksi alun perin suunnitellulla tavalla, jollei kuluvan varainhoitovuoden talousarviossa ole tähän tarkoitukseen osoitettuja määrärahoja.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua varten komissio tarkastelee kunkin varainhoitovuoden alussa edellisen varainhoitovuoden aikana purettuja

▼M1

maksusitoumuksia ja arvioi vaatimusten perusteella tarvetta ottaa määrärahat uudelleen käyttöön.

Tämän arvion perusteella komissio voi esittää kunkin varainhoitovuoden 15 päivään helmikuuta mennessä aiheelliset ehdotukset budjettivallan käyttäjälle ja liittää niihin budjettikohdittain perustelut määrärahojen ottamiselle käyttöön uudelleen.

3. Budjettivallan käyttäjä päättää komission ehdotuksesta kuuden viikon kuluessa. Jos päätöstä ei tehdä tässä määräajassa, ehdotukset katsotaan hyväksytyiksi.

Vuoden *n* aikana uudelleen käyttöön otettavat maksusitoumusmäärärahat eivät missään tapauksessa saa ylittää 25 prosenttia samasta budjettikohdasta vuonna *n* - 1 purettujen maksusitoumusten kokonaismäärästä.

4. Uudelleen käyttöön otettuja maksusitoumusmäärärahoja ei saa siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle.

Uudelleen käyttöön otettuja maksusitoumusmäärärahoja koskevat oikeudelliset sitoumukset tehdään vuoden *n* joulukuun 31 päivään mennessä.

Jos uudelleen käyttöön otettuja maksusitoumusmäärärahoja jää käyttämättä, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä purkaa ne lopullisesti vuoden *n* lopussa.

▼B*161 artikla*

1. Yhteinen tutkimuskeskus (YTK) voi saada rahoitusta myös muista kuin 160 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin osastoihin ja lukuihin otetuista määrärahoista osallistuessaan kilpailun tai neuvottelumenettelyn perusteella Euroopan yhteisön politiikan mukaiseen toimintaan, joka rahoitetaan kokonaan tai osittain yleisestä talousarviosta.

2. Niiden toimintojen määrärahat, joihin YTK osallistuu kilpailun perusteella, rinnastetaan käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin 18 artiklassa tarkoitettussa merkityksessä. Näistä tuloista saatavat maksusitoumusmäärärahat ovat käytettävissä, kun saamisesta on laadittu ennuste.

Näiden määrärahojen toteutus esitetään kustannuslaskentaan perustuvassa talousarvion toteutumalaskelmassa niiden toimintaluokkien osalta, joihin se liittyy; se erotetaan (julkisten tai yksityisten) kolmansien osapuolten rahoituksesta saaduista tuloista sekä tuloista, jotka on saatu muista komission kolmansille osapuolille suorittamista palveluista.

3. Ensimmäisen osan V osaston sääntöjä julkisista hankinnoista ei sovelleta tehtäviin, joita YTK suorittaa kolmansille osapuolille.

4. Komissio voi tehdä 23 artiklasta poiketen suoran tutkimustoiminnan toimintalohkoa koskevassa talousarvion osastossa määrärahasiirtoja luvusta toiseen siten, että siirrettävien määrärahojen määrä on enintään 15 prosenttia sen budjettikohdan määrärahoista, josta otto tehdään.

▼B

IV OSASTO
ULKOISET TOIMET

1 LUKU

Yleiset säännökset

162 artikla

1. Talousarviosta rahoitettujen ulkoisten toimien menoihin sovelletaan ensimmäisen ja kolmannen osan säännöksiä, jollei tässä osastossa säädettyistä poikkeuksista muuta johdu.
2. Komissio ottaa 1 kohdassa tarkoitettuja toimia koskevat määrärahat käyttöön
 - a) joko omana avustuksena myönnettynä tukena;
 - b) tai yhden tai useamman edunsaajana olevan kolmannen maan kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti;
 - c) taikka 53 artiklassa tarkoitettujen kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti.

2 LUKU

Toimien toteuttaminen

163 artikla

► **M1** Tässä osastossa tarkoitettut toimet voidaan toteuttaa keskitetysti komission toimesta, yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, yhteen tai useampaan kolmansiin maihin kuuluvaan edunsaajavaltioon hajautettuina tai yhdessä kansainvälisten järjestöjen kanssa 53 – 57 artiklan asiaa koskevia säännöksiä noudattaen. ◀ Ulkoiisiin toimiin tarkoitettut määrärahat voidaan yhdistää muista lähteistä tuleviin varoihin yhteisen tavoitteen toteuttamiseksi.

▼M1**▼B**

165 artikla

Komissio valvoo edunsaajina olevien kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen tapaa toteuttaa toimet. Valvonta voidaan suorittaa joko ennakkohyväksyntänä tai jälkitarkastuksina taikka näiden yhdistelmänä.

166 artikla

1. Toteutettavista toimista:

▼M1

- a) komissio tekee yhteisöjen nimissä rahoitussopimuksen edunsaajana olevan kolmannen maan tai maiden tai niiden nimeämien yhteisöjen, jäljempänä ”edunsaajat”, kanssa;
- b) tehdään avustussopimus komission ja avustussopimusten toteuttamisesta vastaavien kansallisten tai kansainvälisten julkisoikeudellisten yhteisöjen välillä tai komission ja luonnollisten tai oikeushenkilöiden välillä.

▼M1

Ulkoisen avun myöntämisen edellytyksistä määrätään välineessä, jonka mukaisesti hallinnoidaan tämän kohdan a ja b alakohdassa säädettyjä rahoitussopimuksia ja sopimuksia ja avustuksia.

2. Rahoitussopimukset 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen edunsaajina olevien kolmansien maiden kanssa tehdään viimeistään vuoden $n + 1$ joulukuun 31 päivänä vuoden n ollessa se vuosi, jonka aikana talousarviositoumus on tehty.

Yksittäiset sopimukset ja avustuspäätökset, joilla vuoden n talousarviositoumuksiin liittyvät rahoitussopimukset pannaan täytäntöön, on tehtävä tai hyväksyttävä kolmen vuoden kuluessa siitä päivämäärästä, jona rahoitussopimus on tehty.

Tarkastusta ja arviointia koskevat yksittäiset sopimukset voidaan tehdä myöhemmin.

3. Edellä 2 kohdan säännöstä ei sovelleta monivuotisiin ohjelmiin seuraavissa tapauksissa:

- liittymistä valmistelevalta tukivälineestä 17 päivänä heinäkuuta 2006 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1085/2006 ⁽¹⁾ mukaiset rajat ylittävän yhteistyön, alueellisen kehittämisen, henkilöresurssien kehittämisen ja maaseudun kehittämisen osa-alueet;
- eurooppalaista naapurisuuden ja kumppanuuden välinettä koskevista yleisistä määräyksistä 24 päivänä lokakuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1638/2006 ⁽²⁾ mukainen rajat ylittävän yhteistyön osa-alue.

Näihin tapauksiin sovelletaan seuraavia sääntöjä:

- a) Kun monivuotista ohjelmaa koskeva talousarviositoumus on tehty vuonna n , kaikki sellaiset talousarviositoumuksen osat peruuntuvat ilman eri toimenpiteitä viimeistään vuotta n seuraavan kolmannen vuoden 31 päivänä joulukuuta:
 - i) joita ei ole käytetty ennakkorahoituksen maksamiseen; tai
 - ii) joita ei ole käytetty välimaksujen suorittamiseen; tai
 - iii) joista ei ole annettu menoilmoitusta.
- b) Sellainen talousarviositoumuksen osa, joka on vielä käyttämättä 31 päivänä joulukuuta 2017 ja josta ei ole annettu menoilmoitusta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2018, peruuntuu ilman eri toimenpiteitä.

▼B

3 LUKU

Julkiset hankinnat

167 artikla

1. Tässä osastossa tarkoitettuihin julkisiin hankintoihin sovelletaan 56 artiklan ja ensimmäisen osan V osaston 1 luvun säännöksiä julkisiin hankintoihin sovellettavista yleisistä säännöistä, jollei soveltamissäännöissä annetuista, Euroopan yhteisön ulkopuolella tehtäviin julkisiin hankintoihin sovellettavia kynnysarvoja ja yksityiskohtaisia menettelysääntöjä koskevista erityissäännöksistä muuta johdu. Tässä luvussa tarkoitetaan hankintaviranomaisella:

- a) komissiota, joka toimii yhden tai useamman edunsaajan nimissä ja lukuun;
- b) edunsaajaa tai edunsaajia;

⁽¹⁾ EUVL L 210, 31.7.2006, s. 82.

⁽²⁾ EUVL L 310, 9.11.2006, s. 1.

▼M1

- c) kansallista tai kansainvälistä julkisoikeudellista yhteisöä taikka luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on ulkoisen toiminnan toteuttamisesta varten myönnetyn avustuksen saaja.
2. Hankintamenettelyistä on määrättävä 166 artiklassa tarkoitetussa rahoitussopimuksessa, avustuspäätöksessä tai avustussopimuksessa.

▼B*168 artikla*

1. Tarjouskilpailuun voivat osallistua tasapuolisin edellytyksin perustamissopimusten soveltamisalaan kuuluvat luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt sekä kyseistä yhteistyöalaa koskevissa perussäädöksissä olevien erityismääräysten mukaisesti edunsaajina olevien kolmansien maiden tai näissä säädöksissä erikseen mainittujen muiden kolmansien maiden luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt.
2. Asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa voidaan yhteistyötä koskevissa perussäädöksissä olevien erityismääräysten mukaisesti päättää, että tarjouskilpailuun voivat osallistua myös muiden kuin 1 kohdassa tarkoitettujen kolmansien maiden luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt.
3. Jos on aiheellista soveltaa tavara- ja palveluhankintojen avaamista koskevaa sopimusta, jossa yhteisö on osallisena, avataan talousarviosta rahoitettavat hankinnat myös muiden kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen kolmansien maiden kansalaisille kyseisessä sopimuksessa määrättyin edellytyksin.

▼M1*4 LUKU**Avustukset***▼B***169 artikla*

Toimi voidaan rahoittaa kokonaan talousarviosta vain siinä tapauksessa, että se osoittautuu toimen toteuttamisen kannalta välttämättömäksi.

▼M1*169 a artikla*

Edunsaajana olevien kolmansien maiden toteuttaman hajautetun hallinnon yhteydessä sovellettavista avustusmenettelyistä määrätään 166 artiklassa tarkoitetuissa rahoitussopimuksissa. Menettelyjen on perustuttava ensimmäisen osan VI osastossa vahvistettuihin sääntöihin.

▼B*5 LUKU**Tilien tarkastaminen***▼M1***170 artikla*

Rahoitus- tai avustussopimuksessa tai avustuspäätöksessä on määrättävä erikseen komission ja tilintarkastustuomioistuimen valtuudesta tarkastaa kaikkien yhteisöiltä varoja saaneiden toimeksisaajien ja alihankkijoiden tositteet ja tehdä näiden luo tarkastuskäyntejä.

▼B

V OSASTO
YHTEISÖN VIRASTOT

171 artikla

1. ”Yhteisön virastoilla” tarkoitetaan tätä osastoa sovellettaessa yhden tai useamman toimielimen eri alojen erityistehtävien suorittamista varten perustamia hallintorakenteita.

▼M1

2. Tätä osastoa sovelletaan Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) toimintaan lukuun ottamatta 174 artiklaa, 174 a artiklaa ja 175 artiklan 2 kohtaa.

▼B

3. Yhteisön virastojen toimintaan sovelletaan ensimmäisen ja kolmannen osan säännöksiä, jollei tässä osastossa säädetystä poikkeuksista muuta johdu.

172 artikla

1. Kunkin yhteisön viraston määrärahat otetaan sille tarkoitettuun budjettikohtaan talousarvion komissiota koskevaan pääluokkaan ja eritellään yksityiskohtaisesti tähän pääluokkaan kuuluvassa liitteessä.

Liite esitetään tulo- ja menotaulukkona, joka jaotellaan samalla tavoin kuin talousarvion pääluokat.

Liitteeseen otetut määrärahat kattavat yhteisön virastojen rahoitustarpeet niiden tarjotessa tehtäviensä mukaisesti palveluja toimielimille.

2. Yhteisön viraston henkilöstötaulukko on komission henkilöstötaulukon liitteenä.

3. Yhteisön viraston johtaja päättää 1 kohdassa säädetyn liitteen sisällä tehtävistä määrärahasiirroista. Komissio ilmoittaa budjettivallan käyttäjälle näistä määrärahasiirroista.

4. Yhteisön virastojen tilinpäätökset ovat kiinteä osa 121 artiklassa tarkoitettua yhteisöjen tilinpäätöstä.

▼M1

173 artikla

Komissio siirtää tulojen ja menojen hyväksyjälle kuuluvan toimivallan yhteisön viraston liitteeseen otettujen määrärahojen osalta asianomaisen yhteisön viraston johtajalle 59 artiklan mukaisesti.

▼B

174 artikla

1. Kukin toimielinten yhteinen yhteisön virasto laatii menoistaan kustannuslaskelman, jonka avulla voidaan määrittää sen kullekin toimielimelle suorittamien palvelujen osuus. ► **M1** Viraston johtaja vahvistaa johtokunnan hyväksynnän saatuaan perusteet, joiden mukaan menoista pidetään kirjaa. ◀

2. Sen budjettikohdan selvitysosassa, johon toimielinten yhteisen yhteisön viraston kokonaismäärärahat otetaan, esitetään 1 kohdassa säädettyyn kustannuslaskelmaan perustuva alustava arvio viraston kullekin toimielimelle suorittamien palvelujen kustannuksista.

3. Kukin toimielinten yhteinen yhteisön virasto ilmoittaa kustannuslaskelmansa tulokset asianomaisille toimielimille.

▼ M1*174 a artikla*

1. Toimielin voi valtuuttaa toimielinten yhteisen yhteisön viraston johtajan toimimaan tulojen ja menojen hyväksyjänä toimielintä koskevaan pääluokkaan otettujen määrärahojen hallinnoimiseksi; se vahvistaa tämän valtuutuksen rajat ja ehdot.
2. Komission sisäinen tarkastaja hoitaa kaikki ensimmäisen osan IV osaston 8 luvussa säädetyt tehtävät.

175 artikla

Jos yhteisön viraston tehtävä edellyttää maksullisten palvelujen tarjoamista kolmansille, johtaja vahvistaa johtokunnan hyväksynnän saatuaan erityissäännökset näiden palvelujen tarjoamisedellytyksistä ja niiden kirjanpidosta.

▼ B

VI OSASTO
HALLINTOMÄÄRÄRAHAT

177 artikla

Hallintomäärärahoihin sovelletaan ensimmäisen ja kolmannen osan säännöksiä, jollei tässä osastossa säädetyistä poikkeuksista muuta johdu.

178 artikla

1. Juoksevista hallintomenoista voidaan kunkin vuoden 15 päivästä marraskuuta alkaen tehdä seuraavan varainhoitovuoden määrärahoja koskevia ennakkositoumuksia. ► M1 Tällaiset sitoumukset eivät saa kuitenkaan ylittää neljäsosaa budjettivallan käyttäjän päättämistä vastaavan budjettikohdan määrärahoista kuluvana varainhoitovuonna. ◀ Ne eivät saa kohdistua uusiin menoihin, joiden perustetta ei ole hyväksytty viimeisessä säännönmukaisesti vahvistetussa talousarviossa.
2. Oikeudellisten säännösten tai sopimukseen perustuvien määräysten nojalla ennalta suoritettavat menot, kuten vuokrat, voidaan maksaa 1 päivästä joulukuuta alkaen seuraavan varainhoitovuoden määrärahoista. ► M1 Tässä tapauksessa 1 kohdassa tarkoitettua enimmäismäärää ei sovelleta. ◀

179 artikla

1. Hallintomäärärahat ovat jaksottamattomia määrärahoja.
2. Hallintomenot sopimuksista, jotka ylittävät varainhoitovuoden kesken joko paikallisen käytännön takia tai kaluston hankkimiseen liittyvistä syistä, otetaan sen varainhoitovuoden talousarvioon, jonka aikana ne on suoritettu.
3. Toimielimet toimittavat hyvissä ajoin molemmille budjettivallan käyttäjille tiedot jokaisesta kiinteistöhankeesta, jolla voi olla huomattavaa taloudellista vaikutusta talousarvioon.

▼ M1

Jos jompikumpi budjettivallan käyttäjä aikoo antaa lausunnon, sen on kahden viikon kuluessa kiinteistöhanketta koskevien tietojen vastaanottamisesta ilmoitettava asianomaiselle toimielimelle aikomuksestaan antaa lausunto. Jos vastausta ei anneta, asianomainen toimielin voi käynnistää suunnitellun hankkeen hallinnollisen riippumattomuutensa perus-

▼M1

teella, jollei Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 282 artiklasta ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 185 artiklasta muuta johdu yhteisön edustuksen osalta.

Lausunto on toimitettava asianomaiselle toimielimelle kahden viikon kuluttua ilmoituksesta.

VII OSASTO
ASiantuntijat

179 a artikla

Soveltamissäännöissä säädetään erityisestä menettelystä, jonka mukaisesti valitaan asiantuntijoita, joille maksetaan korvaus kiinteämääräisen summan perusteella, avustamaan toimielimiä erityisesti ehdotusten, avustushakemusten tai tarjousten arvioinnissa ja antamaan teknistä apua talousarviosta rahoitettujen hankkeiden seurannassa ja loppuarvioinnissa.

▼B

KOLMAS OSA
SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

I OSASTO
SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

▼M1*181 artikla*

1. Niiden 155 artiklan 1 kohdassa mainittujen rahastojen, joiden perussäädökset on kumottu ennen tämän asetuksen soveltamispäivää, 157 artiklan 1 kohdan mukaisesti vapautetut määrärahat voidaan ottaa uudelleen käyttöön, jos asiaan liittyy yksin komission tekemä ilmeinen virhe tai ylivoimainen este, joka vaikeuttaa vakavasti kyseisistä rahastoista tuettujen toimenpiteiden toteuttamista.

2. Edellä 95 artiklassa tarkoitettu keskustietokanta perustetaan 1 päivään tammikuuta 2009 mennessä.

3. Komissio voi siirtää osastosta toiseen sellaisia määrärahoja, jotka koskevat rakennerahastoista ja koheesiorahastosta annetuissa asetuksissa tarkoitettuja ohjelmakauden 2000 – 2006 toimintamenoja, joiden osalta yhteisön on vielä suoritettava maksuja maksattamatta olevien yhteisön sitoumusten selvittämiseksi tukitoimien päättämiseen asti, edellyttäen, että kyseiset määrärahat:

— on tarkoitettu samaa tavoitetta varten, tai

— liittyvät yhteisöaloitteisiin tai tekniseen apuun ja innovatiivisiin toimiin, ja ne siirretään vastaavanlaisiin toimiin.

4. Edellä olevan 30 artiklan 3 kohtaa sovelletaan 148 artiklan 1 kohdassa mainittuun rahastoon ensimmäisen kerran vuoden 2008 talousarvioista maksettavien maksujen osalta.

▼B

II OSASTO
LOPPUSÄÄNNÖKSET

182 artikla

Euroopan parlamentilla ja neuvostolla on oikeus saada ilmoitus kaikista niiden toimivaltaan kuuluvista talousarvioasioihin liittyvistä tiedoista ja selvityksistä.

183 artikla

Komissio vahvistaa tämän varainhoitoasetuksen soveltamissäännöt.

184 artikla

Tätä asetusta tarkistetaan kolmen vuoden välein ja aina tarpeen mukaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 279 artiklassa ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 183 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen neuvottelumenettelyn jälkeen, jos Euroopan parlamentti sitä pyytää.

▼C1

▼B

185 artikla

1. ►**M1** Komissio antaa varainhoidon puiteasetuksen sellaisten yhteisöjen perustamien elinten osalta, joilla on oikeushenkilöllisyys ja jotka todellisuudessa saavat talousarviosta suoritettavaa rahoitusta. ◀ Tällaisten elinten varainhoitoa koskevat säännökset voivat poiketa puiteasetuksesta ainoastaan, jos se on välttämätöntä elinten toiminnasta johtuvien erityisvaatimusten vuoksi ja jos komissio antaa siihen suostumuksen.

2. Euroopan parlamentti antaa neuvoston suosituksesta vastuuvapauden 1 kohdassa tarkoitettujen elinten talousarvioiden toteuttamisesta lukuun ottamatta 55 artiklassa tarkoitettuja toimeenpanovirastoja.

3. Komission sisäisellä tarkastajalla on 1 kohdassa tarkoitettujen elinten osalta samat toimivaltuudet kuin komission yksiköiden osalta.

▼M1

▼B

186 artikla

Kumotaan 21 päivänä joulukuuta 1977 annettu varainhoitoasetus.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen ja ne luetaan liitteessä olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

187 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2003 alkaen.

▼B

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaiseen kaikissa jäsenvaltioissa.

LIITE

**Artiklassa 186 tarkoitettu
VASTAAVUUSTAULUKKO**

21 päivänä joulukuuta 1977 annettu varainhoitoasetus	25 päivänä kesäkuuta 2002 annettu varainhoitoasetus
I osa - Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavat säännökset	Ensimmäinen osa - Yhteiset säännökset
I osasto: Yleiset periaatteet	II osasto: Budjettiperiaatteet
1 artikla, 1.1	4 artikla, 4.1 ja 4.2
1 artikla, 1.2	6 artikla
1 artikla, 1.3	179 artikla, 179.2
1 artikla, 1.4 ja 1.5	7 artikla
1 artikla, 1.6	Poistettu
1 artikla, 1.7	77 artikla, 77.3
2 artikla	27 ja 48 artikla, 48.2
3 artikla	28 artikla
4 artikla, 4.1	17 artikla
4 artikla, 4.2	17 ja 18 artikla
4 artikla, 4.3	19 artikla
5 artikla	5 artikla
6 artikla	6 ja 8 artikla
7 artikla, 7.1	9 artikla, 9.1, 9.2, 9.4 ja 9.6
7 artikla, 7.2	9 artikla, 9.1, 9.2, 9.3, 9.5 ja 9.6
7 artikla, 7.3	Poistettu
7 artikla, 7.4	10 artikla
7 artikla, 7.5	9 artikla, 9.1
7 artikla, 7.6	11 ja 157 artikla
7 artikla, 7.7	Poistettu, paitsi 156 artikla, 156.3
7 artikla, 7.8	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
7 artikla, 7.9	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
8 artikla, 8.1	12 artikla
8 artikla, 8.2 ja 8.3	150 artikla, 150.3, ja 178 artikla
9 artikla	13 artikla
10 artikla	29 artikla, 29.2
11 artikla	16 artikla
II osasto: Talousarvion laatiminen ja rakenne	III osasto Talousarvion laatiminen ja rakenne
I jakso: Talousarvion laatiminen	1 luku: Talousarvion laatiminen
12 artikla	31 artikla
13 artikla	33 artikla
14 artikla	34 artikla

▼B

21 päivänä joulukuuta 1977 annettu varainhoitoasetus	25 päivänä kesäkuuta 2002 annettu varainhoitoasetus
15 artikla, paitsi 15.2	37 artikla
15 artikla, 15.2, ja 16 artikla, 16.2	38 artikla
16 artikla, 16.1	35 artikla
17 artikla	36 artikla
18 artikla	39 artikla
II jakso: Talousarvion rakenne ja esittäminen	2 luku: Talousarvion rakenne ja esitystapa
19 artikla, 19.1	40 ja 41 artikla
19 artikla, 19.2 ja 19.3	41 artikla
19 artikla, 19.4	43 artikla
19 artikla, 19.5	44 artikla
19 artikla, 19.6	Poistettu
19 artikla, 19.7	30 artikla, 30.1
19 artikla, 19.8	45 artikla
20 artikla, paitsi 20.4	46 artikla
20 artikla, 20.4	47 artikla
III osasto: Talousarvion toteuttaminen	IV osasto: Talousarvion toteuttaminen
I jakso: Yleiset säännökset	1 luku: Yleiset säännökset
21 artikla	58 artikla
22 artikla, 22.1	48 artikla ja 49 artikla
22 artikla, 22.2	50 artikla, 54 artikla, 54.1, ja 57 artikla, 57.1
22 artikla, 22.3	Poistettu
22 artikla, 22.4	51, 52 ja 59 artikla
22 artikla, 22.4 a	56 artikla
22 artikla, 22.5	1 artikla, 1.2
23 artikla	84 artikla
24 artikla	Poistettu
24 a artikla	85 ja 86 artikla
25 artikla	61 artikla
26 artikla, 26.1	21 artikla
26 artikla, 26.2 ja 26.4	22 artikla
26 artikla, 26.3	23 artikla
26 artikla, 26.5	24 artikla
26 artikla, 26.6 ja 26.7	Poistettu
26 artikla, 26.8 ja 26.9	25 artikla
26 artikla, 26.10 ja 26.11	26 artikla
27 artikla, 27.1	20 artikla, 20.1
27 artikla, 27.2 ja 27.5	Poistettu
27 artikla, 27.2 a	20 artikla, 20.2

▼B

21 päivänä joulukuuta 1977 annettu varainhoitoasetus	25 päivänä kesäkuuta 2002 annettu varainhoitoasetus
27 artikla, 27.3	Poistettu
27 artikla, 27.4	20 artikla, 20.3
II jakso: Budjettitulot ja käytettävissä olevien varojen hoito	5 luku: Tulotapahtumat
28 artikla, 28.1	70 artikla, 70.1
28 artikla, 28.2	71 artikla, 71.2
28 artikla, 28.3	70 artikla, 70.2
28 a artikla	74 artikla
29 artikla	73 artikla
30 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
31 artikla	69 artikla
32 artikla	15 artikla
33 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
34 artikla	131 artikla
35 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
III jakso: Menoihin sitoutuminen sekä menojen maksattaminen, hyväksyminen ja maksaminen	6 luku: Menotapahtumat
36 artikla	77 artikla, 77.1 ja 2, ja 166 artikla, 166.2
37 artikla	Poistettu
38 artikla	Poistettu
39 artikla	Poistettu
40 artikla	79 artikla
41 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
42 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
43 artikla	80 artikla
44 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
45 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
46 artikla	81 artikla
47 artikla	Poistettu
48 artikla	Poistettu
49 artikla	71 artikla, 71.4
50 artikla	Poistettu
51 artikla, 51.1	Poistettu
51 artikla, 51.2	82 artikla
51 artikla, 51.3	Poistettu

▼B

21 päivänä joulukuuta 1977 annettu varainhoitoasetus	25 päivänä kesäkuuta 2002 annettu varainhoitoasetus
52 artikla	Poistettu
53 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
54 artikla	63 artikla
IV jakso: Palkkamenojen hoito	
55 artikla	Poistettu
IV osasto: Sopimusten tekeminen, omaisuusluettelot, kirjanpito	V osasto: Julkiset hankinnat
I jakso: Hankinta-, urakka-, palvelu-, osto- ja vuokrasopimukset	
56 artikla	105 artikla
57 artikla	Poistettu
58 artikla, 58.1	88, 89 artikla, 89.2, ja 91 artikla
58 artikla, 58.2	90 artikla
58 artikla, 58.3	97 artikla, 97.1
58 artikla, 58.4	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
59 artikla	91 artikla, 91.2
60 artikla	91 artikla, 91.3
61 artikla	Poistettu
62 artikla	89 artikla, 89.1
63 artikla	Poistettu
64 artikla	Poistettu
64 a artikla	102 artikla
II jakso: Luettelot irtaimesta ja kiinteästä omaisuudesta	VII osasto: Tilinpäätös ja kirjanpito
	4 luku: Omaisuusluettelo
65 artikla	138 artikla, 138.1
66 artikla	138 artikla, 138.2
67 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
68 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
III jakso: Kirjanpito	3 luku: Kirjanpito
69 artikla	132 ja 134 artikla
70 artikla	132, 133, 134 ja 137 artikla
70 a artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
71 artikla	Poistettu
72 artikla	132, 132.3, ja 136 artikla
V osasto: Varainhoidon valvojien, tulojen ja menojen hyväksyjien, tilinpitäjien ja ennakoiden hoitajien vastuu	IV osasto: Talousarvion toteuttaminen
	4 luku: Taloushallinnon henkilöstön vastuualueet
73 artikla	66 artikla

▼B

21 päivänä joulukuuta 1977 annettu varainhoitoasetus	25 päivänä kesäkuuta 2002 annettu varainhoitoasetus
74 artikla	Poistettu
75 artikla, 75.1	67 artikla
75 artikla, 75.2	68 artikla
75 artikla, 75.3	Poistettu
75 artikla, 75.4	Poistettu
75 artikla, 75.5	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
76 artikla	65 artikla, 65.2
77 artikla	Poistettu
VI osasto: Tilinpäätöksen esittäminen ja tilintarkastus	VII osasto: Tilinpäätös ja kirjanpito 1 luku: Tilinpäätös
78 artikla	128 artikla
79 artikla	128 artikla
80 artikla	122 ja 127 artikla
81 artikla	126 ja 128 artikla
82 artikla	128 artikla, 128.2
83 artikla, 83.1	140 artikla, 140.3
83 artikla, 83.2-4	139 artikla
84 artikla	Poistettu
85 artikla	140 artikla, 140.1 ja 140.2
86 artikla	141 artikla
87 artikla	142 artikla, 142.1-5
88 artikla	143 artikla
88 a artikla	Poistettu
89 artikla, 89.1	145 artikla, 145.1
89 artikla, 89.2, 89.3 ja 89.5	146 artikla
89 artikla, 89.4	145 artikla, 145.2 ja 145.3
89 artikla, 89.6	Poistettu
89 artikla, 89.7 ja 89.8	147 artikla
89 artikla, 89.9 ja 89.10	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
90 artikla	144 artikla
VII osasto: Tutkimusmäärärahoihin ja teknologiseen kehittämiseen osoitettuihin määrärahoihin sovellettavia erityissäännöksiä	Toinen osa - Eryityssäännökset III osasto: Tutkimus
91 artikla	160 artikla, 160.1
92 artikla, 92.1 ja 92.2	160 artikla, 160.1
92 artikla, 92.3	161 artikla, 161.1
92 artikla, 92.4	161 artikla, 161.3
93 artikla	Poistettu
94 artikla	Poistettu

▼B

21 päivänä joulukuuta 1977 annettu varainhoitoasetus	25 päivänä kesäkuuta 2002 annettu varainhoitoasetus
95 artikla	161 artikla, 161.4
96 artikla, 96.1 ja 96.4	161 artikla, 161.2
96 artikla, 96.2 ja 96.4	Poistettu
97 artikla	Poistettu
VIII osasto: Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ”tukiosastoon” sovellettavia erityissäännöksiä	Toinen osa - Erityissäännökset I osasto: Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosasto
98 artikla	148 artikla
99 artikla, 99.1	150 artikla, 150.1 ja 150.2
99 artikla, 99.2	Poistettu
100 artikla	151 artikla, 151.1
101 artikla	152 artikla
102 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
103 artikla	151 artikla, 151.2
104 artikla	153 artikla
IX osasto: Ulkopuolelle osoitettavaan tukeen sovellettavia erityissäännöksiä	Toinen osa - Erityissäännökset IV osasto: Ulkoiset toimet
I jakso: Yleisiä säännöksiä	1 luku: Yleiset säännökset
105 artikla, 105.1 ja 105.2	162 artikla
105 artikla, 105.3	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
105 artikla, 105.4	Poistettu
105 artikla, 105.5	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
106 artikla, 106.1	166 artikla
106 artikla, 106.2	Poistettu
106 artikla, 106.3	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
II jakso: Täytäntöönpano	2 luku: Toimien toteuttaminen
107 artikla	Poistettu
108 artikla	Poistettu
109 artikla	Poistettu
110 artikla	Poistettu
111 artikla	Poistettu
III jakso: Sopimusten tekeminen	3 luku: Julkiset hankinnat
112 artikla	167 artikla, 167.1
113 artikla	167 artikla, 167.2
114 artikla	168 artikla
115 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
116 artikla	Poistettu
117 artikla	Poistettu

▼B

21 päivänä joulukuuta 1977 annettu varainhoitoasetus	25 päivänä kesäkuuta 2002 annettu varainhoitoasetus
118 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
119 artikla	Poistettu
IV jakso: Tilintarkastus	5 luku: Tilien tarkastaminen
120 artikla	170 artikla
X osasto: Yhteisössä toimivaan toimistojen ja sivutoimistojen henkilöstöön sekä yhteisön ulkopuolella toimiviin valtuuskuntiin ja vastaavaan hallinnolliseen toimintaan liittyvien määrärahojen hoitoon sovellettavia erityissäännöksiä	Poistettu
121 artikla	Poistettu
122 artikla (poistettu)	Poistettu
123 artikla	Poistettu
XI osasto: Kolmansien osapuolten tai eri elinten osallistumista yhteisön toimien rahoitukseen koskevat erityissäännökset	Poistettu
I jakso: Yleiset säännökset	
124-126 artikla	18 artikla, 1 kohdan d alakohta
II jakso: Euroopan talousalueesta tehdystä sopimuksesta määrättyihin rahoitusosuuksiin sovellettavat säännökset	
127-132 artikla	18 artikla, 1 kohdan d alakohta
XI A osasto: Asetuksen (EY) N:o 1467/97 4 jaksossa tarkoitettuja seuraamuksia koskevat erityissäännökset	
132 a artikla	18 artikla, 1 kohdan b alakohta
XII osasto: Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistoon sovellettavia erityissäännöksiä	V osasto: Yhteisön virastot
133 artikla	171-175 artikla
II osa - Euroopan yhteisöjen lainanotto- ja lainanantotoimenpiteisiin sovellettavat säännökset	
134 artikla	130 artikla
135 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
136 artikla	Poistettu
137 artikla	142 artikla, 142.6
III osa - Siirtymä- ja loppusäännöksiä	Kolmas osa - Siirtymä- ja loppusäännökset
138 artikla	182 artikla
139 artikla	183 artikla
140 artikla	184 artikla
141 artikla	186 artikla
142 artikla	185 artikla

▼B

21 päivänä joulukuuta 1977 annettu varainhoitoasetus	25 päivänä kesäkuuta 2002 annettu varainhoitoasetus
143 artikla	187 artikla